

**PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS
POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI
VERTINIMO ATASKAITOS PAVADINIMAS**

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

Kaimynų g. 13, Dičiūnų k., Utenos sen., Utenos r. sav.,
Sklypo unikalus Nr. 4400-5048-5228
Sklypo kadastrinis Nr. 8214/0001:363 Jotaučių k. v.

**PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS
ORGANIZATORIUS**

UAB „Ekobazė“ gamybos ir logistikos skyriaus vadovas
Rolandas Aliukonis
Tel. 8 656 84 447
el. paštas: aplinkosauga@ekobaze.eu

**POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI
VERTINIMO ATASKAITOS
DOKUMENTŲ RENGĖJAS**

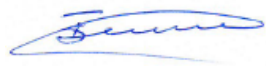

MB „Aplinkosaugos specialistai“

Juridinio asmens kodas 304742906,
Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos
licencija, verstis poveikio visuomenės
sveikatai vertinimu Nr. VSL-944
Tel. 8 672 40 032
El. p.: tomas@aplinkosaugospecialistai.lt
www.aplinkosaugospecialistai.lt

ATASKAITOS VERSIJA |

RENGIMO METAI 2021

Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas
Direktorius	Tomas Semėnas	
Aplinkosaugos PV	Indrė Vaitkevičiūtė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617	

I. BENDRIEJI DUOMENYS

1. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą)

Ūkinės veiklos organizatorius	UAB „Ekobazė“
Įmonės kodas	300835462
Atsakingas asmuo, Adresas, tel., faksas, el. paštas	Gamybos ir logistikos skyriaus vadovas Rolandas Aliukonis Obenių g. 38, Elektrėnų sav. tel. (8 656) 84 447 el. paštas: aplinkosauga@ekobaze.eu Adresas korespondencijai: Kirtimų g. 47-205, LT-02244 Vilnius

2. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengėją

Dokumentų rengėjas	MB „Aplinkosaugos specialistai“
Pareigos	MB „Aplinkosaugos specialistai“ direktorius Tomas Semėnas Juridinio asmens visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija, verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu Nr. VSL-944 Visuomenės sveikatos ir aplinkosaugos PV Indrė Vaitkevičiūtė Fizinio asmens PVSV licencijos Nr. VVL-0617
Buveinės adresas, tel., kontaktinis mob.	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius Mob.: 8 672 40 032
Korespondencijos siuntimo adresas	Skersinės Sodų 5-oji g. 29, LT-08449 Vilnius
El. paštas	tomas@aplinkosaugospecialistai.lt

Turinys

1.	PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS.....	6
1.1.	Ūkinės veiklos pavadinimas, nurodant poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo teisinį pagrindą.....	6
1.2.	Ūkinės veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)	6
1.3.	Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai.....	7
2.	PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	39
2.1.	Ūkinės veiklos vieta, teritorijos aprašymas, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas, žemės sklypo plotas, gretimybės.....	39
3.	ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS.....	43
4.	NEIGIAMĄ POVEIKĮ SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS	60
5.	ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	61
6.	SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS.....	72
7.	POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS	76
8.	POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS	77
9.	REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS.....	77
10.	LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	78
	PRIEDŲ SĄRAŠAS	80

SANTRUMPOS IR PAAIŠKINIMAI

PVSV Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

NVSC Nacionalinis visuomenės sveikatos centras

AAD Aplinkos apsaugos departamentas

PAV Poveikio aplinkai vertinimas

SAZ Sanitarinė apsaugos zona

HN Higienos norma

ŪV Ūkinė veikla

Įvadas

Šiuo metu UAB „Ekobazė“ vykdo įvairių rūšių antrinių žaliavų, nepavojingų atliekų (popieriaus, plastiko, stiklo, biologiškai skaidžių atliekų, metalo, medžio, biologiškai neskaidžių atliekų) paruošimo perdirbimui arba kitokiam naudojimui bei paruošimo pakartotiniam naudojimui bei pavojingų atliekų surinkimo ir laikymo veiklas, taip pat iš tinkamų atliekų vykdo gaminių/produktų gamybą. Priimtose atliekos/antrinės žaliavos iškraunamos tam tikrose vietose ir priklausomai nuo jų rūšies, su jomis atliekami veiksmai, t.y.: laikoma iki perdavimo tolesniems atliekų tvarkytojams; rūšiuojama; perrūšiuojama; presuojama; smulkinama; gaminamos degiosios atliekos /iš atliekų gaunamas kuras (jos perduodamos tokias atliekas turinčioms teisę naudoti (deginti) įmonėms); gaminami produktai (skiedra, skalda). Smulkinant statybines ir griovimo atliekas, pagal poreikį, statybinių atliekų smulkinimo vieta yra drėkinama vandeniu.

Didžioji dalis atliekų priimamos, iškraunamos ir apdorojamos įmonės teritorijoje (statybinės ir griovimo, biologiškai skaidžios, didžiosios atliekos), likusi dalis, dažniausiai antrinės žaliavos – pastate. Vienu metu laikomas nepavojingųjų atliekų kiekis - 7850 t, tarp jų 500 t degių atliekų, o pavojingųjų atliekų kiekis – 25 t. Tvarkomas nepavojingųjų atliekų kiekis per metus – 30 600 t (projektinis įrenginio našumas). Pavojingųjų atliekų surenkama iki 1500 t per metus (projektinis įrenginio našumas). Priklausomai nuo antrinių žaliavų ir atliekų rūšies, jų kokybės, gautos atliekos rūšiuojamos, valomos nuo priemaišų, rankiniu būdu atskiriamos pagal frakcijas.

Atliekų perdirbimo procesas nevykdomas nuolatos, o tik sukaupus reikiamą perdirbimui atliekų kiekį, t.y. pagal poreikį, daugiausiai 8 val. per dieną. Atliekos rūšiuojamos kartą per savaitę, smulkinamos 14 d. per mėn., vieną kartą per ketvirtį nuo 7.00 iki 16.00 val. darbo dienomis.

Ūkinė veikla vykdoma šiuo metu veikiančioje antrinių žaliavų rūšiavimo aikštelėje, esančioje adresu Utenos r. sav., Dičiūnų k., Kaimynų g. 13. Atliekų tvarkymo veikla yra vykdoma 0,8 ha teritorijoje (žemės sklypo unikalus Nr. 4400-5048-5228, bendras plotas - 1,0128 ha) ir gamybos, pramonės paskirties pastato patalpose (unikalus Nr. 8297-8016-1014), kurių bendras plotas - 1256,62 m². Aikštelės sklypo (unikalus Nr. 4400-5048-5228), kurio paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, bendras sklypo plotas – 1,0128 ha (1 priedas - nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo kopija). Žemės sklypo plotas, kurioje šiuo metu yra vykdoma ir ateityje numatoma vykdyti veiklą – 0,8 ha.

Ūkinei veiklai buvo parengta Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo. Aplinkos apsaugos agentūra, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus bei priemones, numatomam reikšmingam neigiamam

poveikiui aplinkai išvengti, vadovaudamasi PAV įstatymo¹ 7 straipsnio 7 dalimi, 2019 m. rugsėjo 27 d. priėmė atrankos išvadą Nr. (30.4)-A4E-4575, kad atliekų ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės plėtrai, adresu Kaimynų g. 13, Dičiūnų k., Utenos r. sav. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas (2 priedas – Aplinkos apsaugos agentūros Atrankos išvada).

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamentas (toliau – NVSC Utenos departamentas) atsakingas už planuojamos ūkinės veiklos veiksmų, galimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, 2019-07-23 raštu Nr. (9-11 14.3.5 E)2-36042 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros 2019 m. liepos 18 d. pranešimo dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos“ siūlo neatlikti poveikio aplinkai vertinimo, nes reikšmingas neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenumatomas. Informavo, kad vykdant ir pavojingųjų atliekų tvarkymą, vadovaujantis Specialiųjų sąlygų² 206 punktu privalo nustatyti sanitarinę apsaugos zonos ribų dydį, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą (toliau – PVSV), kuris gali būti kaip atskiras procesas nuo poveikio aplinkai vertinimo proceso.

Utenos rajono savivaldybės administracija pagal PAV įstatymo¹ 6 straipsnio 5 dalies 5 punkte nustatytą kompetenciją, 2019-07-26 raštu Nr. (3.21) S-1845 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos“ informavo, kad atsižvelgiant į tai, kad UAB „Ekobazė“ papildomai prie jau vykdomos veiklos vykdys ir pavojingųjų atliekų tvarkymą, todėl vadovaujantis Specialiųjų sąlygų² 206 punktu privalo nustatyti sanitarinę apsaugos zoną.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2021-12-01), 2 priedu, įmonės veiklai nėra reglamentuotas gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos dydis, atsižvelgiant į atliekų tvarkymo metu išgaunamą gaminį (skiedra, skalda) bei gamybos apimtis.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2021-12-01), 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

PVSV ataskaita rengiama sanitarinės apsaugos zonos tikslinimui, nes įmonė vykdo ir pavojingų atliekų surinkimo veiklą. Atliekamas ūkinės veiklos sukeliama poveikio vertinimas artimiausiai gyvenamajai aplinkai ir visuomenės sveikatai pagal teršiančiųjų medžiagų, kvapų ir triukšmo sklaidos skaičiavimus.

---

¹LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymas 2017-06-27 Nr. XIII-529

² Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“

1. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

1.1. Ūkinės veiklos pavadinimas, nurodant poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo teisinį pagrindą

Ūkinei veiklai buvo parengta Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo. Aplinkos apsaugos agentūra, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus bei priemones, numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, vadovaudamasi PAV įstatymo¹ 7 straipsnio 7 dalimi, 2019 m. rugsėjo 27 d. priėmė atrankos išvadą Nr. (30.4)-A4E-4575, kad atliekų ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės plėtrai, adresu Kaimynų g. 13, Dičiūnų k., Utenos r. sav. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas (2 priedas – Aplinkos apsaugos agentūros Atrankos išvada).

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Utenos departamentas (toliau – NVSC Utenos departamentas) atsakingas už planuojamos ūkinės veiklos veiksmų, galimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, 2019-07-23 raštu Nr. (9-11 14.3.5 E)2-36042 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros 2019 m. liepos 18 d. pranešimo dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos“ siūlo neatlikti poveikio aplinkai vertinimo, nes reikšmingas neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenumatomas. Informavo, kad vykdant ir pavojingųjų atliekų tvarkymą, vadovaujantis Specialiųjų sąlygų² 206 punktu privalo nustatyti sanitarinę apsaugos zonos ribų dydį, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą (toliau – PVSV), kuris gali būti kaip atskiras procesas nuo poveikio aplinkai vertinimo proceso.

Utenos rajono savivaldybės administracija pagal PAV įstatymo¹ 6 straipsnio 5 dalies 5 punkte nustatytą kompetenciją, 2019-07-26 raštu Nr. (3.21) S-1845 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos“ informavo, kad atsižvelgiant į tai, kad UAB „Ekobazė“ papildomai prie jau vykdomos veiklos vykdys ir pavojingųjų atliekų tvarkymą, todėl vadovaujantis Specialiųjų sąlygų² 206 punktu privalo nustatyti sanitarinę apsaugos zoną.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2021-12-01), 2 priedu, įmonės veiklai nėra reglamentuotas gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos dydis, atsižvelgiant į atliekų tvarkymo metu išgaunamą gaminį (skiedra, skalda) bei gamybos apimtis.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2021-12-01), 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

PVSV ataskaita rengiama sanitarinės apsaugos zonos tikslinimui, nes įmonė vykdo ir pavojingų atliekų surinkimo veiklą. Atliekamas ūkinės veiklos sukeliama poveikio vertinimas artimiausiai gyvenamajai aplinkai ir visuomenės sveikatai pagal teršiančiųjų medžiagų, kvapų ir triukšmo sklaidos skaičiavimus..

1.2. Ūkinės veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)

Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie LRV generalinio direktoriaus 2007-10-31 įsakymu Nr. DĮ-226 “Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo”, ūkinė veikla priskiriama atliekų surinkimui, tvarkymui ir šalinimui; medžiagų atgavimui.

Į šį skyrių įeina atliekų surinkimas, apdorojimas ir šalinimas. Į šį skyrių taip pat įeina vietinis atliekų transportavimas ir medžiagų atgavimo įrenginių (t. y. atskiriančių perdirbtinas medžiagas nuo atliekų srauto) eksploatavimas.

E sekcija – VANDENS TIEKIMAS NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS

38 – Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas

- 38.11 - Nepavojingų atliekų surinkimas
- 38.12 - Pavojingų atliekų surinkimas
- 38.21 - Nepavojingų atliekų tvarkymas ir šalinimas
- 38.32 - Išrūšiuotų medžiagų atgavimas

1.3. Ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai

1.3.1. Įmonės vykdoma veikla, tikslai ir gamybos pajėgumas

UAB „Ekobazė“ (toliau – Įmonė) vykdo įvairių rūšių antrinių žaliavų, nepavojingų atliekų (popieriaus, plastiko, stiklo, biologiškai skaidžių atliekų, metalo, medžio, biologiškai neskaidžių atliekų) paruošimo perdirbimui arba kitokiam naudojimui bei paruošimo pakartotiniam naudojimui bei pavojingų atliekų surinkimo ir laikymo veiklas, taip pat iš tinkamų perdirbti atliekų vykdo gaminių/produktų gamybą. Priimtose atliekos/antrinės žaliavos iškraunamos tam tikrose vietose ir priklausomai nuo jų rūšies, su jomis atliekami veiksmai, t.y.: laikoma iki perdavimo tolesniems atliekų tvarkytojams; rūšiuojama; perrūšiuojama; presuojama; smulkinama; gaminamos degiosios atliekos /iš atliekų gaunamas kuras (jos perduodamos tokias atliekas turinčioms teisę naudoti (deginti) įmonėms); gaminami produktai (skiedra, skalda).

Ūkinės veiklos didžiausias vienu metu laikomas nepavojingųjų atliekų kiekis 7850 t. Sutvarkomas nepavojingųjų atliekų kiekis per metus – 30 600 t. Pavojingųjų atliekų surenkama iki 1500 t per metus. Vienu metu įmonėje laikoma iki 25 t pavojingųjų atliekų.

Įmonės veiklos tikslas – atliekų, patenkančių į sąvartynus, kiekių sumažinimas, jas rūšiuojant ir paruošiant antriniam naudojimui, naudojimui ir perdirbimui. Įmonėje vykdomos įvairių rūšių antrinių žaliavų ir nepavojingų atliekų (popieriaus, plastiko, stiklo, biologiškai skaidžių atliekų, metalo, medžio, biologiškai neskaidžių atliekų) paruošimo perdirbimui arba kitokiam naudojimui bei paruošimo pakartotiniam naudojimui veiklos. Priklausomai nuo antrinių žaliavų ir atliekų rūšies, jų kokybės, gautos atliekos rūšiuojamos, valomos nuo priemaišų, rankiniu būdu atskiriamos pagal frakcijas siekiant atskirti perdirbimui tinkamas atliekų frakcijas, paruošti jas tolimesniam perdirbimui arba pakartotiniam naudojimui, o taip pat siekiant atskirti perdirbimui netinkančias atliekų frakcijas panaudojimui energijai gauti. Atliekos ir antrinės žaliavos į aikštelę patenka iš:

- ✓ juridinių asmenų, kurie atliekas atveža patys arba samdo UAB „Ekobazė“ jas atvežti. Atliekos ir/ar antrinės žaliavos susidaro juridinių įmonių vykdomoje ar administracinėje veikloje;
- ✓ juridinių asmenų, įsiregistravusių atliekas tvarkančių įmonių registre. Atliekos gaunamos surinkimo, vežimo metu ir/ar susidaro jų tvarkymo bei naudojimo veiklos metu;
- ✓ fizinių asmenų. Nepavojingos atliekos ir/ar antrinės žaliavos susidaro komunaliniame sraute, statybų metu ar kitoje fizinio asmens veikloje.

Surinktos atliekos, taip pat po atliekų apdorojimo gautos atliekos, vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, iki perdavimo galutiniam tvarkytojui naudojimui laikomos ne ilgiau nei 3 metus, o šalinimui skirtos atliekos – ne ilgiau nei metus.

Įmonėje veikla vykdoma vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymu, Atliekų tvarkymo taisyklėmis ir kitais teisės aktais nustatytais reikalavimais. Įmonėje vykdoma atliekų tvarkymo apskaita; Atliekų priėmimo procedūra atitinka atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus; atliekų tvarkymo metu išsipylusios išsibarsčiusios atliekos yra surenkamos sorbentais, pašluostėmis ir kitomis priemonėmis, nuolatos palaikoma švari aplinka.

1.4. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

1.4.1. Nepavojingų atliekų tvarkymo ir iš tinkamų perdirbti atliekų vykdomų gaminių/produktų gamybos technologija

Atliekos į įmonės teritoriją atvežamos įmonės turimomis transporto priemonėmis su specialiais preskonteineriais ar atvirais konteineriais, presuojančiomis šiukšlių surinkimo mašinomis, taip pat įmonės klientų transporto priemonėmis.

Visos įmonėje priimamos atliekos pradžioje vizualiai patikrinamos, siekiant nustatyti ar šias atliekas galima priimti (jei atliekų priimti įmonė neturi teisės, atliekos gražinamos siuntėjui ir apie tai informuojamas Aplinkos apsaugos departamentas), sveriamos elektroninėmis sertifikuotomis svarstyklėmis. Kiekviena priimta atliekų/antrinių žaliavų siunta fiksuojama Atliekų tvarkymo apskaitos žurnale (GPAIS).

Priimtos atliekos iškraunamos patalpose ar po stogine, tam skirtose vietose (žiūr. 1 pav., 17 p.) ir priklausomai nuo jų rūšies bei kokybės, nukreipiamos į Atliekų rūšiavimo barą arba laikomos iki apdorojimo. Jei nustatoma, kad priimtos atliekos tinkamos tolimesniam perdirbimui arba kitokiam panaudojimui be pradinio apdorojimo, jos supresuojamos ir pagal rūšis laikomos (tam skirtose vietose) iki perdavimo tokias atliekas tvarkyti teisę turinčioms įmonėms.

Rūšiuojant antrines žaliavas (pvz. medines pakuotes – padėklus ar medines dėžes), nustačius, kad jos yra tinkamos pakartotiniam naudojimui (pagal jo pirminę funkciją), šios atliekos fiksuojamos kaip sutvarkytos R10¹ būdu ir gaunamas produktas, tinkamas naudoti jį pakartotinai.

Atliekų rūšiavimo bare gautos atliekos rūšiuojamos (rūšiavimą atlieka darbuotojai prieš pilant atliekas ar antrines žaliavas į presą, arba atliekas rūšiuoja nuo atliekų rūšiavimo konvejerio), siekiant atskirti perdirbimui tinkamas atliekų frakcijas (popieriaus, kartono, metalo, plastikų, tekstilės, medienos ir kt.), degią atliekų frakciją bei tik šalinimui skirtą frakciją. Degią atliekų frakciją gali sudaryti po rūšiavimo susidariusios perdirbimui netinkamos, tačiau aukštą energetinę vertę turinčios atliekos (įvairių rūšių plastikai, mediena, tekstilė, ir kt.), taip pat prastos kokybės ir perdirbimui netinkamos antrinės žaliavos. Atliekų arba antrinių žaliavų transportavimui įmonėje naudojami autokrautuvai.

Išrūšiuotos popieriaus ir kartono, plastikų, tekstilės atliekos (antrinės žaliavos) supresuojamos. Supresuotos atliekos pagal rūšis laikomos lauke, ant kieta vandeniui nelaidaus pagrindo tam skirtose vietose iki kol pridudamos atliekas tvarkančioms įmonėms arba išvežamos (eksportuojamos). Surinktos stiklo atliekos sandėliuojamos lauke, specialiai stiklo laikymui pritaikytuose rietuvėse, t. y. ant kieta danga padengto paviršiaus su atraminiais blokais iki kol perduodamos šias atliekas tvarkančioms įmonėms. Surinktos medienos atliekos pirmiausia rūšiuojamos angare, o vėliau,

palaidos sandėliuojamos lauke, antrinių žaliavų laikymui skirtoje vietoje, kol išvežamos tolesniems atliekų tvarkytojams. Po atliekų ir antrinių žaliavų rūšiavimo likusios tik šalinimui ir /ar deginimui tinkamos atliekos palaidos sandėliuojamos patalpose, tam numatytuose vietose, kad neturėtų sąlyčio su atmosferos krituliais ir kitomis atliekomis bei dar neišrūšiuotomis antrinėmis žaliavomis, iki kol perduodamos tokias atliekas tvarkyti teisę turinčioms įmonėms.

Visos paruoštos perdirbimui ar kitokiam naudojimui tinkančios atliekos ir atliekų tvarkymo metu susidariusios perdirbimui arba kitokiam naudojimui netinkančios atliekos perduodamos šias atliekas tvarkančioms įmonėms ir (arba) išvežamos (eksportuojamos) tiesiogiai į kitas šalis. Po atliekų paruošimo pakartotiniam naudojimui gautos antrinės žaliavos perduodamos tokių žaliavų tolesniems naudotojams. Surinktų ir perdirbtų atliekų išvežimas vykdomas atsižvelgiant į surinktą kiekį, bet neviršijant leistinų atliekų laikymo kiekių.

Atliekų apdorojimo procese naudojama įranga yra Presas PAAL Konti 275B su 80 t spaudimo galia. Jis supresuoja per mėnesį 3000 t popieriaus ir kartono atliekų, plastiko, mišrios ir kombinuotos pakuotės atliekų. Atliekų pakrovimas į presą vykdomas rankiniu būdu ir/ar autokrautuvu. Atliekos supresuojamos į pakus, kurie prese perrišami metaline juosta. Atliekų ir antrinių žaliavų rūšiavimo procesui paspartinti naudojamas juostinis atliekų rūšiavimo konvejeris. Į jį atliekos pakraunamos autokrautuvu. Konvejeriu judančias atliekas rankomis rūšiuoja darbuotojai. Antrinės žaliavos ir nepavojingos atliekos rūšiuojant metamos į atskirus konteinerius pagal atliekų ir antrinių žaliavų rūšis.

Į ūkinės veiklos objektą atvežamos atliekos:

- ✓ antrinės žaliavos/ nepavojingos atliekos, skirtos rūšiavimui ir (ar) perrūšiavimui;
- ✓ nepavojingos atliekos, skirtos paruošti naudoti pakartotinai;
- ✓ antrinės žaliavos/nepavojingos atliekos ir pavojingos atliekos, skirtos laikyti iki perdavimo tolesniems atliekų tvarkytojams;
- ✓ nepavojingos atliekos, skirtos aukštą energetinę vertę turinčių degių atliekų/iš atliekų gauto kuro gamybai;
- ✓ statybinės atliekos, skirtos rūšiavimui/statybinio produkto kūrimui;
- ✓ naudotos padangos.

Priimtos atliekos/antrinės žaliavos iškraunamos tam tikrose vietose ir priklausomai nuo jų rūšies, atliekami tam tikri veiksmai su jomis, t.y.:

- ✓ laikomos iki perdavimo tolesniems atliekų tvarkytojams;
- ✓ rūšiuojamos;
- ✓ perrūšiuojamos;
- ✓ presuojamos;
- ✓ smulkinamos;
- ✓ gaminamos degiosios atliekos/iš atliekų gaunamas kuras (atliekos kodas 19 12 10);
- ✓ gaminami produktai.

Didžioji dalis atliekų priimamos, iškraunamos ir apdorojamos įmonės teritorijoje, likusi dalis, pagrinde antrinės žaliavos – pastate (žiūr. 1 pav., 17 p.). Atliekų apdorojimui naudojama ši arba analogiška kiekvienam išvardintam mechanizmui įranga:

- ✓ atliekų presavimui - *PAAL Konti 275B* su 80 t spaudimo galia;
- ✓ rūšiavimui - *Sandersleben Anlagenbau* rūšiavimo linija;
- ✓ smulkinimui - *HAMMEL VB 750 D* smulkintuvą.

Ūkinės veiklos objektas priima atliekas, surinktas iš kolektyviai ir individualiai naudojamų (stiklo, plastiko, popieriaus) antrinių žaliavų rūšiavimo konteinerių. Priklausomai nuo atliekų sudėties jos rūšiuojamos rankiniu, mechaniniu būdu arba perleidžiant per rūšiavimo liniją. Po minėtų atliekų išrūšiavimo gali susidaryti šios atliekos:

- ✓ 15 01 01 popieriaus ir kartono pakuotės;
- ✓ 15 01 02 plastikinės (kartu su PET) pakuotės;
- ✓ 15 01 03 medinės pakuotės;
- ✓ 15 01 04 metalinės pakuotės;
- ✓ 15 01 05 kombinuotos pakuotės;
- ✓ 15 01 07 stiklo pakuotės;
- ✓ 15 01 09 pakuotės iš tekstilės;
- ✓ 19 12 01 popierius ir kartonas;
- ✓ 19 12 02 juodieji metalai;
- ✓ 19 12 03 spalvotieji metalai;
- ✓ 19 12 04 plastikai ir guma;
- ✓ 19 12 05 stiklas;
- ✓ 19 12 07 mediena, nenurodyta 19 12 06;
- ✓ 19 12 08 tekstilės dirbiniai;
- ✓ 19 12 09 mineralinės medžiagos;
- ✓ 19 12 10 degiosios atliekos;
- ✓ 19 12 12 kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11;
- ✓ pakartotiniam naudojimui tinkami atliekomis tapę produktai ar jų dalys (pvz., mediniai padėklai).

Rūšiavimo metu susidariusioms atliekoms, kurių sudėties identifikuoti neįmanoma arba netikslinga, ir kurios netinkamos perdirbimui ar kitokiam naudojimui ir tinkamos tik šalinimui, priskiriamas 19 12 12 kodas. Jei po apdorojimo susidariusios atliekos netinkamos tolimesniam perdirbimui, tačiau turi energetinę vertę, joms bus priskiriamas atliekos kodas 19 10 10.

Priklausomai nuo jų rūšies ir kokybės, priimtose *statybinės atliekos* rūšiuojamos (rankiniu, mechaniniu būdu arba perleidžiamos per rūšiavimo liniją) ir/ar nukreipiamos į atliekų smulkinimo įrenginį (*HAMMEL VB 750 D* arba kitą analogišką įrenginį). Jei atliekų priėmimo metu bus nustatyta, kad priimtose atliekos yra tinkamos tolimesniam perdirbimui arba kitokiam panaudojimui be pradinio apdorojimo, tokios atliekos laikomos iki perdirbimo arba kitokio naudojimo įmonės teritorijoje arba perduodamos tokias atliekas teisę tvarkyti turinčioms įmonėms.

Statybinių atliekų rūšiavimas numatomas siekiant atskirti produkto gamybai ar antriniam panaudojimui tinkamas atliekų frakcijas (popieriaus, kartono, plastikų, plytų, betono, medienos ir kt.), pakartotiniam naudojimui tinkamus atliekomis tapusius produktus ar jų dalis (plytas, įvairius statybinius blokelius, lentas ir t.t.), degiąją atliekų frakciją ir antriniam panaudojimui bei deginimui netinkamas atliekas.

Planuojamas statybinių atliekų tvarkymo procesas apima statybinių atliekų rankinį, mechaninį rūšiavimą arba rūšiavimą perleidžiant atliekas per rūšiavimo liniją. Rūšiavimo proceso metu atskiriamos:

- ✓ laikomos iki perdavimo tolesniems atliekų tvarkytojams;
- ✓ statybinės inertinės atliekos, tinkamos produkto (užpildo (skaldos) tinkamo kelių tiesimui ir kt.) gamybai (aprašymas pateiktas žemiau);

- ✓ antrinės žaliavos- atliekos, tinkamos antriniam perdirbimui (popierius, plastikas, mediena, stiklas, metalas);
- ✓ pakartotiniam naudojimui tinkami atliekomis tapę produktai ar jų dalys (pvz. plytos, įvairūs statybiniai blokeliai, lentos ir t.t.);
- ✓ aukštą energetinę vertę turinčios degiosios atliekos;
- ✓ po mechaninio statybinių atliekų apdorojimo perdirbimui ir (ar) deginimui netinkamos atliekos, kurias numatoma šalinti sąvartyne.

Iš priimtų nepavojingų statybinių atliekų, kurioms nereikia pradinio apdorojimo, ir/arba po statybinių atliekų rūšiavimo susidariusios inertinės atliekos, esant poreikiui, apdorojamos (smulkinamos) naudojant mobilų inertinių atliekų smulkinimo įrenginį ir iš jų gaminamas produktas (skalda), kuris parduodamas kaip užpildas, tinkamas kelių tiesimui ir kt. Paruošto statybinio produkto (skaldos), skirta naudoti kelių tiesime, kokybė atitinka Automobilių kelių mineralinių medžiagų mišinių, naudojamų sluoksniams be rišiklių, techninių reikalavimų aprašo TRA SBR 07 ir/ar Automobilių kelių mineralinių medžiagų techninių reikalavimų aprašo TRA MIN 07 reikalavimus. Taip pat produktai, perdirbus statybines atliekas, gaminami atsižvelgiant į įmonės techninius standartus, kurie rengiami atsižvelgiant į teisės aktų ir produkto pirkėjo specifikacijos reikalavimus ir/ar reikiamus standartus bei žymimas prekių kodu pagal Kombinuotos nomenklatūros versiją, patvirtintą 2010 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentu (Es) Nr. 861/2010, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedą (OL 2010, L 284, p. 1). Ateityje, sertifikuojant įmonės kokybės vadybos sistemą, planuojama iš inertinių atliekų gaminti ir kitus statybinius produktus, atitinkančius standarto LST EN 13242 reikalavimus. Po statybinių atliekų apdorojimo gautas produktas, perduodamas/parduodamas tokių žaliavų (medžiagų) naudotojams. Perdirbant statybines atliekas pagaminami šie produktai: skalda, atsijos. Produktas naudojamas statybos pramonėje, kelių tiesimui kaip užpildas. Tuo atveju, jei produktas neatitiks keliamų reikalavimų, tuomet bus atliekamas papildomas apdorojimas, o jei tai neįmanoma, bus pridurtas kaip atlieka atliekas tvarkančioms įmonėms. Atliekų apskaitoje GPAIS tokiu atveju nebus nurodoma, kad buvo pagamintas produktas.

Atliekų perdirbimas ir produkto sertifikavimas vykdomas remiantis aplinkosaugos vadybos sistema, atliekų perdirbimas sertifikuotas ISO 9001:2015/LST EN ISO 9001:2015 ir ISO 14001:2015/LST EN ISO 14001:2015 standartais. Vienu metu numatoma laikyti apie 100 tonų pagamintos produkcijos. Produkto laikymas nurodytas pav. Nr. 1, 17 p. Produkto sertifikavimas vykdomas kiekvienai perdirbimo partijai, t.y. sukaupus reikiamą kiekį atliekų, jas perdirbus sertifikuojamas bendra gautos produkcijos partija. Atliekų perdirbimo procesas nėra vykdomas nuolatos, o tik sukaupus reikiamą perdirbimui atliekų kiekį.

Miškininkystės ir biologiškai skaidžios atliekos, priklausomai nuo jų sudėties rūšiuojamos rankiniu, mechaniniu būdu arba perleidžiamos per rūšiavimo liniją. Jei priėmimo metu nustatoma, kad objekte minėtų atliekų rūšiavimas nebus vykdomas, jos laikomos iki perdavimo tokias atliekas tvarkyti teisę turinčioms įmonėms.

Atliekos rūšiuojamos siekiant atskirti antrines žaliavas (popierių, plastiką, medieną, stiklą, metalą ir kt.), biologiškai skaidžias (kompostavimui tinkamas) ir neskaidžias (tik šalinimui tinkamas) atliekas, degiąją atliekų frakciją, taip pat antriniam panaudojimui ir deginimui netinkamas atliekas.

Didžiosios atliekos (iš fizinių asmenų buitines, juridinių asmenų administracijos ir gamybinėje veikloje susidariusios atliekos) rūšiuojamos (rankiniu, mechaniniu būdu arba perleidžiamos per rūšiavimo liniją). Rūšiavimas atliekamas siekiant atskirti antrines žaliavas, degiąją atliekų frakciją ir

antriniam panaudojimui bei deginimui netinkamas atliekas, taip pat atliekomis tapusius produktus ar jų dalis, kurie gali būti panaudojami pakartotinai be pradinio apdorojimo. Tiek rūšiavimui, tiek smulkinimui skirtos atliekos žymimos tokiais pačiais atliekų kodais.

Po įmonėje priimtų įvairių nepavojingų atliekų rūšiavimo susidariusios ir/ar iš kitų įmonių priimtos antriniam panaudojimui netinkamos, *aukštą energetinę vertę turinčios atliekos* laikomos lauke, įmonės teritorijoje. Joms priskiriamas atliekos kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nurodytą atliekų sąrašą yra 19 12 10. Jos apdorojamos priklausomai nuo atliekų sudėties. Jei nusprendžiama, kad įmonėje po įvairių atliekų rūšiavimo susidariusioms nurodytoms atliekoms nereikia tolesnio apdorojimo, jos perduodamos tokias atliekas turinčioms teisę naudoti (deginti) įmonėms. Esant poreikiui, dėl transportavimo palengvinimo (jei transportuoti numatoma daugiau nei 100 km) šios atliekos gali būti prieš tai supresuojamos į pakus (kipas). Nustačius, kad aukštą energetinę vertę turinčios atliekos tinkamos kuro gamybai, jos toliau tvarkomos jas smulkinant. Atliekos smulkinamos iki 4 cm dalelių. Taip iš degių atliekų pagaminamas kuras, skirtas energijai gauti. Kieto atgauto kuro (KAK) gamybos metu laikomasi standarto LST EN 15358:2011 „Kietasis atgautasis kuras. Kokybės vadybos sistemos. Ypatingieji reikalavimai, susiję su jų taikymu kietojo atgautojo kuro gamyboje“ reikalavimais. Pagaminta produkcija taip pat sertifikuojama pagal standartą LST EN 15359:2012 „Kietasis atgautasis kuras. Techniniai reikalavimai ir klasės“.

Prie objekte tvarkomų nepavojingų atliekų/antrinių žaliavų tvarkomos ir įvairios įmonių administracijose ir gamybinėje veikloje susidariusios atliekos/antrinės žaliavos, po mechaninio atliekų apdorojimo susidariusios atliekos bei fizinių asmenų buityje susidariusios atliekos:

- ✓ žemės ūkio, sodininkystės, akvakultūros, miškininkystės, medžioklės ir žūklės, maisto gaminimo ir perdirbinimo atliekos;
- ✓ medienos perdirbimo ir plokščių bei baldų, medienos masės, popieriaus ir kartono gamybos atliekos;
- ✓ odos, kailių ir tekstilės pramonės atliekos;
- ✓ organinių cheminių procesų atliekos;
- ✓ dangų (dažų, lakų ir stiklo emalės), klijų, hermetikų ir spaustuvinių dažų gamybos, maišymo, tiekimo ir naudojimo (GMTN) atliekos;
- ✓ terminų procesų atliekos;
- ✓ metalų ir plastikų formavimo, fizinio ir mechaninio jų paviršiaus apdorojimo atliekos;
- ✓ pakuočių atliekos;
- ✓ nepavojingi – absorbentai, pašluostės, filtrų medžiagos ir apsauginiai drabužiai;
- ✓ nepavojingos atliekos, susidariusios išardžius eksploatuoti netinkamas transporto priemonės (ENTP) bei transporto priemonių aptarnavimo atliekos;
- ✓ žmonių ar gyvūnų sveikatos priežiūros ir (arba) su ja susijusių mokslinių tyrimų atliekos (išskyrus virtuvių ir restoranų atliekas, tiesiogiai nesusijusias su sveikatos priežiūra);
- ✓ atliekos iš atliekų tvarkymo įrenginių;
- ✓ atliekos po mechaninio apdorojimo;
- ✓ verslo, gamybinės ir organizacijų atliekos, žymimos atliekų identifikaciniu kodu pagal Atliekų sąrašą – 20 XX XX.

Šios priimtos atliekos (priklausomai nuo atliekų rūšies) laikomos lauke konteineriuose, atskiruose boksuose, atskirtuose betoniniais blokais ar rietuvėse. Jos rūšiuojamos (rankiniu, mechaniniu būdu arba perleidžiamos per rūšiavimo liniją) ir/ar nukreipiant į pirminį atliekų smulkinimo įrenginį. Jei priėmimo metu nustatoma, kad priimtos atliekos tinkamos tolimesniam perdirbimui arba kitokiam

panaudojimui be pradinio apdorojimo, jos laikomos įmonės teritorijoje iki perdavimo tokias atliekas tvarkyti teisę turinčioms įmonėms.

Nepavojingosios medicininės atliekos (18 01 04, 18 01 09 ir 18 02 03) rūšiuojamos minimaliai, perskiriant pakuotes. Šios apdorotos atliekos perduodamos tolesniems atliekų tvarkytojams, užsiregistravusiems Atliekų tvarkytojų valstybės registre ir turintiems teisę tvarkyti minėtas atliekas.

Gamybinės, administracijos veikloje ir fizinių asmenų susidariusios atliekos rūšiuojamos siekiant atskirti antrines žaliavas (popierių, plastiką, medieną, stiklą, metalą ir kt. atliekas), degiąją atliekų frakciją ir antriniam panaudojimui bei deginimui netinkamas atliekas, taip pat atliekomis tapusius produktus ar jų dalis, kurie gali būti naudojami pakartotinai be pradinio apdorojimo.

Ūkinės veiklos objekte priimamos fizinių asmenų, juridinių asmenų administracijose ir gamybinėje veikloje susidariusios įvairios stiklo atliekos. Stiklas rūšiuojamas rankiniu būdu, išskiriant atskiras stiklo atliekas pagal susidarymo pobūdį (pakuotės stiklas, langai, automobilinis stiklas ir t.t.). Tiek priimtas, tiek rūšiavimo metu susidaręs stiklas laikomas atviroje teritorijoje pagal atskiras rūšis (pakuočių stiklas, langinis stiklas, automobilinis stiklas ar kt.).

Iš fizinių asmenų, juridinių asmenų administracinėje ir gamybinėje veikloje surenkamos susidariusios įvairios nepavojingos medienos atliekos. Priimtos medienos atliekos išrūšiuojamos į atskiras medienos rūšis (medinė pakuotė, po rūšiavimo susidariusi mediena ir kt.), taip pat atskiriami pakartotiniam naudojimui tinkami atliekomis tapę produktai ar jų dalys (pvz. lentos, mediniai padėklai ir kt.). Mediena laikoma atviroje teritorijoje. Dalis medienos po pirminio rūšiavimo susmulkinama naudojant mobilų atliekų smulkintuvą *HAMMEL VB 750 D arba analogišką įrenginį*. Medienos atliekų perdirbimo metu gaminamas produktas – skiedra. Produktas naudojamas baldinės plokštės ar kitų medienos gaminių gamyboje. Laikoma apie 40 t pagaminto produkto (skiedrų). Laikymo vieta yra nurodyta 1 pav., 17 p. (produkto laikymui skirta vieta 0,05 ha), šalia laikomos skaldos. Abu produktai laikomi atskirai, nemaišant jų tarpusavyje. Cheminėmis medžiagomis užteršta mediena nebus perdirbama. Siekiant įvertinti ar pagaminta skiedra atitinka taršos parametrus, atliekami laboratoriniai tyrimai kiekvienai produkcijos partijai.

Medienos, medinės pakuotės atliekų perdirbimo metu gauta skiedra atitinka šiuos parametrus

Cheminis elementas	Koncentracija
1. Azotas, N (% masės, sausosios būsenos)	$N \leq 2 \% ^1$
2. Siera, S (% masės, sausosios būsenos)	$S \leq 0,6 \%$
3. Chloras, Cl (% masės, sausosios būsenos)	$Cl \leq 0,3 \%$
4. Arsenas, As (mg/kg, sausosios būsenos)	$As \leq 2 \text{ mg/kg} ^2$
5. Kadmis, Cd (mg/kg, sausosios būsenos)	$Cd \leq 2 \text{ mg/kg}$
6. Chromas, Cr (mg/kg, sausosios būsenos)	$Cr \leq 60 \text{ mg/kg}$ (iš medienos biomasės $Cr \leq 30 \text{ mg/kg}$) ²
7. Varis, Cu (mg/kg, sausosios būsenos)	$Cu \leq 100 \text{ mg/kg} ^2$
8. Švinas, Pb (mg/kg, sausosios būsenos)	$Pb \leq 20 \text{ mg/kg}$
9. Gyvsidabris, Hg (mg/kg, sausosios būsenos)	$Hg \leq 0,1 \text{ mg/kg}$
10. Nikelis, Ni (mg/kg, sausosios būsenos)	$Ni \leq 10 \text{ mg/kg}$
11. Cinkas, Zn (mg/kg, sausosios būsenos)	$Zn \leq 200 \text{ mg/kg}$

*-produkcijos parametrai taip pat gali būti keičiami priklausomai nuo pirkėjo poreikio

Tuo atveju, jei gautas produktas dėl atliekų kokybės neatitinka produktui keliamų reikalavimų ar produkto pirkėjo keliamų reikalavimų, tokia medžiaga toliau tvarkoma kaip atlieka. Nerealizavus

produkto per kelis metus, ir tuo atveju, jei gautas produktas dėl laikymo ar kitų priežasčių praranda savo prekinės savybes, tokia medžiaga toliau taip pat bus tvarkoma kaip atlieka.

Atliekų perdirbimas ir produkto sertifikavimas vykdomas remiantis aplinkosaugos vadybos sistema, atliekų perdirbimas sertifikuotas ISO 9001:2015/LST EN ISO 9001:2015 ir ISO 14001:2015/LST EN ISO 14001:2015 standartais.

Surinktų ir/ar po rūšiavimo susidariusių atliekų išvežimas vykdomas atsižvelgiant į surinktą kiekį, bet neviršijant didžiausių vienu metu leidžiamų atliekų laikymo kiekių.

Visas priimtose antrinės žaliavos ir kitos nepavojingos atliekos laikomos nemaišant jų tarpusavyje. Siekiant išvengti kontakto su aplinka ir poveikio žmonių sveikatai, nepavojingosios medicininės atliekos laikomos teritorijoje uždaruose, rakinamuose konteineriuose. Pavojingosios atliekos laikomos teritorijos ribose uždaruose konteineriuose. Po nepavojingų atliekų/ antrinių žaliavų apdorojimo susidariusios antrinės žaliavos (įvairių rūšių popieriaus ir kartono, plastikinės, kombinuotos, mišrios, tekstilės pakuotės, popierius ir kartonas, plastikas) presuojamos į pakus (kipas) ir pagal rūšis laikomos eilėmis, keliais aukštais. Atliekos laikomos laikantis Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių ir darbų saugos reikalavimų. Visą pavojingųjų atliekų laikymo laiką užtikrinama konteinerių bei kitų talpų stovio ir hermetiškumo kontrolė. Saugykla aprūpinta avarinių išsiliejimų likvidavimo ir kitomis saugos priemonėmis.

Bendras teritorijos ir stoginės plotas yra pakankamas numatytam didžiausiam vienu metu laikomam atliekų bei produkcijos kiekiui (žiūr. 1 lentelę, 18 p.). Optimaliai laikant nepavojingąsias atliekas (atliekos, kurios gali būti supresuotos, laikant presuotose „kipose“) atliekų laikymui reikalingas plotas – 2698 m². Įmonėje atliekų laikymui skirtas plotas siekia – 4539 m² (0,4539 ha). Teritorijos, skirtos atliekų laikymui, plotas yra pakankamas laikyti 7850 t atliekų.

1.4.2. Pavojingų atliekų tvarkymas

Optimaliai laikant pavojingąsias atliekas (konteineriuose) atliekų laikymui reikalingas plotas – 33 m². Įmonėje atliekų laikymui skirtas plotas siekia – 42 m². Pavojingų atliekų laikymui yra skirti 3 jūriniai konteineriai (sandarūs, nelaidūs skysčiams, apsaugoti nuo paviršinių nuotekų), kurių bendras plotas 42 m², laikomų pavojingų atliekų bendras kiekis neviršys 25 t. Pavojingos atliekos paženklintos Atlieku tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka.

Atliekų tvarkymo metu visos susidarančios atliekos yra laikomos pagal jų rūšį ir kodą. Atsižvelgiant į atliekų rūšies savybes ir sudėtį bei jų suderinamumą, visos pavojingosios atliekos laikomos taip, kad nebūtų tiesioginio atliekų sąlyčio. Pavojingosios atliekos yra laikomos vadovaujantis Atlieku tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-368 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, XII skyriaus nuostatais: pavojingųjų atliekų laikymo talpos yra atsparios atliekų poveikiui, nereaguoja su šiomis atliekomis ar jų komponentais ir yra sukonstruotos ar pagamintos taip, kad jose esantys atliekų likučiai negalėtų išsipilti, išsibarstyti, išgaruoti ar kitaip patekti į aplinką. Pavojingųjų atliekų laikymo talpų dangčiai ir kamščiai yra tvirti ir sandarūs, sukonstruoti ir pagaminti taip, kad juos būtų galima saugiai atidaryti ir uždaryti, kad jie laikymo, perkėlimo metu nesutrūktų, neatsilaisvintų, neatsidarytų ir juose esančios medžiagos nepatektų į aplinką. Pavojingųjų atliekų talpos paženklintos Atlieku tvarkymo taisyklėse nustatytos formos etiketėmis. Pavojingosios atliekos skirtingo tūrio metalinėse arba plastikinėse talpose (pvz. statinėse, konteineriuose) laikomos tik uždaruose jūrinuose konteineriuose. Visos pavojingosios atliekos yra laikomos atskirai, jų nemaišant tarpusavyje.

Kiekvienai pavojingajai atliekai paruošta atskira talpa. Taip pat yra vadovaujamosi atliekas sudarančių cheminių medžiagų Saugos duomenų lapuose pateiktais sandėliavimo reikalavimais arba kita cheminės medžiagos gamintojo teikiama informacija.

Pagal atliekų rūšį visos atliekos laikomos vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklėse laikymui nustatytais reikalavimais:

- Visos pavojingosios atliekos yra laikomos atskirai, jų nemaišant tarpusavyje tam skirtuose jūriniuose konteineriuose. Kiekvienai pavojingajai atliekai paruošta atskira talpa. Pavojingosios atliekos gali būti laikomos skirtingo tūrio (50-200 l) statinėse ir (arba) sandariose plastikiniuose konteineriuose ir (arba) dėžėse (50-200 l). Skystos pavojingosios atliekos (nafta, alyva, aušinimo skysčiai, stabdžių skysčiai) gali būti laikomos atskirai viena nuo kitos skirtingo tūrio (50-200 l) uždaroje statinėse; kietosios pavojingosios atliekos (pakuotės, absorbentai ir filtrų medžiagos, filtrai, pavojingos sudedamosios dalys, dienos šviesos lempos, nebenaudojama įranga, baterijos ir akumuliatoriai, nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, švino akumuliatoriai, izoliacinės medžiagos) gali būti laikomos atskirai viena nuo kitos skirtingo tūrio sandariose plastikiniuose konteineriuose ir (arba) dėžėse (50-200 l). Pavojingųjų atliekų laikymo talpos yra atsparios atliekų poveikiui, nereaguoja su šiomis atliekomis ar jų komponentais ir yra sukonstruotos ar pagamintos taip, kad jose esantys atliekų likučiai negalėtų išsipilti, išsibarstyti, išgaruoti ar kitaip patekti į aplinką. Pavojingųjų atliekų laikymo talpų dangčiai ir kamščiai yra tvirti ir sandarūs, sukonstruoti ir pagaminti taip, kad juos būtų galima saugiai atidaryti ir uždaryti, kad jie laikymo, perkėlimo metu nesutrūktų, neatsilaisvintų, neatsidarytų ir juose esančios medžiagos nepatektų į aplinką. Pavojingųjų atliekų talpos paženklintos Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytos formos etiketėmis. Baterijų ir akumuliatorių atliekos laikomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 625 „Dėl Baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka, atskirai nuo kitų atliekų, skysčiams nelaidžiose sandariose tarose (uždarame jūriniame konteineryje). Įmonėje, pavojingų skysčių išsiliejimo atveju, laikomi sorbentai.
- Elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimas ir laikymas vykdomas Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. D1-481 „Dėl Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka. EEĮ atliekos laikomos pagal atskiras kategorijas, jų nemaišant.
- Nepavojingosios antrinių žaliavų atliekos yra laikomos supresuotos ir surištos metaline arba plastikine juoste, kraunant jas viena ant kitos;
- Kitos nepavojingosios atliekos laikomos atitinkamo tūrio talpose, pagamintose iš skirtingų medžiagų (kartono, plastiko, metalo ir pan.) ir (arba) dėžėse, pagamintose iš skirtingų medžiagų (kartono, plastiko, metalo ir pan.), ir (arba) didmaišiuose ir (arba) ant padėklų, ir (arba) krūvose, priklausomai nuo atliekos rūšies ir dydžio. Visos nepavojingosios atliekos laikomos jų nemaišant tarpusavyje, atskirai viena nuo kitos.
- Naudoti nebetinkamos padangos laikomos lauko aikštelėje, laikantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-368 patvirtintų Atliekų tvarkymo taisyklių ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 1-223 patvirtintų Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių reikalavimais. Naudoti nebetinkamos

padangos kraunamos rietuvėmis, viena ant kitos, arba krūvoje, kurios aukštis gali siekti iki 3 m.

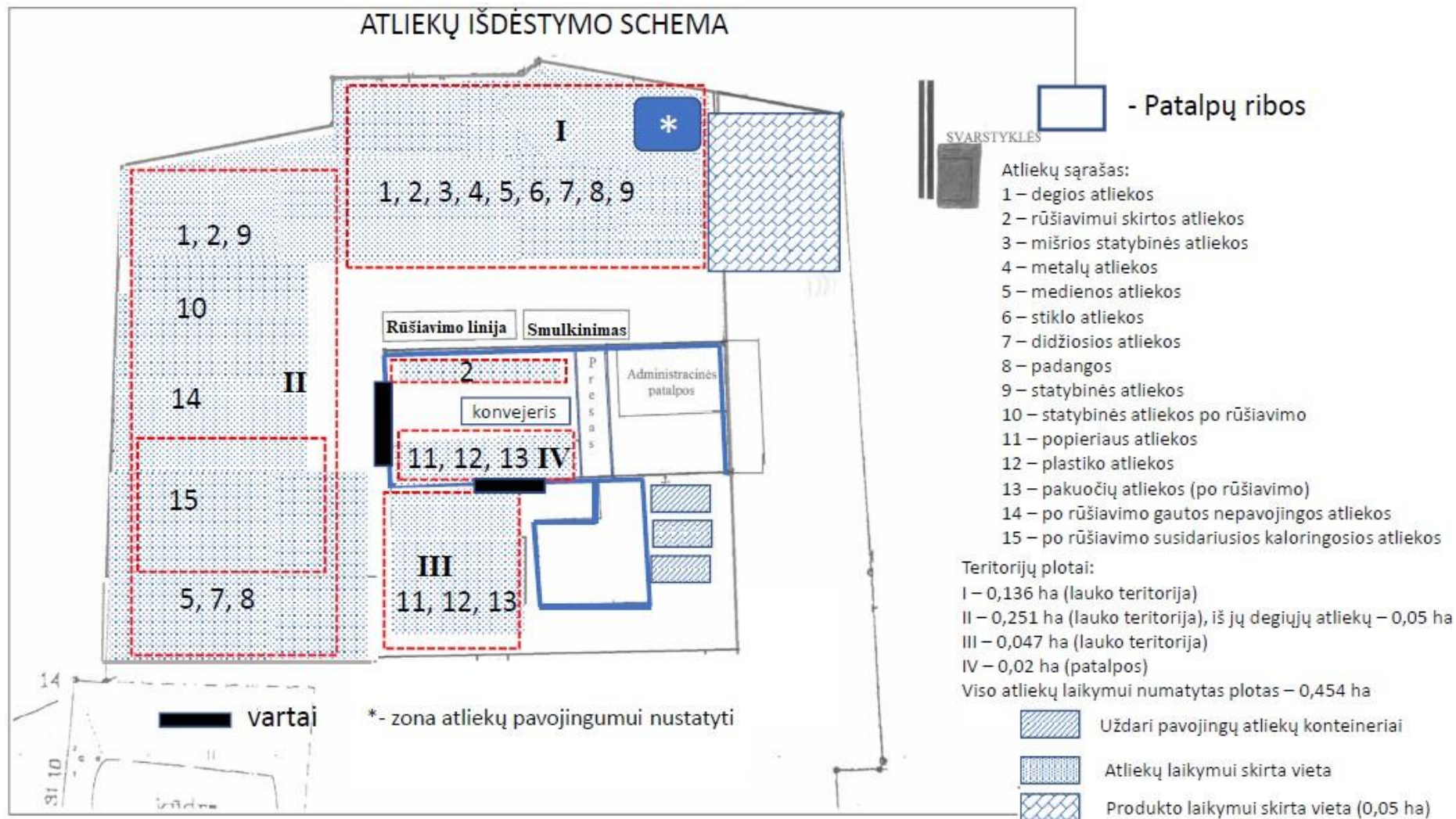
- Degios atliekos (iš atliekų gautas kuras) (toliau – degiosios atliekos), kurių didžioji dalis susidaro rūšiuojant statybines ir didžiąsias atliekas, laikomos taip, kad neturėtų neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai ir kad jas būtų galima panaudoti atliekoms deginti skirtuose įrenginiuose. Degių atliekų laikymo vieta įrengta užtikrinant nutekančio vandens ir kitų skysčių nepatekimą į aplinką, vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimais (paviršinės nuotekos surenkamos į paviršinių nuotekų valymo įrenginius). Degiosios atliekos laikomos įrengtame kaube arba supresuotos ir supakuotos degiosios atliekos bus laikomos rietuvėje kaip numatyta Atliekų tvarkymo taisyklių XV skyriuje. Prieš padedant supakuotas degiąsias atliekas į rietuvę, darbuotojai vizualiai patikrina, ar vyniojimo plėvelė nepažeista. Įvertinus, kad plėvelė pažeista, degiosios atliekos perpakuojamos ir laikantis saugos, sveikatos ir priešgaisrinės saugos reikalavimų. Atsakingi darbuotojai tikrina, kad nebūtų viršijami didžiausi leistini rietuvių išmatavimai (aukštis – ne daugiau 8 m, pagrindo plotas – ne daugiau 12 m, praegos tarp rietuvių – ne mažiau 4 m). Degių atliekų talpinimas įrengtuose kaupuose ar rietuvėse ir paėmimas iš jų yra užfiksuojamas surašant aktą, kuriame nurodoma degių atliekų patalpinimo ar paėmimo vieta ir laikas, kaupo ar rietuvės formavimo, išformavimo pradžia ir pabaiga, surašiusio aktą atsakingo asmens vardas, pavardė ir pareigos.

Bendrovėje yra paskirti atsakingi asmenys, kontroliuojantys ir užtikrinantys, kad atliekos būtų laikomos atitinkant teisės aktų reikalavimus ir patvirtintą atliekų tvarkymo ir laikymo zonų planą.

Atvežus atliekas (dėl kurių pavojingumo gali būti kad bus reikalinga atlikti papildomus tyrimus), jos laikomos atskiroje zonoje ir apdorojimui nenaudojamos, kol iki galo neišsiaiškinamas atliekų pavojingumas. Tokioms atliekoms numatyta atskira zona (1 pav., zona pažymėta *). Atlikus tyrimus, ar įvertinus papildomą informaciją dėl atliekų sudėties/pavojingumo, nustatčius, kad atliekos atitinka taršos parametrus, jos toliau apdorojamos. Nustačius, kad atvežtos atliekos yra pavojingos, tokiu atveju atliekos grąžinamos atliekų siuntėjui ir apie atliekų grąžinimą informuojamas AAD.

1.4.3. Statinių ir įrenginių išdėstymo planas

1 pav. Įrenginių ir laikomų atliekų bei antrinių žaliavų išdėstymo schema (esama situacija).

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Tankis	Didžiausias vienu metu laikomas kiekis, t	Reikalingas laikymui plotas, m ²
1	Mediena	4 m (aukštis) x 0,41 t/m ³ (tankis) = 1,64 t/m ²	446	271
2	Antrinės žaliavos (popierius presuotas)	4 m (aukštis) x 0,80 t/m ³ (tankis)= 3,2 t/m ²	900	282
3	Gamybinės/statybinės atliekos	4 m (aukštis) x 0,886 t/m ³ (tankis) = 3,544 t/m ²	1604	453
4	Elektros ir elektroninė įranga, baterijos ir akumuliatoriai	2 m (aukštis) x 0,4 t/m ³ t/m ³ (tankis)= 0,8 t/m ²	30	38
5	Metalai	3 m (aukštis) x 1,740 t/m ³ (tankis) = 5,22 t/m ²	297	57
6	Stiklas	3 m (aukštis) x 0,93 t/m ³ (tankis) = 2,79 t/m ²	565	203
7	Padangos	3 m (aukštis) x 0,25 t/m ³ (tankis)= 0,75 t/m ²	30	40
8	Antrinės žaliavos (presuoti plastikai)	4 m (aukštis) x 0,795 t/m ³ t/m ³ (tankis)= 3,18 t/m ²	600	189
9	Degios ir kitos mechaninio apdorojimo atliekos	4 m (aukštis) x 0,81 t/m ³ (tankis)= 3,24 t/m ²	1000	308
10	Degiosios atliekos	4 m (aukštis) x 0,81 t/m ³ (tankis)= 3,24 t/m ²	500	155
11	Antrinės žaliavos (kitos pakuotės, antrinės žaliavos)	4 m (aukštis) x 0,72 t/m ³ (tankis)= 2,88 t/m ²	900	313

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

12	Didžiosios atliekos	4 m(aukštis) x 0,480 t/m ³ (tankis)= 1,92 t/m ²	150	79
13	Skalda/gruntas, akmenys	4 (aukštis) x 1,400 t/m ³ (tankis) = 5,6 t/m ²	350	63
14	Kitos gamybinės atliekos	4 m (aukštis) x 0,495 t/m ³ (tankis) = 1,98 t/m ²	478	249
	VISO:		7850	2700
	Pavojingos atliekos			
15	Skystos/klampios pavojingos atliekos	1,5 *0,8 t/m ³ =1,44 t/m ²	11,3	7,85
	Baterijos/akumuliatoriai	1,5 * 1,1 t/m ³ = 1,65 t/m ²	1,0	0,6
	Elektros ir elektroninė įranga	1,5 * 0,3 t/m ³ = 0,45 t/m ²	0,5	1,11
	Kitos atliekos	1,5 * 0,5 t/m ³ = 0,75 t/m ²	12,2	16,27
	VISO:		25	25,83

1 lentelė. Atliekų laikymo vietos pagrindimas.

Pastaba: skaičiavimuose pateikiama informacija apie plotus, kurių reikia laikyti tiek nepavojingąsias, tiek pavojingąsias atliekas. Pateikiamas bendras plotas (tiek patalpų, tiek lauko teritorijos, kuris yra reikalingas atliekoms laikyti. Detaliai kokie plotai numatyti laikyti atliekoms patalpose ir lauko teritorijoje yra išskirstyti 4 pav. Patalpų ir teritorijos plotai yra pakankami laikyti 7875 t atliekų kiekį. Pavojingų atliekų vienu laikoma tik 25 t.

Kiekis nurodomas bendras, t.y. apima jau iš atliekų gautą produktą bei apdorotas, bet dar nesertifikuotas atliekas.

1.5. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo trukmė

Atliekos laikomos pagal atliekų naudojimo veiklos kodus - R13 (R1– R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas) ir D15 (D1– D14 veiklomis šalinti skirtų atliekų laikymas). Atliekos, laikomos pagal R13 kodą, laikomos ne ilgiau kaip iki 3 metų, o sukauptus optimalų atliekų kiekį priduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams. Atliekos, laikomos pagal D15 kodą, laikomos ne ilgiau kaip vienus metus, o sukauptus optimalų atliekų kiekį priduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams. Visos atliekos ir atliekų grupės (plastikų grupės atliekos, popieriaus grupės atliekos kitos atliekos) laikomos atskirai viena nuo kitos, nemaišant jų tarpusavyje. Įmonės veiklos vykdymo laikas neterminuotas.

Atliekos laikomos vadovaujantis Atlieku tvarkymo įstatymo, Atlieku tvarkymo taisyklių reikalavimais laikantis 1 paveikslėlyje (žiūr. 17 p.) numatyto zonavimo. 1 paveikslėlyje nurodytos zonos, kur atliekos laikomos pagal grupes, tačiau šios atliekos jokių būdu nemaišomos tarpusavyje. Tuo atveju, jei tvarkomos medienos atliekos (pvz. I zonoje), šių atliekų zonoje laikomos tik medienos atliekos, sutvarkius bei pridavus šias atliekas, galima laikyti kitos grupės atliekas. Vieną atliekų grupę gali sudaryti tvarkomos stiklo atliekos (išskyrus stiklo pakuotės atliekas); susidaranti antrinių žaliavų atliekos (laikomos atskirai viena nuo kitos), tai yra: popieriaus ir kartono atliekos, plastiko atliekos, stiklo atliekos.

1.6. Naudojamos medžiagos, žaliavos (pavadinimas, kiekis per metus, pavojingumas, rizika)

Ūkinės veiklos objekte vykdoma skaldos gamyba. Ūkinės veiklos metu cheminės medžiagos ir preparatai, įskaitant ir pavojingas chemines bei radioaktyvias medžiagas, naudojamos nebus. Nepavojingų atliekų apdorojimo metu ir pavojingų atliekų laikymo metu naudojami sorbentai išsiliejusiems skysčiams surinkti (0,2 t/metus) bei pašluostės ir apsauginiai drabužiai (0,2 t/metus). Kiekis nurodomas preliminarus, esant poreikiui gali būti naudojamas ir didesnis sorbentų kiekis.

Duomenys apie ūkinės veiklos (pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų paruošimo tolimesniam naudojimui ir šalinimui, įskaitant atliekų laikymą) metu naudojamas pavojingąsias ir nepavojingąsias atliekas pateikti 2 ir 3 lentelėse žemiau.

Kodas	Pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Projektinis įrenginio pajėgumas t/metus	Didžiausias vienu metu laikomas bendras atliekų, įskaitant apdorojimo metu susidarančių atliekų, kiekis, t	Laikymo veiklos kodas (R13 ir (ar) D15)	Atliekos paruošimo naudoti ir (ar) šalinti veiklos kodas (D8, D9, D13, D14, R12, S5)
02 01 04	plastikų atliekos (išskyrus pakuotę)	plastikų atliekos (išskyrus pakuotę)	30600	50	R13, D15	S5, R12
02 01 07	miškininkystės atliekos	miškininkystės atliekos		24	R13, D15	S5, R12
03 01 01	medžio žievės ir kamščiamedžio atliekos	medžio žievės ir kamščiamedžio atliekos		24	R13, D15	S5, R12
03 01 05	pjuvenos, drožlės, skiedros, mediena, medienos drožlių plokštės ir fanera, nenurodyti 03 01 04	pjuvenos, drožlės, skiedros, mediena, medienos drožlių plokštės ir fanera, nenurodyti 03 01 04		24	R13, D15	S5, R12
03 01 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	kitaip neapibrėžtos atliekos (medienos atliekos)		24	R13, D15	S5, R12
02 03 04	medžiagos, netinkamos vartoti ar perdirbti	medžiagos, netinkamos vartoti ar perdirbti iš žemės ūkio, sodininkystės, akvakultūros, miškininkystės, medžioklės ir žūklės veiklos		50	R13, D15	S5, R12

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

03 03 01	medžio žievės ir medienos atliekos	medžio žievės ir medienos atliekos		24	R13, D15	S5, R12
03 03 08	perdirbti skirtos popieriaus ir kartono rūšiavimo atliekos	perdirbti skirtos popieriaus ir kartono rūšiavimo atliekos		30	R13, D15	S5, R12
04 02 09	sudėtinių medžiagų (impregnuoti tekstilės gaminiai, elastomerai, termoplastikai) atliekos	sudėtinių medžiagų (impregnuoti tekstilės gaminiai, elastomerai, termoplastikai) atliekos		10	R13, D15	S5, R12
04 02 15	apdailos atliekos, nenurodytos 04 02 14	apdailos atliekos		10	R13, D15	S5, R12
04 02 21	neperdirbtos tekstilės pluošto atliekos	neperdirbtos tekstilės pluošto atliekos		20	R13, D15	S5, R12
04 02 22	perdirbtos tekstilės pluošto atliekos	perdirbtos tekstilės pluošto atliekos		20	R13, D15	S5, R12
07 02 13	plastikų atliekos	plastikų atliekos iš plastikų GMTN		25	R13, D15	S5, R12
08 01 12	dažų ir lako atliekos, nenurodytos 08 01 11	dažai, lakai vandens pagrindu		10	R13, D15	S5, R12
08 01 16	vandeniniai dumblai, kuriuose yra dažų ar lakų, nenurodyti 08 01 15	vandeniniai dumblai, kuriuose yra dažų ar lakų atliekos		10	R13, D15	S5, R12

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

08 01 20	vandeninės suspensijos, kuriose yra dažų ar lako, nenurodytos 08 01 19	nepavojingos vandens suspensijos		10	R13, D15	S5, R12
08 04 10	klijų ir hermetikų atliekos, nenurodytos 08 04 09	klijai ir hermetikai vandens pagrindu		10	R13, D15	S5, R12
10 11 03	stiklo pluošto medžiagų atliekos	stiklo pluošto medžiagų atliekos		20	R13, D15	S5, R12
10 11 12	stiklo atliekos, nenurodytos 10 11 11	stiklo atliekos (stiklas iš stiklo ir stiklo gaminių gamybos veiklos)		20	R13, D15	S5, R12
10 11 14	stiklo poliravimo ir stiklo šlifavimo dumblas, nenurodytas 10 11 13	stiklo poliravimo ir stiklo šlifavimo dumblas, nenurodytas 10 11 13		25	R13, D15	S5, R12
10 11 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	kitaip neapibrėžtos stiklo gamybos atliekos		25	R13, D15	S5, R12
12 01 05	plastiko drožlės ir nuopjovos	plastiko drožlės ir nuopjovos		25	R13	S5, R12
12 01 13	suvirinimo atliekos	suvirinimo atliekos		10	R13	S5, R12
15 01 01	popieriaus ir kartono pakuotės	popieriaus ir kartono pakuotės		300	R13	S5, R12
15 01 02	plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės	plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės		300	R13	S5, R12
15 01 03	medinės pakuotės	medinės pakuotės		150	R13	S5, R12, R3, R10 ¹

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

15 01 04	metalinės pakuotės	metalinės pakuotės		50	R13	S5, R12
15 01 05	kombinuotosios pakuotės	kombinuotosios pakuotės		50	R13	S5, R12
15 01 06	mišrios pakuotės	mišrios pakuotės		25	R13, D15	S5, R12
15 01 07	stiklo pakuotės	stiklo pakuotės		100	R13, D15	S5, R12
15 01 09	pakuotės iš tekstilės	pakuotės iš tekstilės		25	R13, D15	S5, R12
15 02 03	absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės ir apsauginiai drabužiai, nenurodyti 15 02 02	absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės ir apsauginiai drabužiai		10	R13, D15	S5, R12
16 01 03	naudotos padangos	naudotos padangos		50	R13, D15	S5, R12
16 01 12	stabdžių trinkelės nenurodytos 16 01 11	stabdžių trinkelės nenurodytos 16 01 11		5	R13	S5, R12
16 01 17	juodieji metalai	juodieji metalai		6	R13	S5, R12
16 01 18	spalvotieji metalai	spalvotieji metalai		6	R13	S5, R12

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

16 01 19	plastikai	plastikai		25	R13, D15	S5, R12
16 01 20	automobilinis stiklas	automobilinis stiklas		50	R13, D15	S5, R12
16 01 22	kitaip neapibrėžtos sudedamosios dalys	kitaip neapibrėžtos sudedamosios dalys		30	R13, D15	S5, R12
16 01 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	kitaip neapibrėžtos atliekos (automobilinės sėdynės)		30	R13, D15	S5, R12
16 02 14	nebenaudojama įranga, nenurodyta 16 02 09–16 02 13	nebenaudojama įranga, nenurodyta 16 02 09–16 02 13		5	R13	S5, R12
16 02 16	sudedamosios dalys, išimtos iš nebenaudojamos įrangos, nenurodytos 16 02 15	laidai, kabeliai ir kt.		5	R13	S5, R12
16 03 04	neorganinės atliekos, nenurodytos 16 03 03	neorganinės atliekos, nenurodytos 16 03 03		25	R13, D15	S5, R12
16 03 06	organinės atliekos, nenurodytos 16 03 05	organinės atliekos		25	R13, D15	S5, R12
16 05 09	nenaudojamos cheminės medžiagos, nenurodytos 16 05 06, 16 05 07 arba 16 05 08	nenaudojamos cheminės medžiagos		10	R13, D15	S5, R12
16 06 04	šarminės baterijos (išskyrus nurodytas 16 06 03)	šarminės baterijos		5	R13	S5, R12

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

16 06 05	kitos baterijos ir akumuliatoriai	kitos baterijos ir akumuliatoriai		5	R13	S5, R12
17 01 01	betonas	betonas		500	R13, D15	S5, R12, R5
17 01 02	plytos	plytos		200	R13, D15	S5, R12, R5
17 01 03	čerpės ir keramika	čerpės ir keramika		100	R13, D15	S5, R12, R5
17 01 07	betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai, nenurodyti 17 01 06	betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai, nenurodyti 17 01 06		200	R13, D15	S5, R12, R5
17 02 01	medis	medis		100	R13, D15	S5, R12, R3
17 02 02	stiklas	stiklas		50	R13, D15	S5, R12
17 02 03	plastikas	plastikas		50	R13, D15	S5, R12
17 03 02	bituminiai mišiniai, nenurodyti 17 03 01	bituminiai mišiniai, nenurodyti 17 03 01		50	R13, D15	S5, R12, R5
17 04 01	varis, bronzos, žalvaris	varis, bronzos, žalvaris		4	R13	S5, R12
17 04 02	aliuminis	aliuminis		6	R13	S5, R12

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

17 04 03	švinas	švinas		4	R13	S5, R12
17 04 05	geležis ir plienas	geležis ir plienas		10	R13	S5, R12
17 04 07	metalų mišiniai	metalų mišiniai		6	R13	S5, R12
17 05 04	gruntas ir akmenys, nenurodyti 17 05 03	gruntas ir akmenys, nenurodyti 17 05 03		50	R13, D15	S5, R12, R5
17 05 06	išsiurbtas dumblas, nenurodytas 17 05 05	išsiurbtas dumblas, nenurodytas 17 05 05		100	R13, D15	S5, R12, R5
17 05 08	kelių skalda, nenurodyta 17 05 07	kelių skalda, nenurodyta 17 05 07		100	R13, D15	S5, R12, R5
17 06 04	izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03		100	R13, D15	S5, R12, R5
17 08 02	gipso izoliacinės statybinės medžiagos, nenurodytos 17 08 01	gipso izoliacinės statybinės medžiagos, nenurodytos 17 08 01		100	R13, D15	S5, R12, R5
17 09 04	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03		1000	R13, D15	S5, R12

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

18 01 04	atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (pvz., tvarsliava, gipso tvarsčiai, skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystyklai)	skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystyklai		10	R13, D15	S5, R12
18 01 09	vaistai, nenurodyti 18 01 08	nepavojingi vaistai (iš prekybos centrų)		10	R13, D15	S5, R12
18 02 03	atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos	nepavojingi vaistai (iš prekybos centrų)		10	R13, D15	S5, R12
19 12 01	popierius ir kartonas	popierius ir kartonas		300	R13, D15	S5, R12
19 12 02	juodieji metalai	juodieji metalai		100	R13	S5, R12
19 12 03	spalvotieji metalai	spalvotieji metalai		25	R13	S5, R12
19 12 04	plastikai ir guma	plastikai ir guma		50	R13, D15	S5, R12
19 12 05	stiklas	stiklas		50	R13, D15	S5, R12
19 12 07	mediena, nenurodyta 19 12 06	mediena, nenurodyta 19 12 06		150	R13, D15	S5, R12, R3
19 12 08	tekstilės dirbiniai	tekstilės dirbiniai		25	R13, D15	S5, R12

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

19 12 09	mineralinės medžiagos (pvz., smėlis, akmenys)	mineralinės medžiagos (pvz., smėlis, akmenys)		200	R13, D15	S5, R12
19 12 10	degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras)	degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras)		500	R13, D15	S5, R12
19 12 12	kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos (įskaitant medžiagų mišinius), nenurodytos 19 12 11	kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos (įskaitant medžiagų mišinius), nenurodytos 19 12 11		300	R13, D15	S5, R12
20 01 01	popierius ir kartonas	popierius ir kartonas		300	R13, D15	S5, R12
20 01 02	stiklas	stiklas		300	R13, D15	S5, R12
20 01 10	drabužiai	drabužiai		40	R13, D15	S5, R12
20 01 11	tekstilės gaminiai	tekstilės gaminiai		30	R13, D15	S5, R12
20 01 28	dažai, rašalas, klijai ir dervos, nenurodyti 20 01 27	dažai, rašalas, klijai ir dervos, nenurodyti 20 01 27		10	R13, D15	S5, R12
20 01 32	vaistai, nenurodyti 20 01 31	vitaminai, maisto papildai iš prekybos centrų		10	R13, D15	S5, R12
20 01 34	baterijos ir akumuliatoriai, nenurodyti 20 01 33	baterijos ir akumuliatoriai		5	R13	S5, R12

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

20 01 36	nebe naudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35	nebe naudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35		5	R13	S5, R12
20 01 38	mediena, nenurodyta 20 01 37	mediena, nenurodyta 20 01 37		24	R13, D15	S5, R12, R3
20 01 39	plastikai	plastikai		150	R13, D15	S5, R12
20 01 40	metalai	metalai		24	R13	S5, R12
20 01 99	kitaip neapibrėžtos frakcijos	kitaip neapibrėžtos frakcijos (popieriaus, plastiko ir stiklo mišiniai)		500	R13, D15	S5, R12
20 02 01	biologiškai suyrančios atliekos	biologiškai suyrančios atliekos		25	R13, D15	S5, R12
20 02 02	gruntas ir akmenys	gruntas ir akmenys		25	R13, D15	S5, R12, R5
20 02 03	kitos biologiškai nesuyrančios atliekos	kitos biologiškai nesuyrančios atliekos		25	R13, D15	S5, R12
20 03 02	turgaviečių atliekos	turgaviečių atliekos		25	R13, D15	S5, R12
20 03 07	didžiosios atliekos	didžiosios atliekos		100	R13, D15	S5, R12

2 lentelė. Naudojamos nepavojingos atliekos

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

Pavojingųjų atliekų technologinio srauto žymėjimas	Pavojingųjų atliekų technologinio srauto pavadinimas	Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Patikslintas atliekos pavadinimas	Naudojimui ir (ar) šalinimui skirtų atliekų laikymas		Tolimesnis atliekų apdorojimas ¹
					Laikymo veiklos kodas (R13 ir (ar) D15)	Didžiausias vienu metu laikomas bendras atliekų, įskaitant apdorojimo metu susidarantių atliekų, kiekis, t	
1	2	3	4	5	6	7	8
TS-03	Naftos produktais užteršti dumblai, gruntai ir atliekos	15 02 02*	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis	R13, D15	2,00	R10, R12, D8, D9, D14
TS-13	Atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	20 01 21*	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	R13, D15	0,50	R10, R12, D8, D9, D14
TS-02	Alyvų atliekos	13 02 08*	kita variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva	kita variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva	R13, D15	2,00	R10, R12, D8, D9, D14
TS-31	Kietosios atliekos, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	15 01 10*	pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	R13, D15	1,2	R10, R12, D8, D9, D14
TS-10	Naudoti netinkamos transporto priemonės ir jų atliekos	16 01 07*	tepalų filtrai	tepalų filtrai	R13, D15	1,65	R10, R12, D8, D9, D14
		16 01 13*	stabdžių skystis	stabdžių skystis	R13, D15		R10, R12, D8, D9, D14
		16 01 14*	aušininieji skysčiai, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų	aušininieji skysčiai, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų	R13, D15		R10, R12, D8, D9, D14

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

		16 01 21*	pavojingos sudedamosios dalys, nenurodytos 16 01 07–16 01 11, 16 01 13 ir 16 01 14	Oro, kuro filtrai, tepaliniai amortizatoriai ir kitos pavojingos transporto priemonių ardymo atliekos	R13, D15		R10, R12, D8, D9, D14
TS-23	Dažų, lakų, stiklo emalių, klijų ir hermetikų atliekos (nechlorintos, nehalogenintos)	08 01 11*	Dažų ir lako, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų, atliekos	Dažų ir lako, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų, atliekos	R13, D15	6,0	R10, R12, D8, D9, D14
		08 04 09*	Klijų ir hermetikų, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų, atliekos	Klijų ir hermetikų, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų, atliekos	R13, D15		R10, R12, D8, D9, D14
		08 01 17*	Dažų ar lako šalinimo atliekos, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų	Dažų ar lako šalinimo atliekos, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų	R13, D15		R10, R12, D8, D9, D14
TS-22	Organinių cheminių procesų atliekos, atliekos, kuriuose yra organinių tirpiklių, tirpikliai ir tirpiklių mišiniai (nechlorintos, nehalogenintos)	14 06 03*	Kiti tirpikliai ir tirpiklių mišiniai	Kiti tirpikliai ir tirpiklių mišiniai	R13, D15	0,5	R10, R12, D8, D9, D14
TS-06	Baterijų ir akumuliatorių atliekos	16 06 01*	švino akumuliatoriai	švino akumuliatoriai	R13, D15	1,0	R10, R12, D8, D9, D14
TS-27	Netinkami naudoti chemikalai, cheminės medžiagos	16 03 03*	Neorganinės atliekos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų	Neorganinės atliekos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų	R13, D15	1,15	R10, R12, D8, D9, D14

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

		16 05 06*	Laboratorinės cheminės medžiagos, kurių sudėtyje yra pavojingųjų cheminių medžiagų arba kurios iš jų sudarytos, įskaitant laboratorinių cheminių medžiagų mišinius	Laboratorinės cheminės medžiagos, kurių sudėtyje yra pavojingųjų cheminių medžiagų arba kurios iš jų sudarytos, įskaitant laboratorinių cheminių medžiagų mišinius	R13, D15		R10, R12, D8, D9, D14
		16 03 05*	Organinės atliekos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų	Organinės atliekos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų	R13, D15		R10, R12, D8, D9, D14
TS-21	Atliekos, turinčios asbesto, gipso izoliacinės statybinės medžiagos	17 06 01*	izoliacinės medžiagos, kuriose yra asbesto	izoliacinės medžiagos, kuriose yra asbesto	D15 - D1–D14 veiklomis šalinti skirtų atliekų laikymas	4,0	Perdavimas šalinimui specialiai įrengtuose sąvartynuose (D5).
		17 06 05*	Statybinės medžiagos, turinčios asbesto	Statybinės medžiagos, turinčios asbesto			
TS-31	Kietosios atliekos, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų	12 01 20	naudotos šlifavimo dalys ir šlifavimo medžiagos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų	Metalai (po šlifavimo) trintys pavojingų medžiagų	R13, D15	5,0	R3, R5

3 lentelė. Naudojamos pavojingos atliekos

1.7. Naudojami gamtiniai, energiniai ištekliai

Įvairių atliekų ir antrinių žaliavų tvarkymo veiklavietėje vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų nėra. Vanduo darbuotojų reikmėms tiekiamas iš vandens tiekėjų, per metus planuojama sunaudoti apie 1200 l. Darbuotojų reikmėms įmonė taip pat nuomoja biotualetą. UAB „Ekobazė“ ūkinėje veikloje technologinio proceso metu vanduo naudojamas nebus, gamybinės nuotekos nesusidarys. Kiti gamtos ištekliai, tokie kaip – žemė, dirvožemis, biologinė įvairovė ūkinės veiklos metu naudojami nebus.

Planuojamos ūkinės veiklos metu teršalų išmetimas iš kurų deginančių įrenginių nenumatomas. Gamybinės patalpos nėra šildomos, o administracinės patalpos šildomos elektriniais šildytuvais. Elektros energiją planuojama naudoti iš AB ESO eksploatuojamų elektros tinklų. Preliminarus numatomas elektros energijos metinis suvartojimas objekte – 100 000 kWh.

Planuojamos ūkinės veiklos metu kroviniams automobiliams, krautuvų darbui bus naudojamas dyzelinis kuras, kurio preliminarus metinis planuojamas sunaudoti kiekis sudarys ~25 t.

1.8. Nuotekų susidarymas, jų tvarkymas

Ūkinės veiklos vietoje nėra išvystyta tokia inžinerinė infrastruktūra kaip vandentiekis ir kanalizacija. Pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų bei antrinių žaliavų tvarkymo aikštelėje buitinių ir gamybinės nuotekos nesusidarys. Technologinio proceso metu vanduo naudojamas nebus. Darbuotojų reikmėms vanduo bus tiekiamas iš geriamojo vandens tiekėjų. Objekto eksploatacijos metu įmonės darbuotojai naudosis biotualetais (Toi Toi principo).

Objekte yra veikianti paviršinių nuotekų surinkimo sistema, kurią planuojama rekonstruoti, našiam valymo įrenginiui įrengti šiuo metu yra rengiamas techninis projektas. Nuo ūkinės veiklos teritorijos, kuri padengta skysčiams nelaidžia kieta danga, surinktas paviršines nuotekas planuojama valyti įrenginyje ir išvalytas iki reikiamų parametrų normų, reglamentuojamų Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, planuojama išleisti į gamtinę aplinką arba rinkti talpoje. Tikslus išvalytų nuotekų išleidimo būdas bus nustatytas techninio projekto stadijos metu išanalizavus visas technines galimybes.

Numatyta nuolatos vykdyti paviršinių nuotekų kontrolę, paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente numatyta tvarka. Išvalytose paviršinėse nuotekose užterštumas neviršys: skendinčiųjų medžiagų (SM) vidutinė metinė koncentracija – 30 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija – 50 mg/l; BDS₅ vidutinė metinė koncentracija – 25 mg O₂/l, didžiausia momentinė koncentracija – 50 mg O₂/l; naftos produktų (NP) vidutinė metinė koncentracija – 5 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija – 7 mg/l.

Preliminarus metinis susidarysiančių paviršinių nuotekų kiekis nuo galimai teršiamų teritorijų apskaičiuojamas pagal formulę:

$$W_f = 10 \times H_f \times p_s \times F \times K, \text{ m}^3/\text{metus},$$

čia:

H_f – vidutinis metinis kritulių kiekis, mm (pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenis – 675 mm);

p_s – paviršinio nuotėkio koeficientas:

$p_s \leq 0,83$ – kietoms, vandeniui nelaidžioms, dangoms;

F – teritorijos plotas, išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas, ha;

K – paviršinio nuotėkio koeficientas, atsižvelgiant į tai, ar sniegas iš teritorijos pašalinamas. Jei sniegas pašalinamas $K=0,85$, jei nešalinamas – $K=1$.

$$W_f = 10 \times 675 \times 0,83 \times 0,8 \times 0,85 = 3809,7 \text{ m}^3/\text{metus}.$$

1.9. Atliekų susidarymas

Ūkinės veiklos objekto eksploatacijos metu atliekos susidarys dėl vykdomos atliekų tvarkymo veiklos. Objekto veiklos technologinio proceso metu, t.y. įvairių atliekų ir antrinių žaliavų rūšiavimo, smulkinimo, paruošimo naudoti pakartotinai veiklų metu susidarys nepavojingosios, pavojingosios atliekos ir antrinės žaliavos. Atliekos, susidarysiančios atliekų tvarkymo veiklos metu, išdėstytos 4 lentelėje žemiau. Minėtoje lentelėje susidarysiančių atliekų kiekis nenurodomas, kadangi papildomos atliekos nesudarys, planuojama ūkinė veikla atliekų kiekio nedidins, o tik pasikeis kai kurių tvarkomų atliekų kodai jas išrūšiaus. Kadangi atliekų kiekiai priklausys nuo tvarkomų atliekų sudėties, todėl juos prognozuoti sudėtinga.

Eil. Nr.	Atliekų kodas* (pagal Taisyklių 1 priedą)	Atliekų pavadinimas (pagal Taisyklių 1 priedą)	Patikslintas atliekų pavadinimas
1	15 01 01	popieriaus ir kartono pakuotės	popieriaus ir kartono pakuotės
2	15 01 02	plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės	įvairių rūšių plastikinės pakuotės
3	15 01 03	medinės pakuotės	medinės pakuotės atliekos: mediniai padėklai, medinės dėžės/dėžutės, ritės
4	15 01 04	metalinės pakuotės	metalinės pakuotės
5	15 01 05	kombinuotosios pakuotės	kombinuotosios pakuotės
6	15 01 06	mišrios pakuotės	mišrios pakuotės
7	15 01 07	stiklo pakuotės	stikliniai buteliai, stiklainiai
8	15 01 09	pakuotės iš tekstilės	tekstilės pakuočių atliekos
9	15 02 03	absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės ir apsauginiai drabužiai, nenurodyti 15 02 02	absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės ir apsauginiai drabužiai
10	16 01 03	naudotos padangos	naudotos padangos
11	16 02 14	nebenaudojama įranga, nenurodyta 16 02 09–16 02 13	nepavojinga nebenaudojama elektroninė įranga
12	17 01 01	betonas	betonas
13	17 01 02	plytos	plytos, blokeliai
14	17 01 03	čerpės ir keramika	čerpės ir keramika
15	17 03 02	bituminiai mišiniai, nenurodyti 17 03 01	bituminiai mišiniai
16	17 05 04	gruntas ir akmenys, nenurodyti 17 05 03	gruntas ir akmenys

17	17 06 04	izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	statybų ir griovimo metu susidariusios izoliacinės medžiagos
18	17 08 02	gipso izoliacinės statybinės medžiagos, nenurodytos 17 08 01	statybų ir griovimo metu susidariusios gipso izoliacinės statybinės medžiagos
19	19 10 01	geležies ir plieno atliekos	geležies ir plieno atliekos
20	19 12 01	popierius ir kartonas	po atliekų apdorojimo susidariusios popieriaus ir kartono atliekos, įskaitant ir atliekas, gautas po medicininių atliekų apdorojimo
21	19 12 02	juodieji metalai	po atliekų apdorojimo susidarę juodieji metalai
22	19 12 03	spalvotieji metalai	po atliekų apdorojimo susidarę spalvotieji metalai
23	19 12 04	plastikai ir guma	po atliekų apdorojimo susidariusios plastiko atliekos, įskaitant ir atliekas, gautas po medicininių atliekų apdorojimo
24	19 12 05	stiklas	po atliekų apdorojimo susidariusios stiklo atliekos
25	19 12 06	mediena, nenurodyta 19 12 06	po atliekų apdorojimo susidariusios medienos atliekos
26	19 12 07	mediena, nenurodyta 19 12 06	po atliekų apdorojimo susidariusios medienos atliekos
27	19 12 08	tekstilės dirbiniai	po atliekų apdorojimo susidariusios tekstilės dirbinių atliekos
28	19 12 09	mineralinės medžiagos (pvz., smėlis, akmenys)	mineralinės medžiagos (pvz., smėlis, akmenys)
29	19 12 10	degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras)	po atliekų apdorojimo susidariusios, aukštą energetinę vertę turinčios, tačiau perdirbti ir KAK gamybai netinkančios, nepavojingos atliekos ir jų mišiniai: popieriaus, plastiko, tekstilės, medienos ir kt.
30	19 12 12	kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos (įskaitant medžiagų mišinius), nenurodytos 19 12 11	po mechaninio atliekų apdorojimo susidariusios nepavojingos atliekos ir jų mišiniai-popierius, plastiko, tekstilės, medienos ir kt.
31	20 01 36	nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35	Nebenaudojama nepavojinga elektros ir elektroninė įranga
32	20 02 01	biologiškai skaidžios atliekos	sodų ir parkų atliekos, pvz. šakos ir pan.
33	20 02 03	kitos biologiškai neskaidžios atliekos	biologiškai neskaidžios atliekos

34	15 02 02*	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis
35	20 01 21*	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio
36	13 02 08*	kita variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva	kita variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva
37	15 01 10*	pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos
38	16 01 07*	tepalų filtrai	tepalų filtrai
39	16 01 13*	stabdžių skystis	stabdžių skystis
40	16 01 14*	aušnamieji skysčiai, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų	aušnamieji skysčiai, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų
41	16 01 21*	pavojingos sudedamosios dalys, nenurodytos 16 01 07–16 01 11, 16 01 13 ir 16 01 14	oro, kuro filtrai, tepaliniai amortizatoriai ir kitos pavojingos transporto priemonių ardymo atliekos
42	08 01 11*	Dažų ir lako, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų, atliekos	dažų ir lako, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų, atliekos
43	08 04 09*	klijų ir hermetikų, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų, atliekos	klijų ir hermetikų, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų, atliekos
44	08 01 17*	dažų ar lako šalinimo atliekos, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų	dažų ar lako šalinimo atliekos, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingųjų medžiagų
45	14 06 03*	kiti tirpikliai ir tirpiklių mišiniai	kiti tirpikliai ir tirpiklių mišiniai
46	16 06 01*	švino akumulatoriai	švino akumulatoriai
47	16 03 03*	neorganinės atliekos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų	neorganinės atliekos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų
48	16 05 06*	laboratorinės cheminės medžiagos, kurių sudėtyje yra pavojingųjų cheminių medžiagų arba kurios iš jų sudarytos, įskaitant laboratorinių cheminių medžiagų mišinius	laboratorinės cheminės medžiagos, kurių sudėtyje yra pavojingųjų cheminių medžiagų arba kurios iš jų sudarytos, įskaitant laboratorinių cheminių medžiagų mišinius
49	16 03 05*	organinės atliekos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų	organinės atliekos, kuriose yra pavojingųjų medžiagų
50	17 06 01*	izoliacinės medžiagos, kuriose yra asbesto	izoliacinės medžiagos, kuriose yra asbesto
51	17 06 05*	statybinės medžiagos, turinčios asbesto	statybinės medžiagos, turinčios asbesto

4 lentelė. Preliminarus atliekų apdorojimo/rūšiavimo metu susidarysiančių atliekų sąrašas

Ne atliekų tvarkymo metu (administracijoje) planuojamos ūkinės veiklos objekte susidarysiančios atliekos pateiktos 5 lentelėje.

Atliekos				Atliekų susidarymo šaltinis technologiniame procese	Susidarymas	Tvarkymas
Kodas	Pavadinimas	Patikslintas apibūdinimas	Pavojingumas		Projektinis kiekis, t/m.	Atliekų tvarkymo būdas
1	2	3	4	5	6	7
20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	Mišrios komunalinės atliekos	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	6	Tvarkomos su kitomis atliekomis arba perduodamos atliekų tvarkytojams
15 01 01	popieriaus ir kartono pakuotės	popieriaus ir kartono pakuotės	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,7	
15 01 02	plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės	įvairių rūšių plastikinės pakuotės	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,7	
15 01 03	medinės pakuotės	medinės pakuotės atliekos: mediniai padėklai, medinės dėžės/ dėžutės, ritės	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,7	
15 01 04	metalinės pakuotės	metalinės pakuotės	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,7	
15 01 05	kombinuotosios pakuotės	kombinuotosios pakuotės	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,7	
15 01 06	mišrios pakuotės	mišrios pakuotės	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,7	
15 01 07	stiklo pakuotės	stikliniai buteliai, stiklainiai	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,7	
15 01 09	pakuotės iš tekstilės	tekstilės pakuočių atliekos	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,7	
20 01 01	Popierius ir kartonas	Popierius ir kartonas	Nepavojingos	Buitinės veiklos metu	0,7	
20 01 21*	Dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	Dienos šviesos lempos	H6	Administracinė ir gamybinė veikla	0,01	
20 01 36	Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20	Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20	Nepavojingos	Administracinė veikla	0,1	

	01 21, 20 01 23 ir 20 01 35	01 21, 20 01 23 ir 20 01 35				
--	--------------------------------	--------------------------------	--	--	--	--

5 lentelė. Buitinės veiklos metu susidaranti atliekos

2. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

2.1. Ūkinės veiklos vieta, teritorijos aprašymas, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas, žemės sklypo plotas, gretimybės

Ūkinė veikla vykdoma veikiančioje pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo, antrinių žaliavų tvarkymo aikštelėje, esančioje adresu Kaimynų g. 13 Dičiūnų k., Utenos r. sav. (žiūr. 2 pav. žemiau). Žemės sklypo kadastro numeris ir kadastro vietovės pavadinimas: 8214/0001:363 Jotaučių k.v. Žemės sklypo unikalus Nr.: 4400-5048-5228. Ūkinė veikla vykdoma tiek pastate, tiek atviroje aikštelėje - lauke. Aikštelės sklypo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos, plotas – 1,0128 ha. Dėl sklypo dalies (0,8 ha) įsigijimo sudaryta turto pirkimo-pardavimo sutartis (4 priedas). Pastatas, kuriame dabar vykdoma atliekų tvarkymo veikla ir bus vykdoma po atliekų tvarkymo aikštelės plėtros yra mechaninės dirbtuvės, kurio unikalus Nr. 8297-8016-1014. Pastato naudojimo paskirtis - gamybos, pramonės; bendras plotas – 1256,62 m². Teritorija, kurioje laikomos atliekos, yra padengta kieta danga, atsparia skysčių poveikiui. Įvažiavimas į ūkinės veiklos objektą yra iš Kaimynų gatvės (žiūr. 3 pav., 40 p.)

2 pav. Ūkinės veiklos vieta

3 pav. Privažiavimas prie ūkinės veiklos objekto (raudonai pažymėta preliminarus ūkinės veiklos objekto užimamas plotas, gelsva linija su rodykle pažymėtas pateikimas į objektą)

Greta ūkinės veiklos objekto įsikūrusi UAB „Ūrus“ ir Ko (rytinėje pusėje). Šiaurinėje ŪV objekto pusėje įmonės UAB „Audasta“ (veiklos sritys – Automobilių transporto paslaugos) ir UAB „Proracing“ (veiklos sritys - variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas). UAB „Ūrus“ ir Ko įsikūrusi gretimuose sklypuose. UAB „Ūrus“ ir Ko vykdyta veikla – atliekų tvarkymas. Šiuo metu minėta įmonė veiklos nevykdo, organizuojamas atliekų išvežimas.

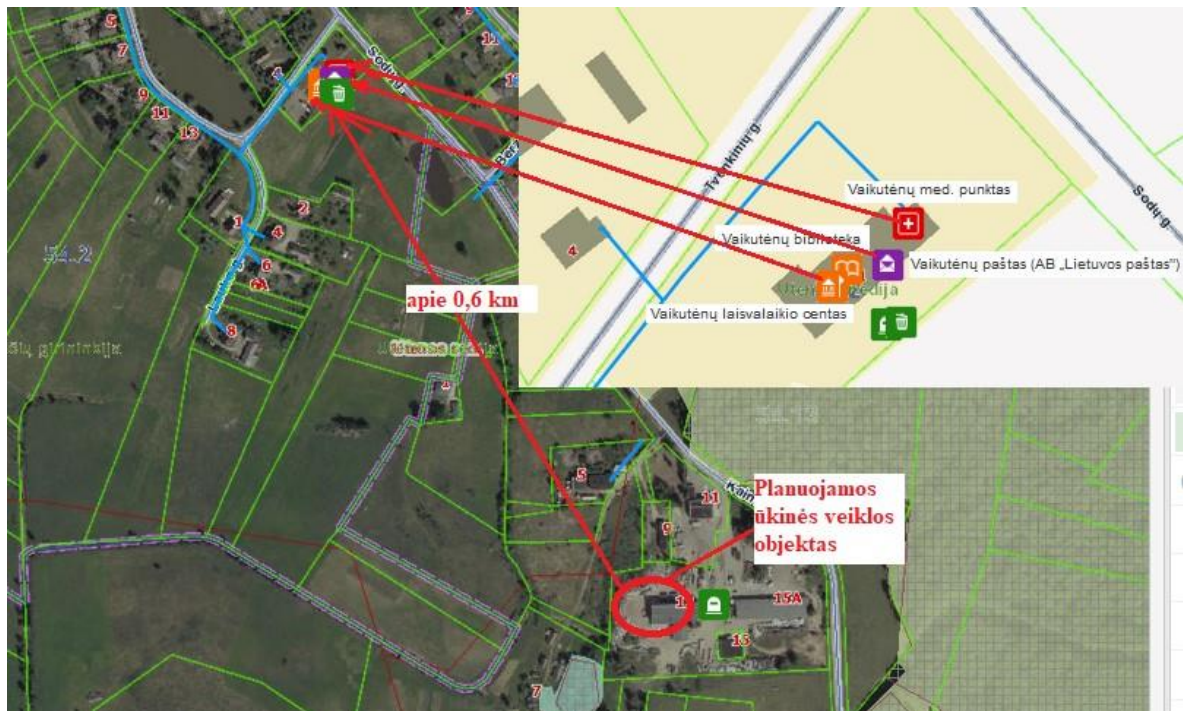
Įmonės ūkinės veiklos vieta yra šalia rajoninio kelio Vaikutėnai – Dičiūnai (2496). Artimiausi gyvenamieji namai nuo ŪV objekto nutolę ~0,100 km pietvakarių kryptimi (adresas: Kaimynų g. 7, Dičiūnai) ir šiaurės vakarų kryptimi ~0,251 km (adresas: Kaimynų g. 1, Dičiūnai) (žiūr. 4 pav., 41 p.).

Artimiausi visuomeninės paskirties objektai ŪV objektui yra Vaikutėnų med. punktas, biblioteka, paštas, Vaikutėnų laisvalaikio centras (žiūr. 5 pav., 41 p.). Minėti objektai nuo ŪV objekto nutolę ~0,6 km šiaurės vakarų kryptimi. Artimiausios ugdymo įstaigos ŪV objektui yra Utenos mieste ir nutolusios nuo ŪV objekto daugiau nei 4,5 km pietvakarių kryptimi. Ūkinės veiklos objektas į rekreacijos objektų teritorijas nepatenka ir su jomis nesiriboja. Taip pat ŪV objektas nesiriboja ir su lankytiniais objektais.

4 pav. Ūkinės veiklos objektas gyvenamosios paskirties objektų atžvilgiu

5 pav. Ūkinės veiklos objektas visuomeninės paskirties objektų atžvilgiu

2.2. Žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

UAB „Ekobazė“ pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų bei antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės veiklą vykdo Kaimynų g. 13, Dičiūnų k., Utenos r. sav. Ūkinė veikla vykdoma žemės sklype, kurio paskirtis – kita. Pagal Utenos raj. sav. teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Utenos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. TS-277, sprendinius, teritorija priskirta kitos paskirties žemei, dalis teritorijos tenka užstatytoms teritorijoms (žiūr. 6 pav. žemiau).

6 pav. Ištrauka iš Utenos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano.

Sklypui, kuriame bus vykdoma planuojama ūkinė veikla, nustatytos šios specialiosios naudojimo sąlygos:

- I. ryšių linijų apsaugos zonos;
- VI. elektros linijų apsaugos zonos;
- XIX. nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos;
- XXI. žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai;
- XLIX. vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos;
- LII. dirvožemio apsauga.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2021-12-01), 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

PVSV ataskaita rengiama sanitarinės apsaugos zonos tikslinimui, nes įmonė vykdo ir pavojingų atliekų surinkimo veiklą. Atliekamas ūkinės veiklos sukeliama poveikio vertinimas artimiausiai gyvenamajai aplinkai ir visuomenės sveikatai pagal teršiančiųjų medžiagų, kvapų ir triukšmo sklaidos skaičiavimus. Nustatyta SAZ bus įrašyta į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

3. ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

3.1. Veiksnių nustatymas

Atlikus ūkinės veiklos analizę, nustatyti ūkinės veiklos veiksniai, galintys turėti poveikį visuomenės sveikatai:

- ✓ Reglamentuotas ribines vertes turintys veiksniai: oro tarša, tarša kvapais, triukšmas, vibracija, vandens ir dirvožemio tarša.
- ✓ Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.

3.2. Oro tarša

Ūkinės veiklos metu susidarančių teršalų skaida ir poveikis visuomenės sveikatai analizuojami ataskaitoje:

Kietosios dalelės.

Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizikine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD10 dalelės (kurių dydis ore yra mažesnis nei 10µm) kelia didžiausią susirūpinimą, kadangi jos yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius ir tokiu būdu sukelti didelę grėsmę žmogaus sveikatai. Šiuo metu KD2,5 dalelės laikomos sukeliančiomis dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvepiamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu.

Pagrindinis patekimo į organizmą kelias yra kvėpavimo takai. Dalis įkvėptų dalelių nusėda kvėpavimo takuose, o likusi dalis pašalinama su iškvepiamu oru. Nusėdimo vieta priklauso nuo dalelių savybių (dydžio formos, elektrinio krūvio, tankio, hidroskopiškumo) ir individo kvėpavimo trakto anatomijos bei kvėpavimo intensyvumo. Didesnės dalelės (>10µm) nusėda kvėpavimo trakto dalyje, esančioje virš gerklų, 5-10 µm diametro dalelės – stambesniuose kvėpavimo takuose (bronchuose), 2,5-5 µm dalelės – smulkesniuose takuose (bronchiolėse). Po nusėdimo plaučiuose, didžioji dalis dalelių įvairiais mechanizmais yra pašalinamos iš organizmo. Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, kur jos gali sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę. Be to, į plaučius jos gali pernešti kancerogeninius junginius.

Azoto oksidai. Azoto oksidai susidaro deginimo procese, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto oksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO₂) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO₂. Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO₂ ir lakiųjų organinių junginių, susidaro antriniai

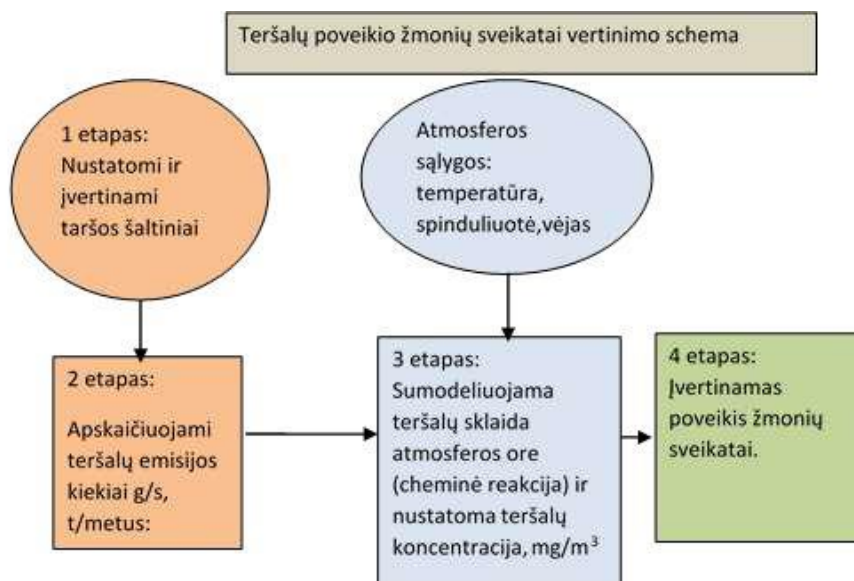
teršalai (ozonas, formaldehidas ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO₂ egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai. NO₂ gali dirginti plaučius ir sumažinti atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms (gripui ir pan.).

Anglies monoksidas. Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko apie mėnesį, po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkančių deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Lakieji organiniai junginiai (LOJ). LOJ yra laikomos medžiagos, susidedančios iš anglies, deguonies, vandenilio, halogenų ir t.t. ir pan. atomų, (išskyrus anglies oksidus ir neorganinius metalų karbidus), kurių virimo temperatūra yra mažesnė nei 250 laipsnių celsijaus esant normaliam atmosferos spaudimui. Tokios cheminės medžiagos sukelia troposferinio ozono, kenksmingo žmonių sveikatai, susidarymą. Svarbiausias LOJ aplinkai keliamas pavojus – dalyvavimas fotocheminėse reakcijose (saulės radiacijos poveikyje), sukeliančiose Ozono susidarymą troposferoje (apatiniuose atmosferos sluoksniuose). Skirtingai nuo stratosferinio ozono, apsaugančio žemę nuo kenksmingų ultravioletinių spindulių, troposferoje susidarantis ozonas sukelia kvėpavimo ligas ir kenkia aplinkai. Lakiųjų organinių junginių skaičius yra labai didelis. Dėl šios priežasties baigtinio tokių junginių sąrašo nėra, todėl jiems taikomi bendresnio pobūdžio apibrėžimai.

Amoniakas (NH₃). Amoniakas yra aitraus kvapo dujos, juntamos net ir mažomis koncentracijomis. Amoniakas išsiskiria iš šviežio ir yrančio mėšlo. Aukštoje temperatūroje amoniako išsiskyrimas padidėja. Amoniakas dirgina drėgmės turinčius žmogaus organizmo audinius (gleivines). Didelės koncentracijos sukelia kvėpavimo spazmą, dėl kurio žmogus gali uždusti.

Žemiau pateikiama teršalų poveikio žmonių sveikatai vertinimo schema. 7 pav.

7 pav. Teršalų poveikio vertinimo schema

3.2.1. Aplinkos oro taršos vertinimas

UAB „Ekobazė“ vykdomos ūkinės veiklos metu cheminė oro tarša galima iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių. Ūkinės veiklos objekto eksploatacijos metu gamybinės patalpos šildomos nebus, administracinės patalpos bus šildomos elektra. Cheminė tarša dėl šilumos gamybos į aplinkos orą nesusidarys.

Emisijos į aplinkos orą gali susidaryti statybinių atliekų laikymo, krovimo bei rūšiavimo ir smulkinimo metu, taip pat smulkinant medienos atliekas. Statybinių ir medienos atliekų smulkinimui numatyta naudoti mobilų smulkintuvą HAMMEL VB 750 D ar analogišką įrenginį. Per metus planuojama susmulkinti ~10 600 t/metus medienos atliekų, o statybinių atliekų ~20 000 t/metus (neorganizuotas taršos šaltinis Nr. 601). Minėtas atliekas planuojama smulkinti vieną mėnesį per ketvirtį (7-8 dienas medienos atliekas, statybines atliekas – 14 d.). Per dieną numatoma susmulkinti iki 360 t.

Smulkinant medienos atliekas, tarša į aplinkos orą nesusidarys, kadangi susmulkintos medžiagos dalelės bus nuo 30 iki 300 mm dydžio, o tokio dydžio dalelės yra sunkios, nekyla į viršų, o nusėda, todėl tarša į aplinkos orą kietosiomis dalelėmis nėra vertinama.

Emisijos į aplinkos orą laikant, kraunant, rūšiuojant ir smulkinant statybines atliekas įvertintos naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2016 2.A.5.c Storage, handling and transport of mineral products metodiką.

Skaičiavimai (statybinių atliekų laikymui) atlikti naudojant emisijos faktorius iš 3.2. lentelės: $KD_{10}=8,2$ t/ha/metus; $KD_{2,5}=0,82$ t/ha/metus. Planuojama, kad statybinių atliekų saugojimo aikštelė bus ~453 m². Momentinė tarša į aplinkos orą statybinių atliekų laikymo (neorganizuotas taršos šaltinis Nr. 602) metu bus: $KD_{10}=0,01178$ g/s; $KD_{2,5}=0,00118$ g/s. Preliminari metinė tarša bus: $KD_{10}=0,371$ t/metus; $KD_{2,5}=0,037$ t/metus.

Skaičiavimai (statybinių atliekų rūšiavimui ir krovimui) atlikti naudojant emisijos faktorius iš 3.4. lentelės: $KD_{10}=6$ g/t atliekų; $KD_{2,5}=0,6$ g/t atliekų.

Statybinių atliekų rūšiavimas vyks 1 kartą per savaitę. Per dieną išrūšiuojama iki 140 t statybinių atliekų. Rūšiavimo metu į aplinkos orą išsiskirs (neorganizuotas taršos šaltinis 603): $KD_{10}=0,02917$ g/s; $KD_{2,5}=0,00292$ g/s. Numatoma metinė tarša: $KD_{10}=0,06$ t/metus; $KD_{2,5}=0,006$ t/metus.

Statybinių atliekų krovos darbai (neorganizuotas taršos šaltinis Nr. 604) vyks kartą per savaitę ir bus perkraunama ~140 t atliekų, tarša į aplinkos orą atitinkamai bus: $KD_{10}=0,02917$ g/s; $KD_{2,5}=0,00292$ g/s. Preliminari planuojama metinė tarša į aplinkos orą bus: $KD_{10}=0,06$ t/metus; $KD_{2,5}=0,006$ t/metus.

Statybinės atliekos, kaip jau minėta anksčiau, smulkinamos 14 d. per mėn., vieną kartą per ketvirtį. Susmulkinamas statybinių atliekų kiekis per dieną – iki 360 t/d. Momentinė tarša į aplinkos orą smulkinant statybines atliekas bus: $KD_{10}=0,0175$ g/s; $KD_{2,5}=0,00175$ g/s. Numatoma metinė tarša: $KD_{10}=0,075$ t/metus; $KD_{2,5}=0,0075$ t/metus. Statybinių atliekų smulkinimui naudojamas tas pats atliekų smulkintuvas kaip ir smulkinant medienos atliekas.

Kaip matyti iš teršalų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimo rezultatų, (sklaidos modeliavimo ataskaita pateikta 5 priede), į aplinką išmetamų teršalų koncentracijos aplinkos ore vykdant ūkinę veiklą neviršys ribinių verčių (žiūr. 12 lentelę, 51 p.) ir ūkinės veiklos objekto įtaka

aplinkos foniniam užterštumui žymi nebus, tačiau siekiant išvengti galimos didesnės momentinės aplinkos oro taršos kietosiomis dalelėmis, smulkinant statybines atliekas, statybinių atliekų smulkinimo vietą planuojama drėkinti vandeniu (pagal poreikį).

Vertinant taršą į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių, priimama, kad objekte dirba du dyzeliniai krautuvai (atliekų perkrovimui) bei į objektą per dieną atvyksta 10 sunkiasvorių transporto priemonių ir 4 lengvieji automobiliai. Objekto darbo valandos yra darbo dienomis nuo 7:00 iki 16:00 val. Vienas dyzelinis krautuvai pagamintas 2005 m. (DIECI Blet180 arba analogiškas), kitas - 2010 m. (LINDE H30D-01 arba analogiškas).

Tarša į aplinkos orą iš krautuvų skaičiuojama naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2016 – update May 1.A.4. 2016 Non-road mobile sources and machinery metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier2 algoritmą, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutines kuro sąnaudas. Momentinė tarša E_i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę:

$$E_i = (KS_{j,m} \cdot EFi) / t, \text{ g/s};$$

kur:

E_i – atitinkamo teršalo emisijos, g/s;

$KS_{j,m}$ – kiekvienos kategorijos j krautuvų atitinkamo kuro m sąnaudos, kg/h;

EF_i – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal krautuvą j, g/kg kuro;

t – krautuvo manevravimo laikas, s. Priimama, kad abu krautuvai manevruos objekte po 8 val. per dieną, 260 dienų per metus.

Emisijos faktoriai dyzeliniams krautuvams paimti iš Tier 2, lentelės 3-2, skaičiavimams naudota variklio technologija: krautuvui DIECI –stage II, krautuvui LINDE –stage IIIA.

Priimama, kad dyzelinių krautuvų kuro sąnaudos yra 3,0 l/mh, dyzelinio kuro tankis – 0,82 kg/l, tuomet kuro sąnaudos bus 2,5 kg/h.

Mechanizmo tipas	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/h	Mechanizmų kiekis	CO			LOJ		
				EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s
Krautuvai DIECI arba analogiškas	Dyzelinas	2,5	1	7,135	142,7	0,00495	1,587	31,74	0,00011
Krautuvai LINDE arba analogiškas	Dyzelinas	2,5	1	6,826	136,52	0,00454	1,470	29,4	0,00102

6 lentelė. Momentiniai iš krautuvų išsiskiriančių teršalų kiekiai

Mechanizmo tipas	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/h	Mechanizmų kiekis	NOx			KD		
				EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s
Krautuvas DIECI arba analogiškas	Dyzelinas	2,5	1	22,101	442,02	0,01535	1,034	20,68	0,00072
Krautuvas LINDE arba analogiškas	Dyzelinas	2,5	1	15,653	313,06	0,01087	0,950	19,00	0,00066

6 lentelė (tesinys). Momentiniai iš krautuvių išsiskiriančių teršalų kiekiai

Mechanizmo tipas	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/h	Mechanizmų kiekis	CO		LOJ	
				EF _i , g/kg	kg/metus	EF _i , g/kg	kg/metus
Krautuvas DIECI arba analogiškas	Dyzelinas	2,5	1	7,135	37,102	1,587	8,252
Krautuvas LINDE arba analogiškas	Dyzelinas	2,5	1	6,826	35,495	1,470	7,644

7 lentelė (tesinys). Metiniai iš krautuvių išsiskiriančių teršalų kiekiai

Mechanizmo tipas	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/h	Mechanizmų kiekis	NOx		KD	
				EF _i , g/kg	kg/metus	EF _i , g/kg	kg/metus
Krautuvas DIECI arba analogiškas	Dyzelinas	2,5	1	22,101	114,926	1,034	5,3768
Krautuvas LINDE arba analogiškas	Dyzelinas	2,5	1	15,653	81,396	0,950	4,94

7 lentelė (tesinys). Metiniai iš krautuvių išsiskiriančių teršalų kiekiai

Tarša į aplinkos orą iš sunkiasvorių transporto priemonių ir lengvųjų automobilių skaičiuojama naudojant EMEP/Corinair Atmospheric emission inventory guidebook 2017 1.A.3.b Road transport metodiką, kuri įrašyta į Aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ su vėlesniais pakeitimais. Skaičiavimai atliekami naudojant Tier1 algoritmą, kuomet teršalų kiekio skaičiavimas paremtas vidutinėmis kuro sąnaudomis. Momentinė tarša E_i (kiekvieno teršalo) į aplinkos orą skaičiuojama pagal formulę:

$$E_i = (KS_{j,m} \cdot EF_i) / t, g/s;$$

kur:

$KS_{j,m}$ – kiekvienos kategorijos j transporto priemonių atitinkamo kuro m sąnaudos, kg;

EF_i – atitinkamos kuro rūšies m emisijos faktorius atskiram teršalui i pagal transporto kategoriją j , g/kg kuro;

t – autotransporto priemonių manevravimo laikas, s. Objekto darbo laikas: nuo 7:00 iki 16:00, priimama, kad per dieną į objektą atvyks 10 sunkiasvorių ir 4 lengvieji automobiliai. Kiekvienas iš jų manevruos ne ilgiau nei 1 val. per dieną.

$$KS_{j,m} = (L_{sum} \cdot KS_{vid}), \text{ kg/d};$$

kur:

L_{sum} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonių nuvažiuotas atstumas teritorijoje, km;

KS_{vid} – atitinkamos kategorijos j transporto priemonės vidutinės kuro sąnaudos, kg/km (pagal metodikos duomenis, lentelė Nr.8);

Autotransporto priemonių sukeliama tarša į aplinkos orą skaičiuoti duomenys ir skaičiavimo rezultatai atitinkamai pateikiami 8, 9 ir 10 lentelėse žemiau.

Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Tipinės kuro sąnaudos, kg/km	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas L_{sum} , km	Kuro sąnaudos, kg/d
Lengvieji automobiliai	2	Dyzelinas	0,06	0,100	0,200	0,012
	2	Benzinas	0,07	0,100	0,200	0,014
Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,24	0,300	3,000	0,72

8 lentelė. Išėities duomenys mobilių taršos šaltinių sukeliama cheminei taršai skaičiuoti

Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/d	CO			LOJ		
				EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s
Lengvieji automobiliai	2	Dyzelinas	0,012	3,33	0,03996	0,00001	0,7	0,08400	$2,333 \cdot 10^{-5}$
	2	Benzinas	0,014	84,7	1,18580	0,00033	10,05	0,14070	$3,908 \cdot 10^{-5}$
Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,72	7,58	5,45760	0,00152	1,92	1,38240	0,00038

9 lentelė. Momentiniai iš mobilių taršos šaltinių išsiskiriančių teršalų kiekiai

Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/d	NO _x			KD		
				EF _i , g/kg	g/d	g/s	EF _i , g/kg	g/d	g/s
Lengvieji automobiliai	2	Dyzelinas	0,012	12,96	0,15552	0,00004	0,03	0,00036	$0,1 \cdot 10^{-6}$
	2	Benzinas	0,014	8,73	0,12222	0,00003	1,1	0,01540	$4,278 \cdot 10^{-6}$
Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,72	33,37	24,02640	0,00667	0,94	0,67680	0,00019

9 lentelė (tęsinys). Momentiniai iš mobilių taršos šaltinių išsiskiriančių teršalų kiekiai

Metiniai išsiskiriančių teršalų kiekiai suskaičiuoti priimant, kad autotransporto srautai bus 260 dienų per metus.

Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/d	CO		LOJ	
				EF _i , g/kg	kg/metus	EF _i , g/kg	kg/metus
Lengvieji automobiliai	2	Dyzelinas	0,012	3,33	0,01039	0,7	0,02184
	2	Benzinas	0,014	84,7	0,30831	10,05	0,03658
Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,72	7,58	1,41898	1,92	0,35942

10 lentelė. Metiniai iš mobilių taršos šaltinių išsiskiriančių teršalų kiekiai

Transporto priemonės paskirtis	Transporto priemonių skaičius per dieną	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, kg/d	NO _x		KD	
				EF _i , g/kg	kg/metus	EF _i , g/kg	kg/metus
Lengvieji automobiliai	2	Dyzelinas	0,012	12,96	0,04044	0,03	0,00009
	2	Benzinas	0,014	8,73	0,03178	1,1	0,00400
Sunkvežimiai	10	Dyzelinas	0,72	33,37	6,24686	0,94	0,16817

10 lentelė (tęsinys). Metiniai iš mobilių taršos šaltinių išsiskiriančių teršalų kiekiai

Bendras preliminarus metinis į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis iš krautuvų, sunkiasvorio autotransporto ir lengvųjų automobilių yra: CO - 0,074 t/metus, LOJ – 0,016 t/metus, NO_x - 0,203 t/metus, KD – 0,010 t/metus.

Poveikio aplinkos orui vertinimas atliekamas vadovaujantis LR aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007- 06- 11 įsakymu Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ bei „Aplinkos užterštumo normomis“, patvirtintomis 2001-12-11 LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr.591/640. Aplinkos oro teršalų ribinės vertės nurodytos 11 lentelėje.

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė	Procentilis
<i>Teršalai, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal ES kriterijus</i>			
Anglies monoksidas	8 valandų	10 mg/m ³	100
Azoto oksidai	1 valandos	0,2 mg/m ³	99,8
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD ₁₀)	1 paros	0,05 mg/m ³	90,4
	Kalendorinių metų	0,04 mg/m ³	-
Kietosios dalelės (KD _{2,5})	Kalendorinių metų	0,025 mg/m ³	-
LOJ	0,5 valandos	5,0 mg/m ³	-
	1 paros	1,5 mg/m ³	-

11 lentelė. Ribinės teršalų vertės

Teršalų pažemio koncentracijų modeliavimui naudota programinė įranga ADMS 5.2 (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija).

- ADMS 5.2 modeliavimo sistema įtraukta į modelių, rekomenduojamų naudoti vertinant poveikį aplinkai, sąrašą (Aplinkos apsaugos agentūros Direktoriaus įsakymas „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV-200).

- ADMS 5.2 yra lokalaus mastelio atmosferos dispersijos modeliavimo sistema. Tai naujos kartos oro dispersijos modelis, kuriame atmosferos ribinio sluoksnio savybės yra aprašomos dviem parametrais - ribinio sluoksnio gyliu ir Monin Obukov ilgiu. Dispersija konvekciniemis meteorologinėmis sąlygomis skaičiuojama asimetriniu Gauso koncentracijų pasiskirstymu. Sistema gali modeliuoti sausą ir šlapią teršalų nusėdimą, atmosferos skaidrumą, pastatų ir sudėtingo reljefo įtaką teršalų sklaidai, gali skaičiuoti iki šimto taškinių, ploto, tūrio ir linijinių taršos šaltinių išskiriamų teršalų sklaidą. Teršalų sklaida aplinkos ore skaičiuojama pagal vietovės reljefą, geografinę padėtį, meteorologines sąlygas, medžiagų savybes, taršos šaltinių parametrus.

Modeliavimui naudoti Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos pateikti 5 metų (2010-2014 m.) Utenos hidrometeorologijos stoties meteorologiniai duomenys. Stacionarūs (neorganizuoti) taršos šaltiniai vertinti kaip taškiniai, o mobilūs taršos šaltiniai buvo įvertinti kaip linijiniai.

Skaičiavimai atlikti dviem variantais:

1 variantas – ūkinės veiklos aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų sklaida nevertinant foninio užterštumo;

2 variantas - ūkinės veiklos aplinkos oro taršos šaltinių išmetamų teršalų sklaida įvertinus aplinkos foninį užterštumą. Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Panevėžio ir Utenos skyrius, rengiant ankstesnius dokumentus - UAB „Ekobazė“ informaciją atrankai dėl planuojamos ūkinės veiklos (Utenos r. sav., Dičiūnų k., Kaimynų g. 13) poveikio aplinkai vertinimo, nurodė naudotis santykinai švirių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertes, kurios pateiktos interneto svetainėje <http://gamta.lt>, skyriuje „Foninės koncentracijos PAOV skaičiavimams“. Skaičiavimams buvo naudotas tokios foninės koncentracijos: $KD_{10}=9,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $KD_{2,5}=7,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $\text{NO}_x=5,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $\text{NO}_2=3,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $\text{CO}=0,19\text{mg}/\text{m}^3$.

Atliekant aplinkos oro teršalų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimą, buvo įtraukti neorganizuoti taškiniai taršos šaltiniai Nr. 601, 602, 603 ir Nr. 604 bei mobilūs linijiniai taršos šaltiniai.

Išvada:

Remiantis teršalų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimo rezultatais (sklaidos modeliavimo ataskaita pateikta 5 priede), į aplinką išmetamų teršalų koncentracijos aplinkos ore vykdant planuojamą ūkinę veiklą neviršys ribinių verčių (žiūr. 12 lentelę, 51 p.). **Ūkinės veiklos objekto įtaka aplinkos foniniam užterštumui žymi nebus ir aplinkinėms gyvenamosioms teritorijoms ženklios neigiamos įtakos neturės.**

Eil. Nr.	Teršalo pavadinimas	Ribinė vertė mg/m ³		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, mg/m ³	
				Be fono	Su fonu
1.	Anglies monoksidas	8 valandų	10,0	0,00113020	0,1911300
2.	Azoto oksidai	1 valandos	0,2	0,00288300	0,0084830
		Metinė	0,04	0,00019847	0,0057999
3.	Kietosios dalelės (KD ₁₀)	1 paros	0,05	0,03102900	0,0401930
		Metinė	0,04	0,00919610	0,0183390
4.	Kietosios dalelės (KD _{2,5})	Metinė	0,025	0,00061660	0,0081903
5.	LOJ	0,5 valandos	5,0	0,00031209	0,00031209
		1 paros	1,5	0,00007564	0,00007564

12 lentelė. Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatai

3.3. Dirvožemio tarša, vandens tarša

Pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų bei antrinių žaliavų tvarkymo aikštelėje buitinės ir gamybinės nuotekos nesusidarys. Technologinio proceso metu vanduo naudojamas nebus.

Objekte yra veikianti paviršinių nuotekų surinkimo sistema, kurią planuojama rekonstruoti, našiam valymo įrenginiui įrengti šiuo metu yra rengiamas techninis projektas. Nuo ūkinės veiklos teritorijos, kuri padengta skysčiams nelaidžia kieta danga, surinktas paviršines nuotekas planuojama valyti įrenginyje ir išvalytas iki reikiamų parametrų normų, reglamentuojamų Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, planuojama išleisti į gamtinę aplinką arba rinkti talpoje. Tikslus išvalytų nuotekų išleidimo būdas bus nustatytas techninio projekto stadijos metu išanalizavus visas technines galimybes.

Numatyta nuolatos vykdyti paviršinių nuotekų kontrolę, paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente numatyta tvarka. Išvalytose paviršinėse nuotekose užterštumas neviršys: skendinčiųjų medžiagų (SM) vidutinė metinė koncentracija – 30 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija – 50 mg/l; BDS₅ vidutinė metinė koncentracija – 25 mg O₂/l, didžiausia momentinė koncentracija – 50 mg O₂/l; naftos produktų (NP) vidutinė metinė koncentracija – 5 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija – 7 mg/l.

3.4. Taršos kvapais susidarymas (kvapo emisijos, teršalų skaičiavimai, atitiktis ribiniams dydžiams) ir jos prevencija.

Kvapais – organoleptinė savybė, juntama uoslės organų, įkvėpiant tam tikrų lakiųjų cheminių medžiagų, kurių emisijos patenka į aplinkos orą. Kvapo koncentracija – europinių kvapo vienetų skaičius kubiniame metre dujų standartinėmis sąlygomis. Europinis kvapo vienetas – kvapiosios medžiagos (kvapiųjų medžiagų) kiekis, kuris išgarintas į 1 kubinį metrą neutraliųjų dujų standartinėmis sąlygomis sukelia kvapo vertintojų grupės fiziologinį atsaką (aptikimo slenkstis), ekvivalentišką sukeliama vienai europinės pamatinės kvapo masės (EROM), išgarintos į vieną kubinį neutraliųjų dujų metrą standartinėmis sąlygomis. Remiantis higienos norma HN 121:2010

„Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m^3), o pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2024 m. sausio 1d. įsigalios 5 OUE/m^3 ribinės vertės reikalavimas.

Planuojamos ūkinės veiklos metu taršos šaltinis, galintis turėti įtakos foniniams kvapams, būtų miškininkystės atliekos, biologiškai skaidžios (sodų ir parkų atliekos, įskaitant kapinių atliekas) atliekos bei pakuotės iš komunalinio srauto.

Remiantis Atliekų tvarkymo taisyklėmis, sodų, parkų ir želdynų tvarkymo biologiškai skaidžios atliekos, miškininkystės atliekos priskiriamos žaliosioms atliekoms.

Momentinėms kvapo emisijoms nuo žaliųjų atliekų apskaičiuoti buvo naudotasi moksliniu straipsniu „Odour emission factors for the prediction of odour emissions from plants for the mechanical and biological treatment of MSW“ (2006) (autoriai: Selena Sironi, Laura Capelli, Paolo Ce'ntola, Renato Del Rosso, Massimiliano Il Grande, straipnis publikuotas žurnale: Atmospheric Environment, 40, 7632-7643 (prieduose). Minėtame straipsnyje pateikti kvapo emisijos faktoriai, apskaičiuoti skirtingiems atliekų tvarkymo etapams. Kvapo vienetai per sekundę apskaičiuoti, kuomet žaliosios atliekos laikomos arba rūšiuojamos, buvo naudotasi kvapo emisijos faktoriumi – $3,296 \cdot 10^6 \text{ OUE/t}$ žaliųjų atliekų per metus.

Vienu metu ūkinės veiklos objekte bus rūšiuojama ~5 t žaliųjų atliekų ir į aplinką pateks šios kvapo emisijos:

$$3,296 \cdot 10^6 \cdot 5 = 16\,480\,000 \text{ OUE/metus (0,523 OUE/s);}$$

Žaliųjų atliekų laikinojo laikymo metu (planuojama laikyti vienu metu ~49 t atliekų) išsiskirs:

$$3,296 \cdot 10^6 \cdot 49 = 161\,504\,000 \text{ OUE/metus (5,121 OUE/s);}$$

Siekiant apskaičiuoti kvapų emisijas, patenkančias į aplinką pakuočių iš komunalinio srauto rūšiavimo metu, buvo naudotasi Esekso apskrities tarybos kvapų vertinimo ataskaita (2012) siūlomai Uttlesford rajono atliekų perkrovimo stočiai:

<http://www.essex.gov.uk/Environment%20Planning/Recycling-Waste/Waste-Strategy/Documents/Odour-Assessment.pdf>.

Minėtoje ataskaitoje nurodyti kvapo emisijos faktoriai, reikalingi apskaičiuoti kvapų emisijoms iš įvairių atliekų tvarkymo etapų, įskaitant ir mišrių komunalinių atliekų krovimo ir laikymo. Kadangi kvapo emisijos faktorių, skirtų apskaičiuoti kvapo emisijoms iš pakuočių, užterštų mišriomis komunalinėmis atliekomis literatūroje nerasta, naudotasi būtent pačių mišrių komunalinių atliekų krovimo ir laikymo kvapų emisijos faktoriais. Remiantis aukščiau minėta ataskaita, judinant (kraunant) mišrias komunalines atliekas, išsiskiria 159 OUE/s kvapo, o atliekas laikant išsiskiria $0,5 \text{ OUE/m}^2/\text{s}$ kvapo koncentracija.

Iš komunalinio srauto gautos pakuotės atliekos (pvz. iš rūšiuojamųjų konteinerių), laikomos ir rūšiuojamos pastato viduje, ~ 609 m^2 plote, todėl jų laikymo metu preliminariai išsiskirs:

$$0,5 \text{ OUE/m}^2/\text{s} \cdot 609 \text{ m}^2 = 304,5 \text{ OUE/s kvapo koncentracija.}$$

Pakuočių (iš komunalinio srauto) atliekų rūšiavimas, kaip minėta, vykdomas pastate, todėl kvapo išsiskyrimas, rūšiuojant minėtas atliekas, tikėtinas per atvirus gamybinės paskirties pastato sandėlio vartus.

Į aplinkos orą išmetamų teršalų kvapo sklaidos modeliavimas atliktas naudojant programinę įrangą ADMS 5.2 (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija). Į aplinkos orą išmetamų teršalų kvapo vertinimui buvo vadovautasi HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ ir „Kvapų valdymo metodinėmis rekomendacijomis“.

Skaičiavimuose naudoti 2013-2017 m. meteorologiniai duomenys iš Klaipėdos meteorologinės stoties. Duomenys buvo užsakyti Lietuvos hidrometeorologijos tarnyboje. Tarnyba pateikia meteorologinius duomenis 3 val. skiriamosios gebos. Siekiant pritaikyti duomenis programos poreikiams ir skaičiuoti valandines teršalų pažemio koncentracijų vertes, tarpinės vienos valandos reikšmės buvo užpildomos interpoliavimo būdu. Kvapų sklaidos modeliavimui naudotos vėjo krypties, vėjo greičio, temperatūros ir debesuotumo vertės.

Išvada:

Kaip rodo atlikto kvapų sklaidos modeliavimo rezultatai, atliekų tvarkymo objekto eksploatacijos metu skleidžiamas kvapo koncentracijos neviršija kvapo koncentracijos ribinės vertės nei objekto eksploatacijos ribose, nei už jos ribų gyvenamosios aplinkos ore (8 OUE/m^3) pagal higienos normą HN 121:2010. Didžiausia kvapo koncentracija susidarys įmonės veiklos teritorijos viduje. Maksimali apskaičiuota kvapo koncentracija ūkinės veiklos atveju be fono sieks $0,46373 \text{ OUE/m}^3$. Prie artimiausio gyvenamojo namo, esančio $\sim 0,100 \text{ km}$ pietvakarių kryptimi nuo įmonės teritorijos (adresas: Kaimynų g. 7, Dičiūnai) ir šiaurės vakarų kryptimi $\sim 0,251 \text{ km}$ nuo ūkinės veiklos objekto teritorijos (adresas: Kaimynų g. 1, Dičiūnai) maksimali apskaičiuota kvapo koncentracija ūkinės veiklos atveju be fono sieks $0,1 \text{ OUE/m}^3$. Atsižvelgiant į tokius modeliavimo rezultatus galima teigti, kad didžiausia kvapo koncentracija artimiausios gyvenamosios aplinkos ore nesieks kvapo nustatymo slenksčio (1 OUE/m^3) ir ūkinė veikla kvapų sukeliama neigiamo poveikio gyventojų ir darbuotojų sveikatai nedarys.

Kvapų sklaidos modeliavimo ataskaita pateikta 6 priede.

Eil. Nr.	Teršalo pavadinimas	Ribinė vertė OUE/m^3		Maksimali teršalų koncentracija skaičiavimo lauke, OUE/m^3
		1 valandos	8	
				be fono
1.	Skleidžiamas kvapas	1 valandos	8	0,46373

13 lentelė. Kvapų sklaidos skaičiavimo rezultatai

3.5. Triukšmas

Ūkinės veiklos metu aplinkoje gali susidaryti akustinis triukšmas, keliamas stacionarių ir mobilių taršos šaltinių. Objekto darbo valandos yra darbo dienomis nuo 7:00 iki 16:00 val. Prognozuojama, kad ūkinės veiklos metu sukeliamas triukšmas nesukels reikšmingų neigiamų pasekmių gyvenamajai aplinkai ir gyventojų sveikatai.

Aplinkos triukšmas sumodeliuotas CadnaA 2018 MR1 programine įranga, kuri įtraukta į LR aplinkos ministerijos rekomenduojamų programinių paketų, skirtų vertinti poveikį aplinkai, sąrašą. Programoje triukšmo sklaida skaičiuojama remiantis ES galiojančiomis metodikomis, šiuo atveju pramonės triukšmo skaičiavimas atliekamas pagal ISO 9613, autotransporto – NMPB-Routes-96, geležinkelių – SRM II reikalavimus. Gauti modeliavimo rezultatai lyginami su norminiais triukšmo lygiais, nustatytais higienos normoje HN33:2011.

Siekiant įvertinti ūkinės veiklos įtaką esamam triukšmo lygiui artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, triukšmo lygio skaičiavimai buvo atliekami tipinėmis tokiems skaičiavimams sąlygomis:

- **triukšmo lygio skaičiavimo aukštis – 1,5 m** (pagal standarto ISO 9613-2:1996 reikalavimus, nes gretimybėse vyrauja mažaaukštė statyba);
- **oro temperatūra +10°C, santykinis oro drėgnumas 70%.**

Ūkinės veiklos prognozuojamas triukšmo lygis vertinamas pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį $L_{Aeq,T}$ ir vertinami pagal HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin., 2011, Nr.75-3638) reikalavimus, bei šioje normoje pateiktais ribiniais ekvivalentinio garso slėgio lygiais. Pagal higienos normą bei LR triukšmo valdymo įstatyme pateiktus laikotarpius, triukšmo lygis turi būti vertinamas dienos (7–19 val.), vakaro (19–22 val.) ir nakties (22–7 val.) metu. Vertinant viešo naudojimo gatvių ir kelių triukšmą bei su ūkine veikla susijusius srautus, taikomas HN 33:2011 2 lentelės 1 punktas, o vertinant numatomą vykdyti veiklą ir jos šaltinius - HN 33:2011 1 lentelės 4 punktas. 14 lentelėje pateikiamos HN33:2011 nurodomos vertės.

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	L_{dienos} , dBA	L_{vakaro} , dBA	$L_{nakties}$, dBA
1.	Gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	65	60	55
2.	Gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeltą triukšmą	55	50	45

* *Paros laiko (dienos, vakaro ir nakties) pradžios ir pabaigos valandos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 2 straipsnio 3, 9 ir 28 dalyse nurodytų dienos triukšmo rodiklio (L_{dienos}), vakaro triukšmo rodiklio (L_{vakaro}) ir nakties triukšmo rodiklio ($L_{nakties}$) apibrėžtyse.*

14 lentelė. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamųjų pastatų aplinkoje (HN33:2011)

HN 33:2011 1 skyriaus 2 punkte numatyta, jog triukšmo lygis vertinamas gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje, apimančioje žemės sklypų ribas ne didesniu nei 40 m atstumu nuo gyvenamojo ar visuomeninės paskirties pastato fasado, patiriančio didžiausią triukšmo lygį. Jei sklypo ribos nėra suformuotos, triukšmo aplinkoje vertinimas atliekamas ties šių pastatų triukšmingiausiais fasadais.

Šalia ūkinės veiklos teritorijos jos gretimybėse pietvakarių ir šiaurės vakarų kryptimis yra gyvenamieji namai. Artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV objekto nutolę ~100 m pietvakarių kryptimi (adresas: Kaimynų g. 7) ir šiaurės vakarų kryptimi ~250 m (adresas: Kaimynų g. 1).

Ūkinės veiklos objekto triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti vertinant įvairių veikloje naudojamų triukšmo šaltinių lygius. Pagrindiniai triukšmo šaltiniai įmonės teritorijoje yra sunkiasvorės transporto priemonės, atvežančios atliekas, šių transporto priemonių iškrovimo/pakrovimo darbai, krovos darbai ir krovinių transportavimas įmonės teritorijoje krautuvais, taip pat stacionarūs triukšmo šaltiniai (platesnė informacija apie triukšmo šaltinius pateikta Triukšmo vertinimo ataskaitoje - 7 priedas). Triukšmo šaltinių padėtis teritorijoje, taip pat transporto priemonių (sunkiasvorių, autokrautuvų, lengvųjų) tipinės judėjimo trajektorijos pateikiamos 8 paveiksle žemiau.

PŪV vykdymo vieta, sklypo ribos (pažymėta raudonai), vidaus transporto judėjimo trajektorijos ir stacionarių triukšmo šaltinių išdėstymo schema

● Smulkintuvas	↔ Lengvųjų automobilių judėjimo trajektorijos
● Rūšiavimo linija	↔ Autokrautuvų judėjimo trajektorijos
● Lengvųjų automobilių stovėjimo vieta	↔ Sunkiasvorių transporto priemonių judėjimo trajektorijos
● Sunkiasvorių transporto priemonių stovėjimo (iškrovimo) vieta	

8 pav. Triukšmo šaltinių padėtis teritorijoje, taip pat transporto priemonių (sunkiasvorių, autokrautuvų, lengvųjų) tipinės judėjimo trajektorijos

Ūkinės veiklos sukeliamas triukšmo lygis skaičiuojamas dienos laikotarpiu. Triukšmo sklaida skaičiuojama 1,5 m aukštyje. Triukšmo sklaidos skaičiavimo žingsnio dydis – $dx = 1$ m; $dy = 1$ m. Triukšmo lygis skaičiuojamas ties ŪV ribomis ar artimiausių gyvenamosios paskirties pastatų/teritorijų aplinkoje. Skaičiavimų rezultatai ties PŪV sklypo ribomis pateikiami 15 lentelėje.

Sklypo riba	Apskaičiuotas triukšmo lygis, dB(A)
	Diena (LL*=55)
Šiaurinė riba	51,3
Pietinė riba	49,4
Rytinė riba	51,7
Vakarinė riba	49,5

15 lentelė. Prognozuojamas ūkinės veiklos triukšmo lygis ties ūkinės veiklos sklypo ribomis

Iš pateiktų skaičiavimo rezultatų matoma, jog dienos metu ribinis 55 dBA triukšmo lygis nei ties viena sklypo riba nebus viršijamas pagal HN33:2011 2 lentelės 2 punktą.

Gyvenamosios paskirties pastato numeris	Apskaičiuotas triukšmo lygis, dB(A)
	Diena (LL*=55)
Kaimynų g. 1	30,4
Kaimynų g. 7	32,3

16 lentelė. Prognozuojamas ūkinės veiklos triukšmo lygis ties artimiausiais gyvenamosios paskirties pastatais

Skaičiuojant viešojo naudojimo gatvėmis pravažiuojančio autotransporto srauto sukeltą triukšmą, prie kurio pridėtas su ūkine veikla susijęs autotransporto srautas, buvo vertintas dienos triukšmo lygis. Autotransporto sukeltas triukšmo lygis vertintas arčiausiai viešojo naudojimo gatvių, kuriomis pravažiuos su planuojama ūkine veikla susijęs autotransportas, esančioje gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje adresais Kaimynų g. 1 ir Kaimynų g. 7.

Triukšmo skaičiavimais ir vertinimu nustatyta, kad esamas ir ūkinės veiklos sukeltas transporto srautas šalia ūkinės veiklos esančiuose gyvenamosios paskirties pastatuose dienos laikotarpiu neviršija triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų LR HN 33:2011 2 lentelės 1 punkte. Triukšmo lygiai apskaičiuoti gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje pateikiami 17 lentelėje.

Gyvenamosios paskirties pastato numeris	Apskaičiuotas triukšmo lygis, dB(A)
	Diena (LL*=65)
Kaimynų g. 1	44,5
Kaimynų g. 7	39,5

17 lentelė. Esamo ir su veikla susijusio autotransporto srauto sukeltas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamosios paskirties pastatų aplinkoje

Išvada:

Ūkinė veikla pagal savo pobūdį ir mastą nesukels reikšmingo akustinio triukšmo ir neigiamai neįtakos artimiausios gyvenamosios aplinkos adresu: Kaimynų g. 1 ir Kaimynų g. 7. Susidariusi akustinio triukšmo tarša neviršys Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 1 ir 2 lentelėje nustatytų ribinių dydžių.

3.6. Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003 ir HN 51:2003. Žmogaus sveikatai vibracija gali turėti tokį neigiamą poveikį - sukelti diskomforto ir nuovargio jausmą, pabloginti matymą. Taip pat ženkli vibracija gali paveikti statinius, jų konstrukcijas. Gana stiprią vibraciją skleidžiantys įrenginiai ūkinėje veikloje naudojami nebus, mobilios technikos srautas nebus didelis. Analizuojamo objekto vykdomos ūkinės veiklos neigiamas vibracijos poveikis gyvenamajai aplinkai nenumatomas.

3.7. Šiluma

Šiluminę taršą gali sąlygoti dideli į aplinką išskiriamos šilumos kiekiai. Tokius šilumos kiekius į aplinką gali išskirti šiluminės ir atominės elektrinės, kitos elektros energiją bei šilumą tiekiančios ir naudojančios įmonės. Analizuojamo objekto statybos ir eksploatacijos metu šiluminės taršos susidarymas nenumatomas, analizuojamame objekte šilumos energija nesusidaro, nes ji nėra gaminama ar skleidžiama kaip šalutinis vykdomos veiklos produktas.

3.8. Jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė

Analizuojamo objekto ūkinės veiklos vykdymo metu nenumatoma naudoti elektrinių įrenginių, kurių elektromagnetinio lauko intensyvumas viršytų leistinas spinduliuotės vertes pagal HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“. Kitokia spinduliuotė nenumatoma.

3.9. Ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių ir susidariusių ekstremaliųjų situacijų

Remiantis LR Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. ir 2008 m. gruodžio 8 d. nutarimais Nr. 241 ir Nr.1313 „Dėl ekstremaliųjų įvykių kriterijų patvirtinimo“ ir „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 241 „Dėl ekstremaliųjų įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“ ekstremalūs įvykiai gali būti gamtinio, techninio, ekologinio ir socialinio pobūdžio.

Ūkinės veiklos objekto vieta yra lygaus reljefo teritorijoje. Artimiausi vandens telkiniai ūkinės veiklos objektui yra upelis Pastovis, nuo ūkinės veiklos objekto vietos nutolęs į pietų pusę apie 0,245 km. Ūkinės veiklos vieta nepatenka į paviršinių vandens telkinių apsaugos zoną ir pakrančių apsaugos juostą. Gamtinio pobūdžio ekstremaliųjų įvykių (potvynių, jūros lygio kilimo, žemės drebėjimų) tikimybė labai maža, teritorija nepatenka į potvynių, į karstinį ar į kitą pavojingą regioną.

Galima techninio pobūdžio ekstremali situacija ūkinės veiklos metu yra avarija ir/arba gaisro pavojus. Siekiant išvengti minėtos avarinės situacijos arba jai įvykus sušvelninti avarijos padarinius, ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 1-223 patvirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis bei vėlesniais jų pakeitimais ir kitais norminių teisės aktų reikalavimais, reglamentuojančiais gaisrinės saugos reikalavimus.

Ūkinės veiklos patalpose įrengtos ir nuolat tikrinamos pirminės gaisro gesinimo priemonės. Paskirti atsakingi asmenys už priešgaisrinę ir darbų saugą. Visi darbuotojai supažindinami su Bendrovės darbo tvarkos, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos ir civilinės saugos,

aplinkosaugos taisyklėmis bei reikalavimais. Kiekvienoje darbo vietos saugos ir sveikatos instrukcijoje numatyta kaip dirbantysis privalo elgtis avarinių situacijų atveju.

3.10. Profesinės rizikos veiksniai

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- ✓ Fizikinių veiksnių sukeliama pavojai;
- ✓ Cheminių medžiagų sukeliama pavojai;
- ✓ Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;
- ✓ Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;
- ✓ Pavojai dėl transporto eismo;
- ✓ Pavojai dėl ergonominių veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- ✓ Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- ✓ Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 47-1365).
- ✓ Darbuotojų savalaikis instruktažas.

Detaliau profesinės rizikos veiksniai neanalizuoti.

3.11. Psichoemocinio poveikio vertinimas

3.11.1. Vertinimo metodas

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad 50 proc. žmogaus sveikata priklauso nuo gyvenamosios, 25 proc. – nuo jį supančios aplinkos, apie 15 proc. – nuo paveldėjimo ir tik apie 10 proc. nuo sveikatos apsaugos. Visuomenė ir individas yra pajėgus kontroliuoti gyvenamą ir kiek mažiau jį supančią aplinką.

Atliekant psichoemocinio poveikio sveikatai vertinimą, išskiriami pagrindiniai vertinimo aspektai (uždaviniai):

- ✓ Esamos situacijos analizė;
- ✓ Veiksnių nustatymas;
- ✓ poveikį patirsiančių gyventojų apibūdinimas;
- ✓ pagrindinių informacijos šaltinių apie galimą poveikį sveikatai nustatymas;
- ✓ tikėtino poveikio svarbos, masto ir atsiradimo tikimybės įvertinimas; alternatyvių galimybių analizė ir rekomendacijos, kaip išvengti neigiamo ir sustiprinti teigiamą poveikį.

Atliekant esamos padėties analizę (žiūr. 5 skyrių), aprašyta populiacija, kuri gali būti veikiamą ūkinės veiklos veiksnių. Į aprašą įtraukta sociodemografinė gyventojų charakteristika, duomenys apie jų sveikatą, taip pat įvertinta, kurios gyventojų grupės gali būti paveiktos (tiek teigiamai, tiek

neigiamai) įgyvendinant projektą. Taip pat aprašyti determinantai, kurie ateityje gali būti susiję su planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimu.

3.11.2. Veiksniai, galintys sukelti psichoemocinį poveikį

Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas, kvapų pajautimas, akustinio triukšmo girdimumas, cheminis oro užterštumas, objekto matomumas.

Kvapai, tarša ir triukšmas analizuoti kiekybiniu metodu, reikšmingas poveikis nenustatytas. Analizuojamų veiksmų vertės nustatytos mažesnės nei reglamentuojamos saugios sveikatos apsaugai ribinės vertės: dėl ūkinės veiklos susidarantys kvapai nesieks didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės, reglamentuojamos HN 121:2010, kur nustatyta $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kvapo ribinė vertė, o taip pat pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2024 m. sausio 1d. įsigaliosiančios $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės; susidaranti akustinė tarša neviršija Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 1 ir 2 lentelėje nustatytų ribinių dydžių; aplinkos užterštumas neįžymus, oro taršos sklaidos modeliavimo rezultatai neviršijo ribinių verčių, reglamentuotų LR aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007-06-11 įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ bei „Aplinkos užterštumo normomis“, patvirtintomis 2001-12-11 LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. 591/640. Vykdoma ūkinė veikla pagal savo pobūdį ir mastą nesukelia psichoemocinio diskomforto, nusiskundimų iš aplinkinių gyventojų negauta.

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui.

- ✓ ŪV teritorija neprieštaruja savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams;
- ✓ Aplink ūkinę veiklą sutinkamos pavienės gyvenamosios sodybos, arčiau, nei 100 m atstumu nuo ūkinės veiklos objekto, gyvenamųjų namų ir visuomeninės paskirties objektų nėra;
- ✓ ŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- ✓ Teritorijos naudojimo būdas nesikeičia.

Nežinojimas

Gyventojų psichikos sveikatą ir emocinę gerovę planuojamos ūkinės veiklos dažniausiai neigiamai veikia dėl kelių priežasčių: abejonių dėl projekto įgyvendinimo vietos tinkamumo, prieštaravimo dėl galimos projekto keliamos rizikos ir potencialios naudos, nepasitikėjimo projektą įgyvendinančia organizacija, ribotomis bendruomenės atstovų galimybėmis daryti įtaką projekto sprendiniams, baimės dėl besikeičiančių gyvenimo ar darbo sąlygų.

Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie planuojamos veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet pristatoma PVSV ataskaita.

Gyventojai yra informuoti apie planuojamą ūkinės veiklos plėtrą ir plėtrai neprieštaruja. Ataskaitos viešinimo procedūrų metu pastabų ar skundų dėl ūkinės veiklos objekto nebuvo gauta.

Demografiniai pokyčiai

PŪV neigiamas poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.

Kiti veiksniai

Nėra. Gyventojai ūkinės veiklos plėtrai neprieštarauja.

Išvada:

- ✓ Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Įvertintų psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksmų nėra.
- ✓ Visuomenės psichologinis nepasitenkinimas planuojama veikla yra mažai tikėtinas.

4. NEIGIAMĄ POVEIKĮ SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Planuojamos ūkinės veiklos metu bus imtasi visų reikiamų priemonių norint išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią:

- ✓ visi ūkinės veiklos darbai atliekami tik patalpose ir aikštelėje, kur įrengta kieta, skysčiams nelaidi danga, tokiu būdu bus užtikrinta darbų ir priešgaisrinė sauga užkertanti kelią atliekų nuotėkams į aplinką. Surinktos pavojingosios atliekos iki perdavimo atliekų tvarkytojams laikomos uždaruose konteineriuose;

- ✓ atliekos perduodamos tolesniems atliekų tvarkytojams užsiregistravusiems Atliekų tvarkytojų valstybės registre;

- ✓ atliekos saugomos laikantis Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių ir darbų saugos reikalavimų.

Atliekų tvarkymo veikla numatoma patalpose ir lauke ant kietos dangos, kur rekonstruojama esama paviršinių nuotekų sistema. Susidariusios paviršinės nuotekos nuo kietos dangos surenkamos ir valomos naftos produktų gaudyklėje. Išvalytos iki Paviršinių nuotekų reglamentu reglamentuojamų parametrų normų jos neigiamo poveikio aplinkai nedarys. Gamybinės nuotekos planuojamos ūkinės veiklos objekte nesusidaro.

Planuojamos ūkinės veiklos metu tarša kvapais neviršys HN 121:2010 ribinių verčių, kur nustatyta $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ kvapo ribinė vertė, o pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintą HN 121:2010 pataisą, nuo 2024 m. sausio 1d. įsigaliosiančios $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės. Planuojama ūkinė veikla kvapų sukeliama neigiamo poveikio gyventojų ir darbuotojų sveikatai nedarys.

Kaip rodo akustinio triukšmo, susidarysiančio dėl objekto ūkinės veiklos, prognostiniai vertinimo rezultatai, triukšmo lygio padidėjimas neviršys leistinų triukšmo normų, reglamentuojamų HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 1 ir 2 lentelėje, nei įmonės teritorijos ribose, nei artimiausios gyvenamosios teritorijos aplinkoje.

Aplinkos oro teršalų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimo rezultatai (įvertinus stacionarių ir mobilių taršos šaltinių sukeliama aplinkos oro taršą) rodo, kad PŪV objekto įtaka aplinkos foniniam užterštumui žymios įtakos neturės. Modeliavimo metu gautos aplinkos oro

pažemio koncentracijos lygintos su ribinėmis aplinkos oro užterštumo vertėmis teršalų, ribojamų pagal nacionalinius ir ES kriterijus. Gautos analizės rezultatai parodė, kad PŪV metu išmetamų į aplinkos orą teršalų vertės neviršys ribinių verčių, reglamentuotų LR aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007- 06- 11 įsakymu Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ bei „Aplinkos užterštumo normomis“, patvirtintomis 2001-12-11 LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr.591/640. Atsižvelgiant į tai, konkrečios priemonės neigiamam poveikiui išvengti neplanuojamos.

Išvada:

- ✓ Toliau vykdančią ūkinę veiklą neigiamų aplinkos ir visuomenės sveikatos pokyčių nebus.
- ✓ ŪV vykdymo metu jokie aplinkos bei visuomenės sveikatos saugos reglamentai nepažeidžiami.

5. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

5.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

Metodas

Vietovės gyventojų demografinių rodiklių analizė rengiama naudojantis viešai prieinamais statistikos duomenų šaltiniais: Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema, parengta pagal Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) standartus.

UAB „Ekobazė“ ūkinė veikla vykdoma šiuo metu veikiančioje nepavojingų atliekų, antrinių žaliavų rūšiavimo aikštelėje, esančioje adresu Kaimynų g. 13, Dičiūnų kaime, Utenos rajono savivaldybėje, Utenos apskrityje. Kaimiškų vietovių sveikatos rodiklių duomenų bazės nėra, todėl ataskaitoje nagrinėjami Utenos rajono savivaldybės gyventojų sveikatos rodikliai, kurie palyginami su bendrais Lietuvos Respublikos populiacijos rodikliais.

Rezultatai

Gyventojų skaičius. Remiantis statistiniais duomenimis (Demografinės raidos histograma tarp 1902 m. ir 2011 m.), Dičiūnų kaime gyveno (žiūr. 9 pav. žemiau):

Demografinė raida tarp 1902 m. ir 2011 m.							
1902 m. ^[2]	1923 m. ^{sur.[3]}	1959 m. ^{sur.[4]}	1970 m. ^{sur.[4]}	1979 m. ^{sur.[5]}	1989 m. ^{sur.[6]}	2001 m. ^{sur.[7]}	2011 m. ^{sur.[8]}
215	174	119	112	86	47	22	17
Demografinės raidos histograma							[rodyti]

Vienas pagrindinių rodiklių, atspindinčių demografinę situaciją, yra gyventojų skaičius, kuris tiek Lietuvoje, tiek Utenos rajone jau daugelį metų sparčiai mažėja dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos, didelės emigracijos, mažėjančio gimstamumo.

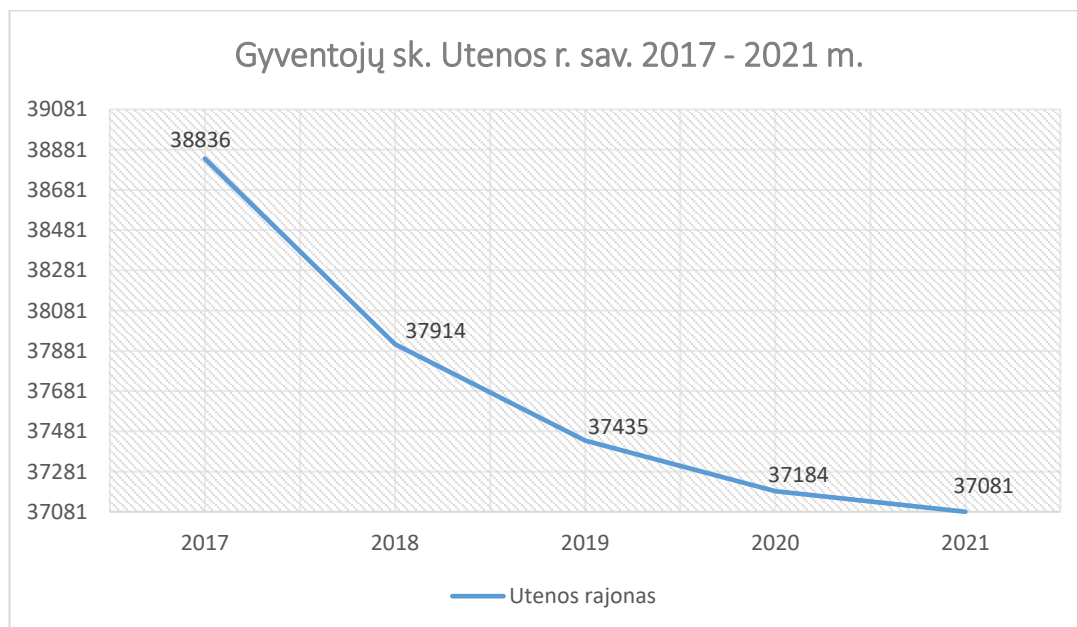
Statistikos departamento išankstiniais duomenimis, 2021 m. sausio 1 d. Utenos rajone gyveno 37 081 gyventojai. 2020 metų liepos 1 d., Utenos rajone buvo registruoti 37 184 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 25 397, kaimo – 11 787), išsamūs duomenys pateikti 18 lentelėje.

Metai	Utenos rajone	Mieste	Kaime
2021	37 081	25303	11778
2020	37184	25397	11787
2019	37435	25495	11940
2018	37914	25869	12045
2017	38836	26476	12360

18. lentelė. 2017 – 2021 m. Utenos r. gyventojų skaičius ir pasiskirstymas miesto ir kaimo gyvenamosiose vietovėse

Remiantis statistiniais duomenimis, Utenos rajone nuo 2017 iki 2021 metų gyventojų skaičius sumažėjo 5 proc., 1755 asmenimis. Utenos rajone miesto ir kaimo vietovių gyventojų daugiau sumažėjo mieste gyvenančių asmenų tarpe (miesto gyventojų sumažėjo 1173 asmenimis, kaimo - 582).

2017 – 2021 m. Utenos rajono gyventojų populiacijos pokytis pavaizduotas 1 diagramoje.

1 diagrama

Lietuvos oficialios statistikos portalo duomenimis Lietuvos Respublikoje 2021 m. pradžioje gyveno 2 795 680 gyventojai (miesto gyventojų registruota – 1 886 422, kaimo – 909 258). 2020 m. Lietuvos Respublikoje buvo registruota 2 794 090 gyventojų (miesto gyventojų registruota – 1 882

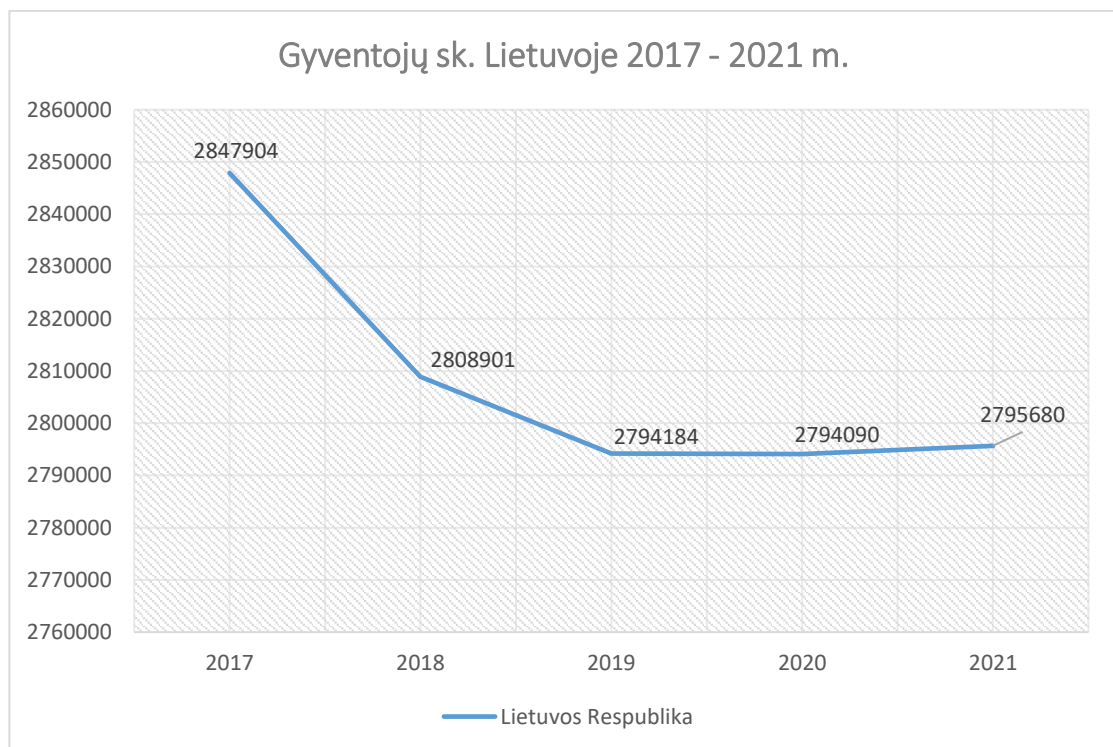
506, kaimo – 911 584). Kaimo vietovėse kasmet stebima gyventojų mažėjimo tendencija, nors pastaraisiais metais Lietuvoje fiksuojamas teigiamas gyventojų pokytis. Išsamūs duomenys pateikti 19 lentelėje.

Metai	Lietuvos Respublikoje	Mieste	Kaime
2021	2795680	1886422	909258
2020	2794090	1882506	911584
2019	2794184	1875370	918814
2018	2808901	1884722	924179
2017	2847904	1911068	936836

19. lentelė. 2017 – 2021 m. Lietuvos Respublikos gyventojų skaičius ir pasiskirstymas miesto ir kaimo gyvenamosiose vietovėse

Oficialios statistikos 2021 metų duomenimis, Lietuvoje kaimo vietovėse gyvena apie 32 proc. šalies gyventojų. Apžvelgiant 2017 – 2020 metų Lietuvos gyventojų populiacijos statistinius duomenis, fiksuojama, kad nuo 2017 metų kaimo gyventojų sumažėjo 27 578 asmenimis. Pastaruosius kelis metus miesto gyventojų skaičius augo ir nuo 2019 m. padidėjo 11 052 registruotais gyventojais. Matoma tendencija gyvenimui rinktis miesto vietoves. Galimai tam įtakos turi patrauklesni ekonominiai bei socialiniai aspektai.

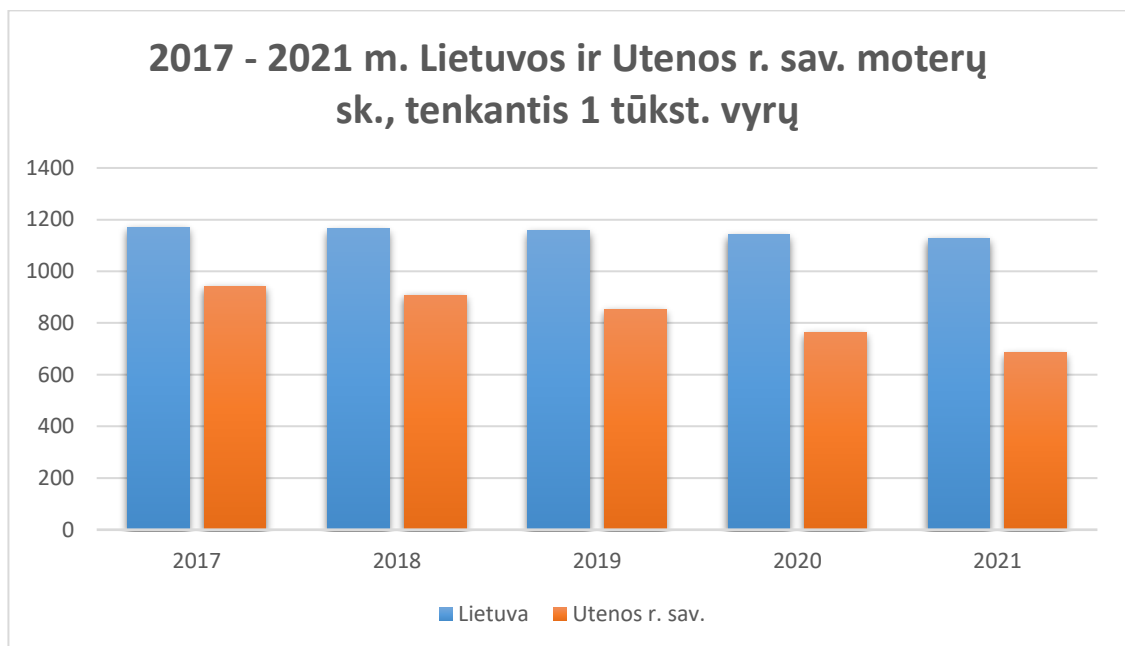
2017 – 2021 m. Lietuvos Respublikos gyventojų skaičiaus pokyčiai pavaizduoti 2 diagramoje.

2 diagrama

Pasiskirstymas pagal lytį. 2017 – 2021 m. Utenos rajono gyventojų pasiskirstymas pagal lytį buvo netolygus. Moterų buvo registruota mažiau nei vyrų. 2017 m. tūkstančiui vyrų teko 942 moterys,

o 2021 m. tūkstančiui vyrų teko 684 moterys. Stebimos šio netolygumo didėjimo. tendencijos Utenos r. Lietuvoje, moterų skaičiaus, tenkančios 1 tūkst. vyrų, rodiklis ženkliai didesnis nei Utenos rajone ir 2017 m. siekė 1170 moteris, o 2021 m. – 1128. Šalyje pastebimas bendras nežymus pasiskirstymo pagal lytį netolygumų mažėjimas. Analizuojant 2017 – 2021 m. gyventojų pasiskirstymą pagal lytį, pastebima, kad Utenos rajone moterų skaičius, tenkantis 1 tūkst. vyrų ženkliai mažesnis, nei bendras šalies rodiklis. (3 diagrama)

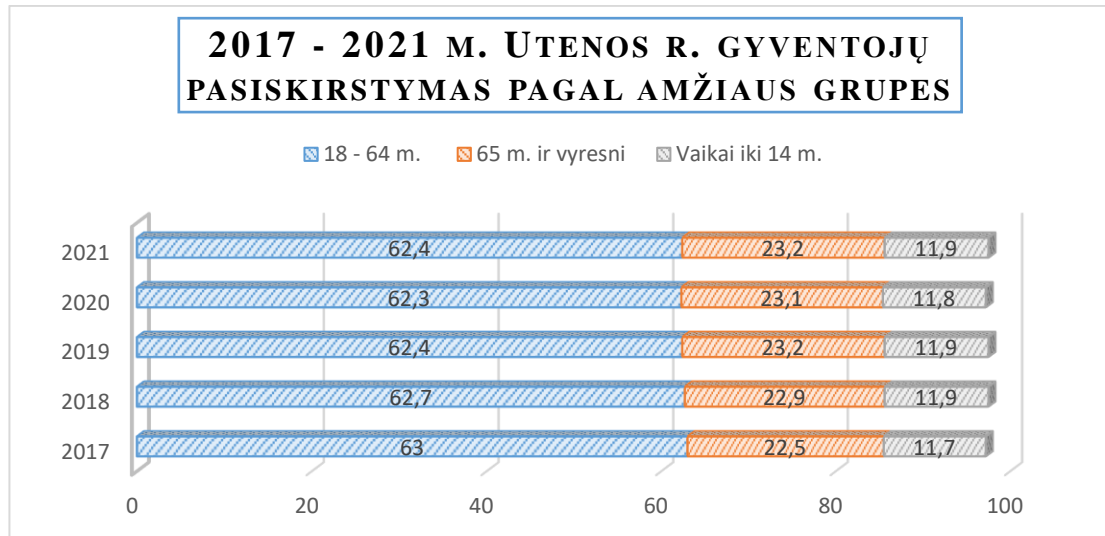

3 diagrama

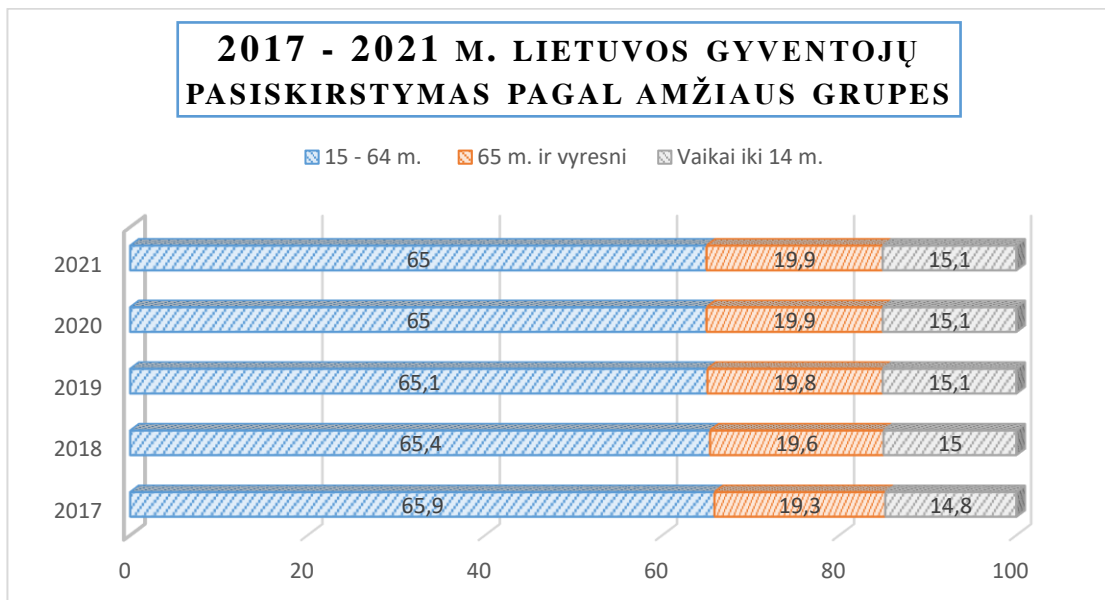
Pasiskirstymas pagal amžiaus grupes. Utenos rajone, 2021 m. duomenimis, didžiąją dalį gyventojų sudaro asmenys esantys 18-64 metų darbingo amžiaus grupėje (62,45 proc.) 2017 m. ši grupė sudarė 63 proc. visų rajono gyventojų, stebimas nežymus darbingo amžiaus žmonių grupės mažėjimas. 2021 m. 18 – 44 metų amžiaus grupėje esantys asmenys sudarė 29,41 proc. Per analizuojamą penkerių metų laikotarpį šio amžiaus žmonių grupė Utenos rajone sumažėjo ženkliausiai iš visų amžiaus grupių - 1,1 proc. Lietuvoje 2021 m. darbingo 18-64 amžiaus grupėje esančių asmenų buvo neženkliai mažiau, nei Utenos rajone (62,30 proc), šiuo aspektu stebimos geros demografinės tendencijos Utenos rajone, kituose šalies rajonuose šie rodikliai yra prastesni. Nuo 2017 m. senyvo amžiaus (75 m. ir vyresniųjų gyventojų dalis) gyventojų procentas išlieka beveik stabilus (2017 m. – 11,37 proc., 2021 m. – 11,74 proc.). Lietuvos mastu bendras senyvo amžiaus (75 m. ir vyresniųjų gyventojų dalis) gyventojų procentas kiek mažesnis nei Utenos rajone, tačiau turi didesnę neigiamą pokytį (2017 m. – 9,76 proc., 2021 m. – 9,88 proc.).

Vaikų iki 14 m. Utenos rajone 2021 m. buvo registruota 3,2 procentais mažiau, nei Lietuvoje (Utenos r. – 11,9 proc., Lietuvoje – 15,1 proc.). Šalyje nuo 2017 m. iki 2019 m. vaikų iki 14 metų skaičius nežymiai didėjo, o pastaruosius trejus metus išliko nepakitęs. Išsamus Lietuvos ir Utenos rajono gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes pateikiamas diagramose (4 ir 5 diagrama).

4 diagrama

5 diagrama

Nedirbančių asmenų skaičius, jo kitimas. Vieni svarbiausių ekonominių procesų ir makroekonominių problemų yra darbas ir nedarbas. 2021 m. nedarbo lygis Utenos rajone siekė 9,5 proc., penkerių metų laikotarpiu nedarbo tendencijos išlieka panašios (2018 m.– 9,9 proc., 2017 m. – 9,2 proc.). 2021 m. nedarbo lygis šalyje buvo kiek mažesnis, nei tarp Utenos r. gyventojų ir sudarė 8,4 proc. tarp visų darbingo amžiaus žmonių (2018 m.– 8,5 proc., 2017 m. – 7,9 proc.). 2020 m. Utenos rajone buvo registruoti 1133 bedarbiai, 2019 m. buvo registruoti 898 bedarbiai, 2018 m. buvo registruoti 988 bedarbiai, 2017 metais buvo registruoti 956 bedarbiai.

Darbo rinka ir nedarbas nagrinėjamoje teritorijoje. Nuo UAB „Ekobazė“ vykdomos veiklos arčiausiai esanti gyvenamoji teritorija yra Vaikutėnų k. (gyventojų skaičius 268 (2011 m. duomenimis)). Aplink ūkinės veiklos teritoriją sutinkamos pavienės gyvenamos sodybos. Artimiausi gyvenamieji namai nuo ŪV objekto nutolę ~0,100 km pietvakarių kryptimi (adresas: Kaimynų g. 7, Dičiūnai) ir šiaurės vakarų kryptimi ~0,251 km (adresas: Kaimynų g. 1, Dičiūnai). Greta planuojamos ūkinės veiklos objekto įsikūrusi BUAB „Ūrus“ ir Ko (rytinėje pusėje). Šiaurinėje PŪV objekto pusėje įmonės UAB „Audasta“ (veiklos sritys – Automobilių transporto paslaugos) ir UAB „Proracing“

(veiklos sritys - variklinių transporto priemonių technine priežiūra ir remontas). BUAB „Ūrus“ ir Ko įsikūrusi gretimuose sklypuose. BUAB „Ūrus“ ir Ko vykdyta veikla – atliekų tvarkymas. Įmonėje UAB „Ekobazė“ darbuojasi aplinkinių teritorijų gyventojai, įmonėje dirba 15 darbuotojų. Ūkinės veiklos objektas sudaro palankias sąlygas vietos ekonominių procesų teigiamam pokyčiui.

Gimstamumas, mirtingumas ir natūrali gyventojų kaita. Utenos rajone 2020 m. (2021 m. duomenų dar nėra) gimė 263 kūdikiai (gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 7,24), mirė – 650 asmenų (mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 17,42). Utenos rajone 2016 – 2020 m. laikotarpiu gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų sumažėjo 0,86 rodiklio vienetais, o mirtingumas kito nežymiai (2016 m. mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 17,3, 2020 m. - mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 17,42), tačiau išlieka didesnis, nei šalies mastu. Lietuvoje 2020 m. gimė 25 144 (gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 9), mirė – 43 547 asmenys (mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyventojų – 15,57). Natūralaus prieaugio 1000 gyventojų rodiklis 2020 metais tiek Utenos r. sav. (-10,2), tiek šalies (- 6,6) buvo neigiamas, o Utenos rajono rodiklis buvo beveik dvigubai didesnis už šalies rodiklį. 2020 m. tiek visoje šalyje, tiek Utenos rajone stebima neigiama natūrali gyventojų kaita, išsamūs duomenys pateikti 20 ir 21 lentelėje.

Metai	Gimstamumas 1000 gyventojų	Gyvų gimusių skaičius	Mirtingumas 1000 gyventojų	Mirusiųjų skaičius	Natūrali gyventojų kaita 1000 gyventojų
2016	8,1	320	17,3	681	- 9,2
2017	7,5	281	16,8	643	- 9,4
2018	7,7	301	17,1	646	- 9,2
2019	7,4	270	17,4	650	- 10,2
2020	6,9	263	17,5	662	- 10,7

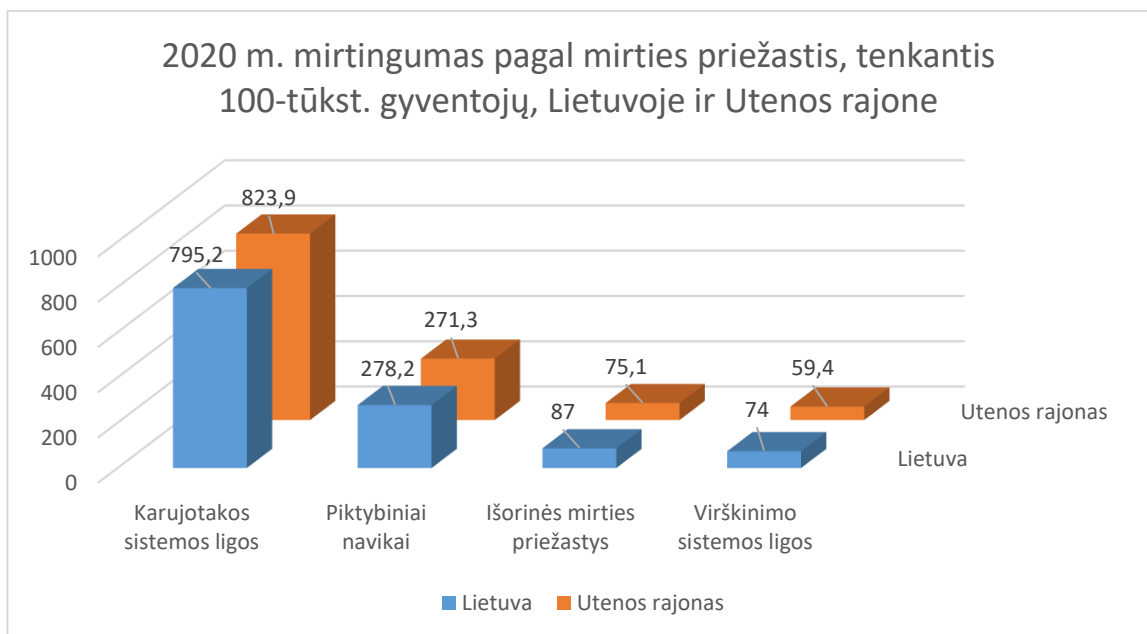
20. lentelė. 2016 – 2020 m. Utenos rajono gyventojų gimstamumo, mirtingumo ir natūralaus prieaugio duomenys.

Metai	Gimstamumas 1000 gyventojų	Gyvų gimusių skaičius	Mirtingumas 1000 gyventojų	Mirusiųjų skaičius	Natūrali gyventojų kaita 1000 gyventojų
2016	10,6	30 623	14,2	41 106	- 3,6
2017	10,1	28 696	14,1	40 142	- 4,0
2018	10,0	28 149	14,1	39 574	- 4,1
2019	9,8	27 393	13,7	38 281	- 3,9
2020	9,0	25 144	15,6	43 547	- 6,6

21. lentelė. 2016 – 2020 m. Lietuvos gyventojų gimstamumo, mirtingumo ir natūralaus prieaugio duomenys.

Utenos apskrityje vaikų iki 1 m. amžiaus mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyvų gimusiųjų 2020 m. duomenimis buvo 2,3. 2019 m. šis rodiklis buvo prastesnis ir siekė 4,3. 2017 m. ir 2018 m. kūdikių mirtingumas buvo panašus. Lietuvoje vaikų iki 1 m. amžiaus mirtingumo rodiklis 1000-čiui gyvų gimusiųjų 2020 m. duomenimis buvo nežymiai didesni, nei Utenos apskrityje ir siekė 2,8. Utenos rajono vaikų iki 1 m. amžiaus mirtingumo duomenų nėra.

Mirties priežasčių struktūra. Utenos rajono savivaldybės teritorijoje, kaip ir Lietuvoje, mirčių struktūra būdinga daugeliui ekonomiškai išsivysčiusių šalių ir jau daugelį metų išlieka panaši. Pagrindinės mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai, išorinės mirties priežastys ir virškinimo sistemos ligos. Pagal mirties priežastis, nuo kraujotakos sistemos ligų 2019 m. mirė 247 gyventojai (108 vyrai ir 139 moterys). Mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis 2020 m. Lietuvoje buvo 795,2/100 000 gyventojų (2019 m. – 733/100 000 gyventojų), o Utenos rajone 2020 m. šis rodiklis siekė 823,95/100 000 gyventojų (2019 m. – 836,11/100 000 gyventojų) ir buvo ženkliai aukštesnis, nei šalies vidurkis. Dėl piktybinių navikų mirė – 87 gyventojai (51 vyras ir 36 moterys). Utenos rajone šis rodiklis tiek vyrų, tiek moterų tarpe buvo panašus kaip bendras šalies rodiklis (Lietuvoje – 423,9/100 000 vyrų, 197,3/100 000 moterų, Utenos rajone – 432,52/100 000 vyrų, 174,55,1/100 000 moterų). Dėl išorinių mirties priežasčių mirė 39 gyventojai (iš jų 32 vyrai ir 7 moterys). Mirties dėl išorinių priežasčių rodiklis 2020 m. Utenos rajone buvo fiksuotas kiek mažesnis, nei Lietuvoje, ši priežastis tarp vyrų pasitaikydavo 5 kartus dažniau, nei moterų tarpe, ši tendencija panaši tiek šalyje, tiek ir Utenos rajone (Lietuvoje – 148,0/100 000 vyrų, 40,0/100 000 moterų, Utenos rajone – 128,65/100 000 vyrų, 29,06/100 000 moterų). Dėl virškinimo sistemos ligų mirė 27 gyventojai (rodiklis Lietuvoje – 73,90/100 000, Utenos rajone – 79,68/100 000). Dėl kvėpavimo sistemos Utenos rajone ligų mirė 17 gyventojų, dėl infekcinių ligų mirė 6 gyventojai. 2020 m. Lietuvos ir Utenos rajono standartizuotas mirtingumas pagal priežastis tenkantis 100 tūkst. gyventojų pateikiamas 6 diagramoje.

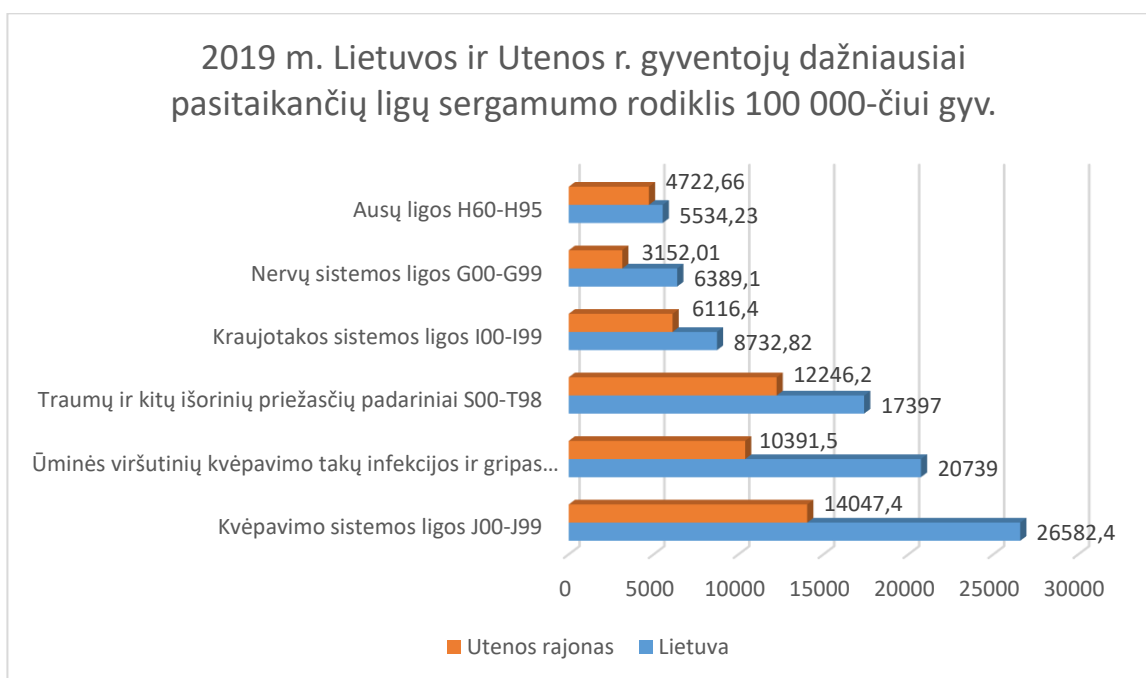
6 diagrama

5.2. Gyventojų sergamumo rodiklių analizė.

Atlikta Utenos raj. savivaldybės ir Lietuvos sergamumo 100 000–čiui gyventojų analizė. Higienos instituto duomenimis, 2019 m. Utenos rajone didžiausias sergamumas buvo kraujotakos sistemos ligomis (I100-I99) (6116,4 atvejo/100 000-čiui gyv.), kvėpavimo sistemos ligomis (J00-J99) (14 047,4 atvejo/100 000-čiui gyv.), iš kurių išsiskyrė didelis sergamumas ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu (J100-J11) (10 391,5 atvejo/100 000-čiui gyv.), traumų ir kitų išorinių priežasčių padariniai (S00-T98) (12 246,2 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas nervų

sistemos ligomis (G00-G99) (3152,01 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas ausų ligomis (H60-H95) (4722,66 atvejo/100 000-čiui gyv.).

Lietuvoje sergamumo tendencijos buvo panašios. Didžiausią skaičių sudarė kvėpavimo sistemos ligos (J00-J99) (26 582,4 atvejo/100 000-čiui gyv.), iš kurių taip pat išsiskyrė didelis sergamumas ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu (J100-J11) (20 739 atvejo/100 000-čiui gyv.), traumų ir kitų išorinių priežasčių padariniai (S00-T98) (17 397 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas kraujotakos sistemos ligomis (I100-I99) (8732,82 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas nervų sistemos ligomis (G00-G99) (6389,1 atvejo/100 000-čiui gyv.), sergamumas ausų ligomis (H60-H95) (5534,23 atvejo/100 000-čiui gyv.). 2019 m. Lietuvos ir Utenos rajono gyventojų dažniausiai pasitaikančių ligų sergamumo rodiklis, tenkantis 100 tūkst. Gyventojų, pateikiamas 7 diagramoje.

7 diagrama

Išvada: Išanalizavus Utenos r. sav. bei Lietuvos demografinius ir sergamumo rodiklius, matyti, kad dauguma rodiklių yra panašūs. Utenos rajono gyventojų sergamumo rodikliai buvo kiek mažesni, nei bendras Lietuvos rodiklis. Didžiausias skirtumas pastebimas pagal bendro gyventojų skaičiaus kitimą penkerių metų laikotarpyje, gyventojų gimstamumo, mirtingumo, pasiskirstymo pagal amžiaus grupes rodikliuose. Pagrindinės sergamumo tendencijos išlieka tos pačios.

5.3. Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė.

Populiacija – tai žmonių grupių, kurios skiriasi savo jautrumu žalingiems sveikatai veiksniams, visuma. Žmonių grupės jautrumą sveikatai darantiems įtaką veiksniams lemia keli faktoriai: amžius, lytis, esama sveikatos būklė. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai įvertinimą, galima išskirti dvi pagrindines rizikos grupes:

- ✓ Dirbantieji, tai grupė žmonių, kurie darbo sutartyje nustatytą laiką dirba galimos padidintos emocinės įtampos, fizikinių, cheminių bei ergonominių rizikos veiksnių sąlygomis.
- ✓ Gyventojai, tai grupė asmenų, gyvenančių arčiausiai nagrinėjamos teritorijos.

PŪV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms pateiktas 22 lentelėje (70 p.).

5.4. Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis.

Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis pateiktas 5.1. ir 5.2. poskyriuose.

5.5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.

UAB „Ekobazė“ objekto ūkinė veikla (pavojingų ir nepavojingų atliekų surinkimas ir laikymas, antrinių žaliavų tvarkymas) visuomenės sveikatai neigiamo poveikio neturės.

Planuojamos veiklos metu galimas nežymus vietinis triukšmo ir aplinkos taršos padidėjimas dėl technologinio proceso bei automobilių transporto manevravimo teritorijoje, tačiau viršnorminių fizikinės ir cheminės taršos rodiklių nenustatyta.

Cheminės taršos rodikliai vertinti remiantis LR Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-362 dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 "Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore" patvirtinimo didžiausiais leistiniais ribiniais dydžiais. Teršalų pažemio koncentracija su fonu: NO₂ (1 val.) - 0,0084830 mg/m³ (RV – 0,2 mg/m³), NO₂ (metų) - 0,0057999 mg/m³ (RV – 0,04 mg/m³), CO (8val.) – 0,1911300 mg/m³ (RV – 10 mg/m³), LOJ (0,5 val.) – 0,00031209 mg/m³ (RV – 5,0 mg/m³), LOJ (1 paros) – 0,00007564 mg/m³ (RV – 1,5 mg/m³), KD 10 (24 val.) – 0,0401930 mg/m³ (RV – 0,05 mg/m³), KD 10 (metų) – 0,0183390 mg/m³ (RV – 0,04 mg/m³), KD 2,5 (metų) - 0,0081903 mg/m³ (RV – 0,02 mg/m³). Ūkinės veiklos metu *nesusidarys* viršnorminė oro tarša (žiūr. 3.2.1. poskyrį, 45 p.).

Didžiausia leistina kvapo koncentracijos ribinė vertė vertinta remiantis LR Sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 "Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore" ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ reikalavimais. Atliktais kvapų sklaidos modeliavimo rezultatais nustatyta, kad atliekų tvarkymo objekto eksploatacijos metu skleidžiamo kvapo koncentracijos neviršija kvapo koncentracijos 8,0 OUE/m³ ribinės vertės, o taip pat pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2024 m. sausio 1d. įsigaliosiančios 5 OUE/m³ ribinės vertės nei objekto eksploatacijos ribose, nei už jos ribų ar gyvenamosios aplinkos ore. Didžiausia kvapo koncentracija susidarys įmonės veiklos teritorijos viduje. Maksimali apskaičiuota kvapo koncentracija ūkinės veiklos atveju be fono sieks 0,46373 OUE/m³. Prie artimiausio gyvenamojo namo, esančio ~0,100 km pietvakarių kryptimi nuo įmonės teritorijos (adresas: Kaimynų g. 7, Dičiūnai) ir šiaurės vakarų kryptimi ~0,251 km nuo ūkinės veiklos objekto teritorijos (adresas: Kaimynų g. 1, Dičiūnai) maksimali apskaičiuota kvapo koncentracija ūkinės veiklos atveju be fono sieks 0,1 OUE/m³ ir artimiausios gyvenamosios aplinkos ore nesiels kvapo nustatymo slenksčio (1 OUE/m³). Ūkinė veikla kvapų sukeliama neigiamo poveikio gyventojų ir darbuotojų sveikatai nedarys.

Akustinė tarša vertinta vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ 1 ir 2 lentelėje nustatytais didžiausiais ribiniais dydžiais. Ūkinės veiklos sukeliamas triukšmo lygis skaičiuojamas dienos laikotarpiu. Triukšmo sklaida skaičiuota 1,5 m aukštyje. Atliktais akustinio triukšmo modeliavimo duomenimis, prie artimiausio gyvenamojo namo, esančio ~0,100 km pietvakarių kryptimi nuo įmonės teritorijos (adresas: Kaimynų g. 7, Dičiūnai) didžiausias triukšmo lygis dienos metu sieks 39,5 dB(A), o prie gyvenamojo namo šiaurės vakarų kryptimi, esančio ~0,251 km atstumu nuo ūkinės veiklos objekto teritorijos (adresas: Kaimynų g. 1, Dičiūnai), didžiausias triukšmo lygis dienos metu sieks 44,5 dB(A). Iš pateiktų skaičiavimo rezultatų matoma, jog dienos metu ribinis 55 dBA triukšmo lygis nei ties viena sklypo riba nebus viršijamas pagal HN 33:2011 2 lentelės 2 punktą. Ūkinė veikla pagal savo pobūdį ir mastą nesukels reikšmingo akustinio triukšmo ir neigiamai neįtakos artimiausios gyvenamosios aplinkos (akustinis triukšmas plačiau nagrinėjamas 3.5. skyriuje, 53 p.).

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003 ir HN 51:2003. Žmogaus sveikatai vibracija gali turėti tokį neigiamą poveikį - sukelti diskomforto ir nuovargio jausmą, pabloginti matymą. Taip pat ženkli vibracija gali paveikti statinius, jų konstrukcijas. Stiprią vibraciją skleidžiantys įrenginiai ūkinėje veikloje nenaudojami, mobilios technikos srautas nedidelis. Analizuojamo objekto vykdomos ūkinės veiklos neigiamas vibracijos poveikis gyvenamajai aplinkai nenumatomas.

Dirvožemio, vandens tarša pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų bei antrinių žaliavų tvarkymo aikštelėje nesusidarys. Technologinio proceso metu vanduo naudojamas nebus. Buitinių ir gamybinių nuotekų nesusidarys. Darbuotojų reikmėms vanduo bus tiekiamas iš geriamojo vandens tiekėjų. Objekto eksploatacijos metu įmonės darbuotojai naudosis biotualetais (Toi Toi principo).

Objekte yra veikianti paviršinių nuotekų surinkimo sistema, kurią planuojama rekonstruoti, našiam valymo įrenginiui įrengti šiuo metu yra rengiamas techninis projektas. Nuo ūkinės veiklos teritorijos, kuri padengta skysčiams nelaidžia kieta danga, surinktas paviršines nuotekas planuojama valyti įrenginyje ir išvalytas iki reikiamų parametrų normų, reglamentuojamų Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, planuojama išleisti į gamtinę aplinką arba rinkti talpoje. Tikslus išvalytų nuotekų išleidimo būdas bus nustatytas techninio projekto stadijos metu išanalizavus visas technines galimybes.

Numatyta nuolatos vykdyti paviršinių nuotekų kontrolę, paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente numatyta tvarka. Išvalytose paviršinėse nuotekose užterštumas neviršys: skendinčiųjų medžiagų (SM) vidutinė metinė koncentracija – 30 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija – 50 mg/l; BDS₅ vidutinė metinė koncentracija – 25 mg O₂/l, didžiausia momentinė koncentracija – 50 mg O₂/l; naftos produktų (NP) vidutinė metinė koncentracija – 5 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija – 7 mg/l.

UAB „Ekobazė“ pavojingų ir nepavojingų atliekų laikymo ir antrinių žaliavų tvarkymo aikštelės sanitarinės apsaugos zonos tikslinimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

Visuomenės grupės	Veiklos rūšys ar priemonės, taršos šaltiniai	Grupės dydis (asmenų skaičius)	Poveikis: Teigiamas (+) Neigiamas (-)	Komentarai ir pastabos
1	2	3	4	5
1. Veiklos poveikio zonoje esančios visuomenės grupės (vietos populiacija)	Triukšmas, oro tarša, kvapai	Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis Dičiūnų kaime, Utenos r. sav., 2011 m. gyveno 17 gyventojų	0	Neigiamas poveikis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl planuojamos ūkinės veiklos plėtros nenumatomas
2. Darbuotojai	Atliekų surinkimo, laikymo ir tvarkymo veikla	15 darbuotojų	0	Prieš vykdant veiklą buvo atliktas darbo vietų profesinės rizikos vertinimas
3. Veiklos produktų vartotojai	Atliekų surinkimo, laikymo ir tvarkymo veikla	Neapibrėžtas skaičius	+	Tiekiamą produkciją naudotojams
4. Mažas pajamas turintys asmenys	0	0	nevertinta	0
5. Bedarbiai	Atliekų surinkimo, laikymo ir tvarkymo veikla	3 darbuotojai	+	Galimybė įsidarbinti
6. Etninės grupės	0	0	nevertinta	0
7. Sergantys tam tikromis ligomis (lėtinėmis, priklausomybės ligomis ir pan.)	0	0	nevertinta	0
8. Neįgalieji	0	0	nevertinta	0
9. Vieniši asmenys	0	0	nevertinta	0
10. Prieglobsčio ieškantys ir emigrantai, pabėgėliai	0	0	nevertinta	0
11. Benamiai	0	0	nevertinta	0
12. Kitos populiacijos grupės (areštuotieji, specialių profesijų asmenys, atliekantys sunkų fizinį darbą ir pan.)	0	0	nevertinta	0
13. Kitos grupės (pavieniai asmenys)	0	0	nevertinta	0

22. lentelė. PŪV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėm

6. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDAS

SAZ – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliama tarša (cheminė, tarša kvapais, akustinė tarša) už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2021-12-01), 3 priedo, 2 lentelės 7. punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams (statiniams) reglamentuojama 100 m SAZ.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas atliktas sanitarinės apsaugos zonos tikslinimui, nes įmonė vykdo ir pavojingų atliekų surinkimo veiklą. Atliktas ūkinės veiklos sukiamo poveikio vertinimas artimiausiai gyvenamajai aplinkai ir visuomenės sveikatai pagal teršiančiųjų medžiagų, kvapų ir triukšmo sklaidos skaičiavimus. 100 m spinduliu aplink įmonės teritoriją gyvenamosios ir visuomeninės paskirties objektų nėra.

Ūkinė veikla vykdoma veikiančioje pavojingų ir nepavojingų atliekų surinkimo ir laikymo, antrinių žaliavų tvarkymo aikštelėje, esančioje adresu Kaimynų g. 13 Dičiūnų k., Utenos r. sav. (žiūr. 2 pav., 39 p.). Žemės sklypo kadastro numeris ir kadastro vietovės pavadinimas: 8214/0001:363 Jotaučių k.v. Žemės sklypo unikalus Nr.: 4400-5048-5228. Ūkinė veikla vykdoma tiek pastate, tiek atviroje aikštelėje - lauke. Aikštelės sklypo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Teritorijos plotas – 1,0128 ha.

Nustatyta sanitarinės apsaugos zona bus įrašyta į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu Nr. XIII-2166, priimtu 2019 m. birželio 6 d. (galiojanti suvestinė redakcija 2021-12-01), IV sk., pirmo skirsnio, 53 str.:

Sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

- ✓ statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
- ✓ įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
- ✓ keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;

- ✓ planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonoje leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

6.1. Rekomenduojamas sanitarinės apsaugos zonos dydis

Siūloma įmonės UAB „Ekobazė“ sanitarinę apsaugos zoną nustatyti su ūkinės veiklos sklypo ribomis – 1,0128 ha (žiūr. 10 pav., 74 p.). Vykdomos ūkinės veiklos sanitarinė apsaugos zona tikslinama, vertinant analizuojamos veiklos poveikį visuomenės sveikatai pagal triukšmo bei kvapų sklaidos skaičiavimus, taip pat oro taršos duomenis.

Cheminė tarša. Suskaičiuota teršalų pažemio koncentracija su fonu: NO₂ (1 val.) - 0,0084830 mg/m³ (RV – 0,2 mg/m³), NO₂ (metų) - 0,0057999 mg/m³ (RV – 0,04 mg/m³), CO (8val.) – 0,1911300 mg/m³ (RV – 10 mg/m³), LOJ (0,5 val.) – 0,00031209 mg/m³ (RV – 5,0 mg/m³), LOJ (1 paros) – 0,00007564 mg/m³ (RV – 1,5 mg/m³), KD 10 (24 val.) – 0,0401930 mg/m³ (RV – 0,05 mg/m³), KD 10 (metų) – 0,0183390 mg/m³ (RV – 0,04 mg/m³), KD 2,5 (metų) - 0,0081903 mg/m³ (RV – 0,02 mg/m³). Ūkinės veiklos metu *nesusidarys* viršnorminė oro tarša, remiantis LR Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-362 dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 "Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore" patvirtinimo didžiausiais leistiniais ribiniais dydžiais.

Kvapai. Atliktais kvapų sklaidos modeliavimo rezultatais nustatyta, kad atliekų tvarkymo objekto eksploatacijos metu skleidžiamo kvapo koncentracijos neviršija kvapo koncentracijos 8,0 OUE/m³ ribinės vertės, o taip pat pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. patvirtintas HN 121:2010 pataisas nuo 2024 m. sausio 1d. įsigaliosiančios 5 OUE/m³ ribinės vertės nei objekto eksploatacijos ribose, nei už jos ribų ar gyvenamosios aplinkos ore. Didžiausia kvapo koncentracija susidarys įmonės veiklos teritorijos viduje. Maksimali apskaičiuota kvapo koncentracija ūkinės veiklos atveju be fono sieks 0,46373 OUE/m³. Prie artimiausio gyvenamojo namo, esančio pietvakarių kryptimi nuo įmonės teritorijos (adresas: Kaimynų g. 7, Dičiūnai) ir šiaurės vakarų kryptimi nuo įmonės teritorijos (adresas: Kaimynų g. 1, Dičiūnai) maksimali apskaičiuota kvapo koncentracija ūkinės veiklos atveju be fono sieks 0,1 OUE/m³ ir artimiausios gyvenamosios aplinkos ore nesieks kvapo nustatymo slenksčio (1 OUE/m³).

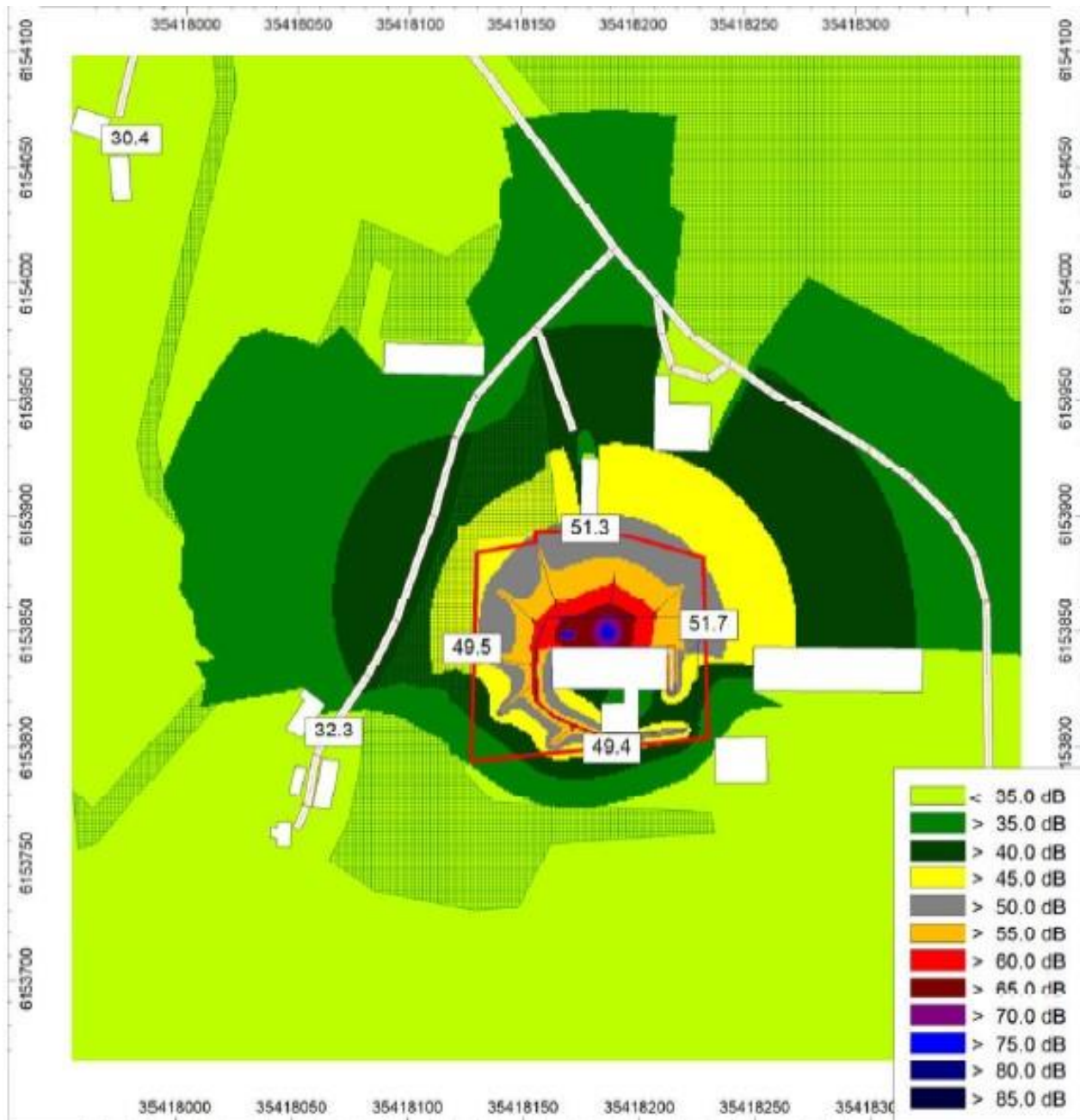
Triukšmas. Suskaičiuotas ūkinės veiklos sukeliamas triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, esančioje pietvakarių kryptimi nuo įmonės teritorijos adresu: Kaimynų g. 7, Dičiūnai, dienos metu sieks 39,5 dB(A) ir neviršys triukšmo ribinių dydžių. Suskaičiuotas ūkinės veiklos sukeliamas triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, esančioje šiaurės vakarų kryptimi nuo įmonės teritorijos adresu: Kaimynų g. 1, Dičiūnai, dienos metu sieks 44,5 dB(A) ir neviršys HN 33:2011 2 lentelės 2 p. nustatytų triukšmo ribinių dydžių dienos metu - 55 dB(A).

10. pav. Siūloma nustatyti sanitarinė apsaugos zona

6.2. Sanitarinės apsaugos zonos ribų planas (mastelis 1:2500), pagal ūkinės veiklos sukeltą akustinį triukšmą sklaidos modelį (su gyvenamos paskirties pastatais). Siūloma sanitarinės apsaugos zona - 1,0128 ha.

7. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS

7.1. Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindas

Metodų paskirtis – įvertinti galimą poveikį visuomenės sveikatai. Metodo tikslas yra kuo realiau įvertinti neigiamus veiksnius ir jų daromą poveikį žmonių sveikatai ir gyvenimo kokybei. Aplinkos taršos vertinimo modeliai, naudoti vertinime, buvo pasirinkti todėl, kad jie aprobuoti LR aplinkos ministerijos.

Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo naudotasi Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacine sistema ir pateiktais statistiniais duomenimis. Remiantis jais buvo atlikta visuomenės sveikatos būklės analizė.

Poveikio kiekybiniam ir kokybiniam vertinimui naudojome metodikas, pateiktas Europos sąjungos direktyvoje 93/67/EEC. Metodo esmė – komponentų, veikiančių žmogaus gyvenamąją aplinką, susidarančią dėl aplinkos veiksnių palyginimas su žemesniais aplinkos veiksniais, nesukeliantiais pasekmių gyvenimo kokybei. Pirminiame šio etapo vertinime atmetame tuos poveikių veiksnius, kurie yra mažesni už nesukeliantčius pasekmių gyvenimo kokybei ir identifikuojame tuos veiksnius, kurie yra didesni ir gali sukelti neigiamų pasekmių gyvenimo kokybei.

Triukšmo modeliavimas atliktas programa – „CadnaA“ (versija 2018 MR1). Ši programa skirta įvairių triukšmo šaltinių sklaidžiamo garso lygio modeliavimui ir prognozavimui. „CadnaA“ programinis modelis triukšmo sklaidimo vertinimą atlieka pagal Europos komisijos direktyvą 2002/49/EC (aplinkos triukšmo direktyva).

Aplinkos oro taršos ir kvapų sklaidos modeliavimui naudota „ADMS 5.2“ matematinio modeliavimo programinė įranga (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija). „ADMS 5.2“ modelis taikomas oro kokybei kontroliuoti ir skirtas taškiniams, ploto, linijiniams bei tūrio šaltiniams modeliuoti. „ADMS 5.2“ algoritmai yra skirti pažemio sluoksniui, vėjo, turbulencijos ir temperatūros vertikaliniams profiliams, taip pat valandos vidurkių koncentracijoms (nuo 1 iki 24 val., mėnesio, metų) apskaičiuoti, vietovės tipams įvertinti. Šis modelis yra įtrauktas į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti aplinkai, sąrašą. Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

Vertinant ūkinės veiklos kvapo sklaidą, skaičiavimai taip pat atliekami naudojant „ADMS 5.2“ matematinio modeliavimo programinę įrangą (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija). Programos galimybės leidžia įvertinti ne tik skirtingų aplinkos oro taršos šaltinių išskiriamų teršalų koncentracijas, bei parinkus atitinkamus parametrus, simuliuoti iš taršos šaltinių išskiriamųjų kvapų sklaidos scenarijus. Modelio galimybės leidžia suskaičiuoti tiek vienos, tiek kelių medžiagų susidariusią kvapo koncentraciją, bei naudoti teršalų išsiskyrimo šaltiniuose kvapo koncentracijos nustatymo tyrimais įvertintą kvapo koncentraciją. „ADMS 5.2“ programa skaičiuojama 1 valandos kvapo koncentracijos pasiskirstymas, pritaikant 98,0 procentilį. Gauti rezultatai palyginti su HN 121:2010 nurodyta kvapo koncentracijos ribine verte - 8 OUE/m^3 .

Kvapų pasiskirstymui aplinkoje didelę įtaką turi meteorologinės sąlygos, todėl buvo naudojami Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos (toliau – LHMT) pateikta penkerių metų (2014-01-01–2018-12-31) Šiaulių meteorologijos stoties meteorologinių duomenų suvestinė teršalų skaičiavimo modeliams, kurią sudaro kas 1 valandą, kas 3 valandas ir kas 6 valandas išmatuoti meteorologiniai elementai: oro temperatūra (°C), vėjo greitis (m/s), vėjo kryptis (0°-360°), debesuotumas (balais), kritulių kiekis (mm).

Vertinant ūkinę veiklą buvo nustatyta, kad aplinkos taršos veiksnys, fizikinis veiksnys - triukšmas ir kvapų veiksniai nesiekia ribinių verčių, todėl nesukels pasekmių gyvenimo kokybei. Šie veiksniai neišsukia apsaugos nuo jų poveikio, todėl neįtakoja SAZ ribų formavimo.

7.2. Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo netikslumai ir klaidos gali būti tik tuo atveju, jei ūkinės veiklos organizatorius poveikio visuomenės sveikatai vertintojui pateikė nepilną ar neteisingą informaciją apie narinėjamą planuojamą ūkinę veiklą bei veiklos lemiamus fizinės aplinkos veiksnius, darančius įtaką sveikatai.

8. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Vertinant ūkinę veiklą buvo nustatyta, kad aplinkos taršos veiksnys, fizikinis veiksnys - triukšmas ir nagrinėjamos ūkinės veiklos įtakojamos oro taršos, taršos kvapais ir akustinio triukšmo prognozuojamos maksimalios koncentracijos ir vertės neviršys norminiais aktais nustatytų ribinių verčių.

9. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS

Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos neteikiamos.

10. LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (Žin., 2002, Nr.56-2225; 2007, Nr.64-2455; aktuali redakcija);
2. Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. birželio 06 d. įstatymas Nr. XIII-2166 „Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas“ (TAR, 2019; Nr. 9862; aktuali redakcija);
3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-05-13 įsakymas Nr.V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ (Žin., 2011, Nr.61-2923, aktuali redakcija);
4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016-01-19 įsakymas Nr. V-68 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ (TAR, 2016-01-21, Nr. 2016-01346; aktuali redakcija);
5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr.82-1965; aktuali redakcija);
6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-06-13 įsakymas Nr.V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr.75-3638);
7. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007-10-31 įsakymu Nr.DĮ-226 “Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo” (Žin., 2007, Nr.119-4877; aktuali redakcija);
8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymas Nr. V-596 „Dėl Triukšmo poveikio visuomenės sveikatai tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 93-3484 ir vėlesni pakeitimai).
9. Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas (Žin., 2004, Nr. 164-5971 ir vėlesni pakeitimai).
10. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Lietuvos sveikatos rodiklių informacinė sistema.
11. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės internetinė svetainė: <https://www.stat.gov.lt/>.
12. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro internetinė svetainė <http://nvsc.lrv.lt/>
13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ 2007 m. balandžio 2 d. Nr. D1-193 (Suvestinė redakcija nuo 2019-11-01).
14. Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro įsakymas Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo 1999 m. liepos 14 d. Nr. 217.
15. Aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2007 06 11 įsakymas Nr.D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“.
16. Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksido, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. D1-585/V-611 redakcija) „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“.
17. EMEP/EEA emission inventory guidebook 2013 update Sept 2014 (įrašyta į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“, 2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr.D1-378 redakcija).

18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normą HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“.

19. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ (Žin. 2009, Nr. 113-4831 ir vėlesni pakeitimai) patvirtintais „Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais“.

20. Lietuvos erdvinės informacijos portalas. Prieiga prie interneto: <https://www.geoportal.lt/map/>

21. Oficialios statistikos portalas: <https://osp.stat.gov.lt/gyventoju-ir-bustu-surasymai>

PRIEDŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas
1.	VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto (žemės sklypų ir statinių) registro centro duomenų banko išrašo kopijos
2.	2019 m. Atrankos išvada
3.	Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencijos
4.	Nekilnojamųjų daiktų pirkimo – pardavimo sutarties kopija
5.	Oro teršalų. Į aplinkos orą išmetamų teršalų emisijų skaičiavimai. Foninės oro taršos duomenys. Meteorologinių duomenų pažyma, Vėjų rožė.
6.	Kvapo sklaidos modeliavimo ataskaita
7.	Triukšmo sklaidos modeliavimo ataskaita. Triukšmo įrenginių techninės charakteristikos.
8.	Visuomenės informavimas
9.	Viešo susirinkimo protokolas
10.	Viešo susirinkimo dalyvių sąrašas